

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง:กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านเสมา หมู่ที่ 13 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

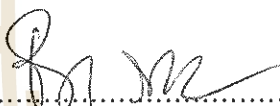
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2544

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการ ของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร. ชีรวิทย์ ภิญญ์ธัญญานันต์)

กรรมการสอบ

.....
(ผศ. พยอม ก้อนในเมือง)

.....
( )

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

.....
(รองศาสตราจารย์ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)
คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๕๑ ต.ค. ๒๕๔๕

อารยา ทองฉิม : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านเสมา หมู่ที่ 13 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. ชีรวิทย์ ภิญโญณัฐกานต์ 52 หน้า

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นรายงานการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านเสมา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2544 – มิถุนายน 2545 ผลการประเมิน พบว่าคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งสมาชิกภายในหมู่บ้านเสมา มีการรวมพลังกันในการก่อตั้งและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ด้วยความสมัครสมานสามัคคี มีการประสานงานกันในทุก ๆ ฝ่าย และมีการปลุกกระตมให้มีการขับเคลื่อนเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการ มุ่งสู่ผลลัพธ์ของกองทุนหมู่บ้าน เช่น ประชาชนหันมาทำหรือเพิ่มเติมความสุขส่วนรวมให้กับสมาชิก ภายในชุมชนมีความสงบเรียบร้อย เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้นและมีการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน แม้จะไม่มี การสร้างอาชีพใหม่เพิ่มขึ้น แต่สมาชิกผู้กู้เงินก็ได้นำเงินที่กู้ยืมจากกองทุนไปขยายงานเดิม ช่วยให้ มี การสร้างงานเพิ่มขึ้น ซึ่งการที่กองทุนหมู่บ้านเสมาประสบความสำเร็จได้ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากเวที คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกมีความคาดหวัง มีเป้าหมาย มียุทธวิธี มีความรู้ความ สามารถ ความประพฤติกดี มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ทักษะคิดและคำนึงแห่งการเสียสละ ฟังเสียงรอบข้าง อุทิศตนและเวลาเพื่อส่วนรวม ซึ่งในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเสมา ใน ปัจจุบันและอนาคต มีแนวโน้มที่จะเกิดผลดีทั้งต่อกองทุนหมู่บ้านเอง สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกภายในชุมชนและชุมชนโดยรวม การมุ่งมั่นสานฝันให้เป็นจริงแล้ววางแผนสร้างฝัน ให้ เกิดเป็นรูปธรรม ได้นั้น เหนือสิ่งอื่นใดต้องมีหัวใจที่จะฟันฝ่าอุปสรรค และต้องไม่ลืมวิสัยทัศน์ของ กองทุนหมู่บ้านที่ได้ร่วมมือกันกำหนดไว้ และพยายามไปสู่เป้าหมาย ดังที่กำหนดไว้ให้จงได้

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....อารยา.....ทองฉิม.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา..........

ลิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยความร่วมมือช่วยเหลือของบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้ :

- อาจารย์ ดร. ชีรวิทย์ ภิญโญธัญญานต์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- อาจารย์ ดร. วรพงษ์ สุทธิสัย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พยอม ก้อนในเมือง
- อาจารย์นิริวดี ทนเวียง และคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านวิชาการ
- พัฒนาชุมชนที่ให้คำปรึกษาด้านปฏิบัติการในพื้นที่และการสร้างความคุ้นเคยกับชุมชน
- นายอำเภอสูงเนิน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประธานกองทุนหมู่บ้าน ที่ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวก และขอขอบพระคุณพี่น้องในหมู่บ้าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

อารยา ทองฉิม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

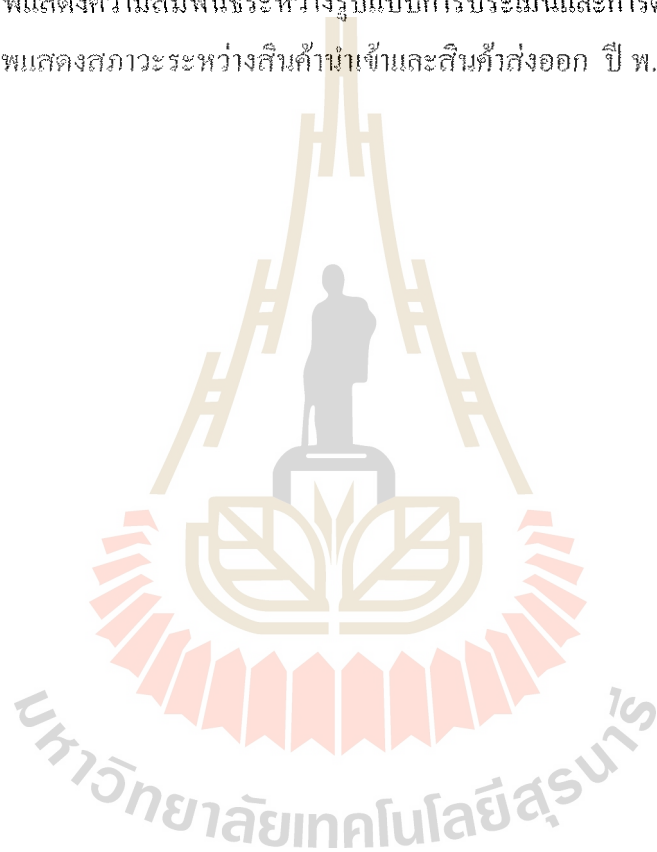
สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	2
4. วิธีดำเนินการ	4
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ	4
บทที่ 2 บริบทศนัวัตรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ	6
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544	8
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	11
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	12
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	14
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	16
7. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	

	หน้า
และชุมชนเมือง	18
8. หลักการประเมินโครงการแบบชีพพีโมเดล	19
9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ	20
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	
1. วิธีการประเมินโครงการ	21
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ	24
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ	26
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน	28
2. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวม	38
3. ผลการประเมินผลเทคนิควิธีการทำธุรกิจของผู้กู้	41
4. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ	43
5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	43
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
1. สรุป	46
2. อภิปราย	48
3. ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

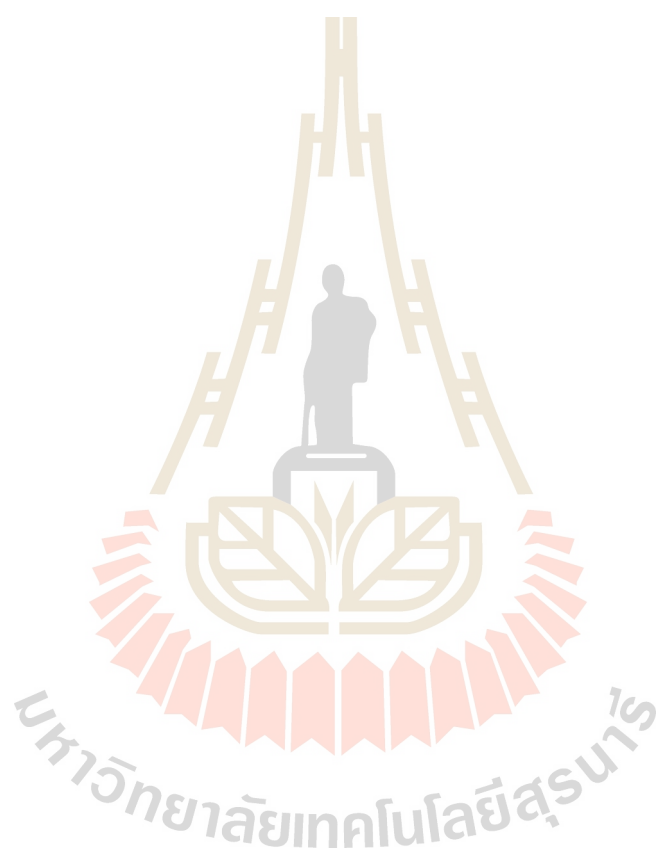
สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. แผนภาพแสดงความคิดพื้นฐานการประเมินของสตฟเฟิลบีบี	19
2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบของการประเมินเชิงระบบ	21
3. แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจ	23
4. แผนภาพแสดงสถานะระหว่างสินค้าเข้าและสินค้าส่งออก ปี พ.ศ. 2545	31

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	ตารางแสดงสภาวะระหว่างสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกปี 2545	31
2.	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของประชากร	35

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ลดค่าเงินบาทภายในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2541 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เกิดภาวะข้าวยากหมากแพง ประชาชนไม่มีงานทำ รายได้ลดลงรายจ่ายเพิ่มขึ้น บริษัทห้างร้านต่างพากันปิดกิจการลง ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยการนำของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ จึงจัดให้มีโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นมา เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม อย่างเป็นทางการในระดับรากหญ้า โดยมีสาระสำคัญประการหนึ่งว่า การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นรูปธรรม ให้ได้ผลชัดเจนและรวดเร็วด้วยมั่นใจว่าจะช่วยลดปัญหาความยากจน และนำไปสู่การสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยที่รัฐบาลเป็นผู้ลงทุนทางสังคม เป็นการสร้างรายได้และกระจายโอกาสให้แก่ชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้หมู่บ้านและชุมชน เกิดการรวมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ (บทความจากหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันศุกร์ที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2545 หน้า 18) โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต จัดการหมู่บ้านและชุมชนให้มีคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม และเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถ ในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้การพึงพาตนเองอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ และสังคมของประเทศในอนาคต (คู่มือนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมิน โครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี หน้า 1)

ตามนโยบายของรัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท ซึ่งหมู่บ้านเสมาก็ได้รับเงินจัดสรรจากทางรัฐบาล และมีการดำเนินการปล่อยเงินกู้ พิจารณาเงินกู้ให้กับสมาชิก เพื่อนำไปใช้จ่ายตามโครงการที่สมาชิกขอมาเรียบร้อยแล้ว และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการเงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรมีการประเมินกองทุนหมู่บ้าน โดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรที่

เข้ามาประจำอยู่ในหมู่บ้าน และเขียนเรียบเรียงรายงานการประเมินในรูปแบบของ “ สารนิพนธ์ ” เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ ความเข้มแข็ง และความเจริญก้าวหน้าของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เงินที่ได้รับจากการจัดสรรมา นำไปใช้แล้วเกิดประโยชน์ สามารถยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนได้มากขึ้นน้อยเพียงใด พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงจุดเด่นจุดด้อย และทราบถึงความจำเป็นไป ผลกระทบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

- 2.1 เพื่อให้ท้องถิ่นมีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้
- 2.2 เพื่อให้ท้องถิ่นชุมชนมีความสามารถในการบริหารการจัดการกองทุน
- 2.3 เพื่อให้ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาตนเอง
- 2.4 เพื่อให้เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ ได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม
- 2.5 เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพ และความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

3. กรอบความคิดทฤษฎี

รูปแบบการประเมินที่ได้นำไปใช้ ในการประเมิน โครงการที่สำคัญมีดังนี้

3.1 แนวคิดและรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Rationale and Model of Evaluation) ไทเลอร์ได้กล่าวถึงการประเมินว่า “ การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่สังเกตได้ กับพฤติกรรมกำหนดไว้ ” โดยมุ่งเน้นที่การประเมินทางการศึกษา

3.1.1 หลักการแนวคิดของไทเลอร์แบบดั้งเดิม จำแนกเป็น 4 ประการ คือ

- กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน มีความเฉพาะเจาะจง
- กำหนดเนื้อหา หรือประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
- เลือกวิธีการที่จะช่วยให้การเรียนในเนื้อหาประสบผลสำเร็จ
- ประเมินผลว่าผู้เรียนมีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

3.1.2 กรอบแนวความคิดของการประเมินในยุคใหม่ของไทเลอร์ จำแนกออกเป็น 6 ส่วน คือ

- การประเมินจุดประสงค์
- การประเมินแผนการเรียนรู้
- การประเมินเพื่อแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการ
- การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ

- การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา
- การติดตามและประเมินผลกระทบ

ไทเลอร์ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่า เกณฑ์ที่ตัดสินความสำเร็จของโครงการ ควรจะพิจารณาจากความสำเร็จของส่วนรวม และมุ่งเน้นที่การประเมินผลสรุป มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า

3.2 แนวคิดและรูปแบบการประเมินครอนบาค (Cronbach's Concept and Model) การประเมินตามแนวคิดของครอนบาค คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับโครงการทางการศึกษา โดยได้นำเสนอวิธีการประเมินที่ใช้นอกจากการทดสอบ 4 แนวทาง คือ

3.2.1 ศึกษากระบวนการ (Process Studies) เป็นการศึกษาสภาพที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ที่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูล เพื่อปรับปรุงรายวิชา

3.2.2 การวัดศักยภาพของผู้เรียน (Proficiency Measurement) เป็นการพิจารณาศักยภาพของผู้เรียนตลอดเวลา ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม

3.2.3 การวัดเจตคติ (Attitude Measurement) เป็นการเน้นความสำคัญของเจตคติ ของผู้เรียนที่มีการเรียนการสอน ที่มีแนวทางการวัดผลได้อย่างหลากหลายวิธี อาทิ การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการสังเกต

3.2.4 การติดตามผล (Follow up Studies) เป็นการติดตามผลการทำงาน หรือการให้ผู้เรียนได้ประเมินข้อดี - ข้อจำกัด ของรายวิชาว่าควรมีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างไร

3.3 แนวคิดและรูปแบบของการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ได้กล่าวว่า “ การประเมินเป็นกระบวนการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำมาเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ ”

ในการระบุตัวบ่งชี้ และตัวแปรสำหรับการเก็บข้อมูล “ ซีพพีโมเดล (CIPP Model) ” คือ

3.3.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ

3.3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินโครงการ

3.3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหา ข้อบกพร่องของการดำเนินการที่จะใช้ข้อมูลในการพัฒนา แก้ไขปรับปรุงให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

3.3.4 การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้น กับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

4. วิธีดำเนินการ

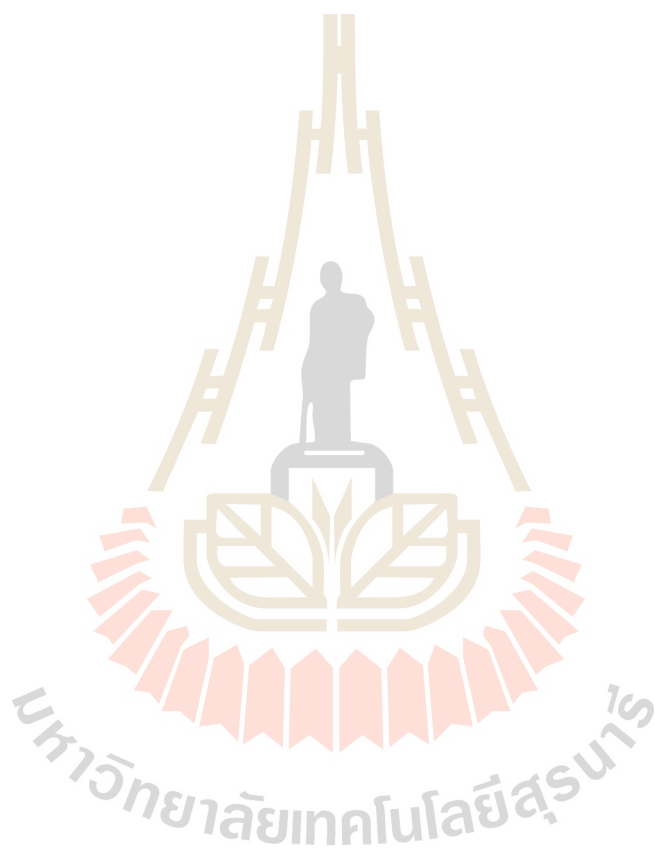
การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่น ที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ปฏิบัติงาน
- ขั้นที่ 3 ใช้ชีพวิโมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน และกำหนดตัวบ่งชี้ ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
- ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. บางส่วนทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
- ขั้นที่ 5 ประมวลผลสังเคราะห์ข้อมูล ตามประเด็นที่จะต้องเขียนสารนิพนธ์
- ขั้นที่ 6 ลงมือเขียนสารนิพนธ์

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการเกี่ยวกับ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเสมอ
2. ได้ศึกษาถึงผลดี หรือผลเสียที่เกิดขึ้นกับกองทุน ที่ส่งผลให้มีปัญหาต่อชุมชน เพื่อนำมาปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการ ของกองทุนหมู่บ้านเสมอ
3. มีการประสานเกิดขึ้นในชุมชนของกองทุนหมู่บ้าน มีการประสานงาน และมีการร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้เกิดองค์กรและเครือข่าย

4. ทำให้ผู้ศึกษาได้ตัวชี้วัด ที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และความก้าวหน้าของกองทุน และความเตรียมพร้อมของบ้านเสมา
5. ช่วยให้เห็นในชุมชน มีการยกระดับความเป็นอยู่ หรืออาชีพที่ดีขึ้นต่อครอบครัวภายในบ้านเสมา

บทที่ 2

ปริทรรศน์วรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักวิชาต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทนี้ เป็นหลักวิชาที่ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ประมวลจากแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลอื่น ๆ เพื่อแสดงว่าหลักวิชาด้านเนื้อหาสาระ และหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมิน ที่นำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้ มีความถูกต้องและมีความสมเหตุสมผลในทางวิชาการ หลักวิชาด้านเนื้อหาสาระ และประเด็นเทคนิคการประเมินดังกล่าวมี 9 ด้าน ได้แก่

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
8. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล
9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม การแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายดังกล่าวจะประสบความสำเร็จได้ ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ

- 1) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจะต้องสร้างจิตสำนึก และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ที่เน้นความพร้อมของบุคคล ทั้งในด้านความรู้และประสบการณ์ ในการบริหารจัดการกองทุน
- 3) ความพร้อมของระบบการตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก
- 4) ความพร้อมของการบริหารจัดการ ที่สอดคล้องและเกื้อกูลกัน ระหว่างกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับกองทุนอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดี แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 4) กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศในอนาคต
- 5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
- 2) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

หมวด 2 สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขานุการรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ จำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้ แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มี การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (2) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
- (3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (4) กำหนดแผนงานและอกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน
- (5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหาและจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
- (6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
- (7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

(8) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

(9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(10) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะทางการเงินของกองทุน ให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(11) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย การประชุมของคณะกรรมการ ให้นำข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

(12) ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้มีมติประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนแห่งชาติ ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- (2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
- (3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ

และของกองทุน

(4) ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน ได้ทราบถึงการจัดตั้งนโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน

(5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน

(6) จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจง และฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานของกองทุน

- (7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- (8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- (9) ดำเนินการ หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการ ดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- (10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นไปตามข้อที่ 41 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวคือ

- (1) จะต้องมีการเวียนสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม
- (2) การเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นไปตามข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ดังนี้
  - (1) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
  - (2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
  - (3) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยืนยันในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
  - (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
  - (5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด แต่รอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษ ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ และความผิดฐานบุกรุก

(7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือสร้างความเสียหายอย่าง ร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

(8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(9) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4)

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดทำขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ ใช้ในการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีความ เจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านเสมา

1. จำนวนประชากรในหมู่บ้านมีทั้งหมด 498 คน
2. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านมีทั้งหมด 103 ครัวเรือน
3. อาชีพของประชากรในหมู่บ้านเสมา ประกอบด้วย
  - 1) เกษตรกรรม
  - 2) เลี้ยงสัตว์
  - 3) ค้าขาย
  - 4) รับจ้างทั่วไป
4. ผลผลิตของประชากรในหมู่บ้านเสมา
  - 4.1 ผลผลิตด้านการเกษตรและอื่น ๆ ได้แก่
    - จากการเพาะปลูก เช่น ข้าว, ข้าวโพด, มันสำปะหลัง
    - จากการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค, สุกร, ไก่พันธุ์เนื้อ, ไก่พื้นบ้าน
    - จากหัตถกรรมในครัวเรือน เช่น เครื่องจักสานต่าง ๆ, ผ้าทอจากกี่กระตุก

4.2 ผลผลิตจากการแปรรูปก่อนส่งไปจำหน่าย

- กลัวยน้ำว่า แปรรูปเป็น กลัวยฉาบ
- มะละกอ แปรรูปเป็น ข้าวเกรียบ
- ไม้ไผ่ ไม้รวก แปรรูปเป็น เครื่องจักสาน

5. รายได้เฉลี่ยของประชากรในหมู่บ้านเสมาต่อครัวเรือน คือ 30,000 บาทต่อปี

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมา

1. จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมการประชุม เพื่อกำหนดวิธีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมา มีจำนวนทั้งหมด 73 ครัวเรือน (สามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน)
2. วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน คือ ใช้วิธีเลือกตั้งแบบเปิดเผยให้เสนอชื่อ ผู้จะเป็นคณะกรรมการ และให้ออกเสียงโดยยกมือรับรอง
3. วันที่มีการเลือกคณะกรรมการกองทุน คือ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2544
4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมา ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
5. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพ ในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านของตนเอง

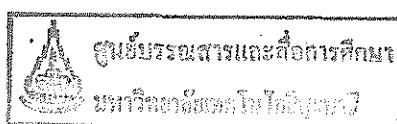
6. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมา มีทั้งหมด 10 คน เป็นชาย 5 คน เป็นหญิง 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 3 คน และที่ปรึกษาของคณะกรรมการกองทุนมีจำนวน 5 คน

ส่วนที่ 3 การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน

1. ระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน
2. ระเบียบข้อบังคับ มีข้อกำหนดในเรื่องต่อไปนี้
  - ข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกภาพ (การเข้าเป็นสมาชิก การลาออก การฝากเงิน ออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก)
  - ข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
  - ข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และชำระคืนเงินกู้
  - ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกองทุน
  - ข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ แต่ละฝ่ายของคณะกรรมการกองทุน
3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้านเสมา ร่วมกันกำหนดวิธีการระเบียบข้อบังคับขึ้น

ส่วนที่ 4 ทุนดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย

1. จำนวนกลุ่ม/องค์กรชุมชนภายในหมู่บ้าน ณ ปัจจุบัน มีจำนวน 4 กลุ่ม

- 1) กลุ่มกองทุนยาประจำหมู่บ้าน
  - 2) กลุ่มพัฒนาสตรีประจำหมู่บ้าน
  - 3) กลุ่มแปรรูปผลผลิต
  - 4) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. ปัจจุบันกองทุนหมู่บ้านเสมา มีสมาชิกประเภทบุคคล จำนวน 90 คน
  3. จำนวนเงินที่สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน ในรูปของการถือหุ้น/การออม/ค่าธรรมเนียม/เงินบริจาค หรือให้เปล่า รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 17,230 บาท
  4. การเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน

ส่วนที่ 5 แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. วิธีการในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง
2. วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง
3. กองทุนหมู่บ้าน จะให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอะไรบ้าง
4. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้
5. วิธีการในการควบคุม และติดตามการใช้เงินกู้
6. วิธีการป้องกันความเสี่ยงภัยในการให้กู้
7. วิธีการแก้ไขปัญหา ในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้วไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย
8. แนวทางในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ในด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน
9. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน
10. การประเมินความพร้อมในหมู่บ้าน

5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมา เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเสมา ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการอดออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเสมา

1. ที่ตั้ง

ที่ตั้งของกองทุน เลขที่ 169 หมู่ที่ 13 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา รหัส 30170 โทร. 044-239172 มือถือ 01-9996451

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
2. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก
3. เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
4. เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
  - เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์
  - เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว
  - เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุข
  - เป็นคนรู้จักสามัคคี
5. เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
  - เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ
  - เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
  - เป็นคนเก่งงาน ขยันการทำงาน และมีความรับผิดชอบหน้าที่การงาน
  - เป็นคนเก่งคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกๆ คน

3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินกู้ยืม
3. ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
4. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
5. เงินฝากสัจจะ และเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่ม หรือองค์กรสมาชิก
8. เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือภาระติดพันอื่นใด

4. คุณสมบัติของสมาชิก

1. ต้องเป็นผู้ที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
2. เป็นผู้ที่พำนัก หรือพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเสมา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน ก่อนจัดตั้งกองทุน

3. เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
4. เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
5. เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
6. อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
7. มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด ที่มีอยู่ในกองทุน

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

1. ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
2. ผู้ที่มีคุณสมบัติ สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้ เดือนละ 1 ครั้ง โดยสามารถเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะบุคคล และกลุ่มหรือองค์กรชุมชน แล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก
3. คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก โดยชอบธรรม

6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

1. ตาย
2. ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
3. วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
4. ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้ร่วมประชุม
5. จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุน หรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด
5. จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
6. นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้ นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุน ต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ต่อคณะกรรมการกองทุน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

2. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้ ภายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้อย่างใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้อย่างหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

3. ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอกู้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นตามแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงิน ตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

4. คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะส่วนบุคคล หรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

5. ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอน ตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณ และสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ย และค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

6. การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสม แห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้น ภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุน ไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชี หรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

7. ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นเงินกู้ พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทน ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบ หรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน ถ้ารับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจยกเลิก หรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้อย่างหนึ่งรายใดก็ได้ เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

8. ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ในการขอกู้ยืมเงินหรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้กู้นำเงินไปใช้ในกรอบวัตถุประสงค์ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญา และเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทน ที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อลงมติให้ผู้กู้ ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้ในกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงิน พ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติ ให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

กรณีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (บ้านเสมา) มีเกณฑ์สำหรับพิจารณาเงินกู้ ดังนี้

1. ให้สมาชิกที่ประสงค์จะกู้เงินจะต้องทำโครงการ โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน
2. วงเงินกู้ สมาชิกสามารถกู้ยืมได้รายละไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินกว่านั้นคณะกรรมการกองทุน จะต้องเรียกประชุมพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ต้องไม่เกินรายละห้าหมื่นบาท และต้องนำหลักทรัพย์มาค้ำประกัน
3. การกู้กรณีฉุกเฉิน สมาชิกสามารถกู้ยืมได้ไม่เกินสามพันบาท
4. ค่าปรับในกรณีผู้กู้ทำผิดสัญญาเงินกู้ ให้เสียค่าปรับร้อยละ 0.50 บาทต่อวัน
5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้อยู่ละ 6 บาทต่อปี
6. เงินกู้ ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

7. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิต ให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการจัดการและการประเมินโครงการ โดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมถึงการเรียนรู้ชุมชน การประเมินผลและ

พัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ และมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ โครงการ และประยุกต์ความรู้สู่ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำการวิจัยติดตามประเมินโครงการ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง ส่งเสริมการพัฒนาและติดตามประเมินผลกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการจัดเก็บข้อมูลตามแบบ บร. 1 - 12 จากการสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งข้อมูลของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

8. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชิฟฟ์โมเดล

1. รูปแบบการประเมินแบบชิฟฟ์โมเดล

สต๊ฟเฟิลบีม (Stafflebeam) “ แนวคิดและรูปแบบการประเมินแบบชิฟฟ์โมเดล ” ในหนังสือชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา , 2545 : 89-91 ดังนี้

การประเมินเป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้เกิดการสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ

แผนภูมิ : ความคิดพื้นฐานการประเมินของสต๊ฟเฟิลบีม

2. รูปแบบการประเมินแบบชิฟฟ์โมเดล สคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) ได้สรุปว่า “ แนวคิดและรูปแบบการประเมิน ” ในหนังสือชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา , 2545 : 85-86 ดังนี้

การประเมินเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมิน โดยได้จำแนกประเภทของการประเมินออกเป็น 2 ประเภท

1. การประเมินยึดเป็นเป้าหมายหลัก เป็นการประเมินที่ใช้เป้าหมายของโครงการเป็นเกณฑ์ ในการพิจารณาว่าการดำเนินการนั้น บรรลุเป้าหมายของโครงการหรือไม่
2. การประเมินที่ไม่ยึดเป้าหมายเป็นหลัก เป็นการประเมินที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะผลผลิตที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายเท่านั้น แต่จะนำผลกระทบอื่น ๆ มาร่วมในการดำเนินการตัดสินคุณค่าด้วยระบบคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณค่า อันจะช่วยส่งเสริมให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพ

9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544
2. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. คู่มือการดำเนินงานสำหรับอนุกรรมการสนับสนุน และติดตามดำเนินการกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. 2545

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการครั้งนี้ ดำเนินการ 6 ด้าน

1. วิธีการประเมินโครงการ
  1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  2. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน โครงการ
  3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โครงการ
  4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
  5. การวิเคราะห์ข้อมูล

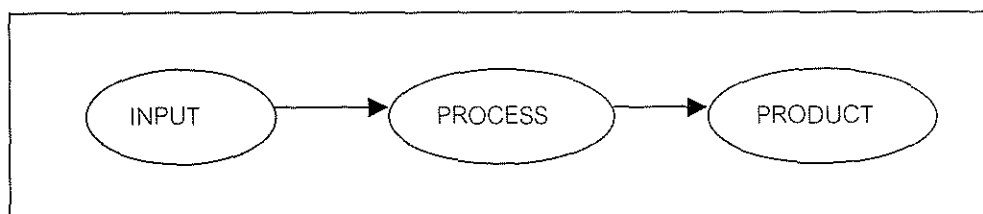
1. วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการประเมินเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งมีรูปแบบซีพีพีโมเดล (CIPP Model) โดยมี 4 ระบบดังนี้

1. Context System คือ บริบทของหน่วยระบบ
2. Input System คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
3. Process System คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
4. Product System คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

สามารถเขียนแผนภูมิแสดงองค์ประกอบของระบบ ได้ดังนี้

องค์ประกอบของระบบ

CONTEXT

แผนภูมิที่ 1 แสดงองค์ประกอบของระบบ

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของชุมชนท้องถิ่น

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบการบริหารจัดการ และหน่วยระบบกิจการของผู้ผู้

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการของสองระบบ คือ หน่วยระบบ A ระบบบริหารจัดการกองทุน และระบบ B หน่วยระบบกิจการของผู้ผู้

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมด ที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการกองทุน และหน่วยระบบกิจการของผู้ผู้

ทั้ง 4 ระบบที่จะทำการประเมิน จะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ไม่สำเร็จของโครงการ ผลบวกและผลลบที่จะเกิดขึ้นและจะต้องมีวิธี เครื่องมือที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูล

แนวคิดและรูปแบบการประเมินชีพของสต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) (2545 : 90-91) กล่าวว่า การประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบนั้น ๆ จะมีการประเมิน 4 ประเภท ตามองค์ประกอบของระบบ คือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

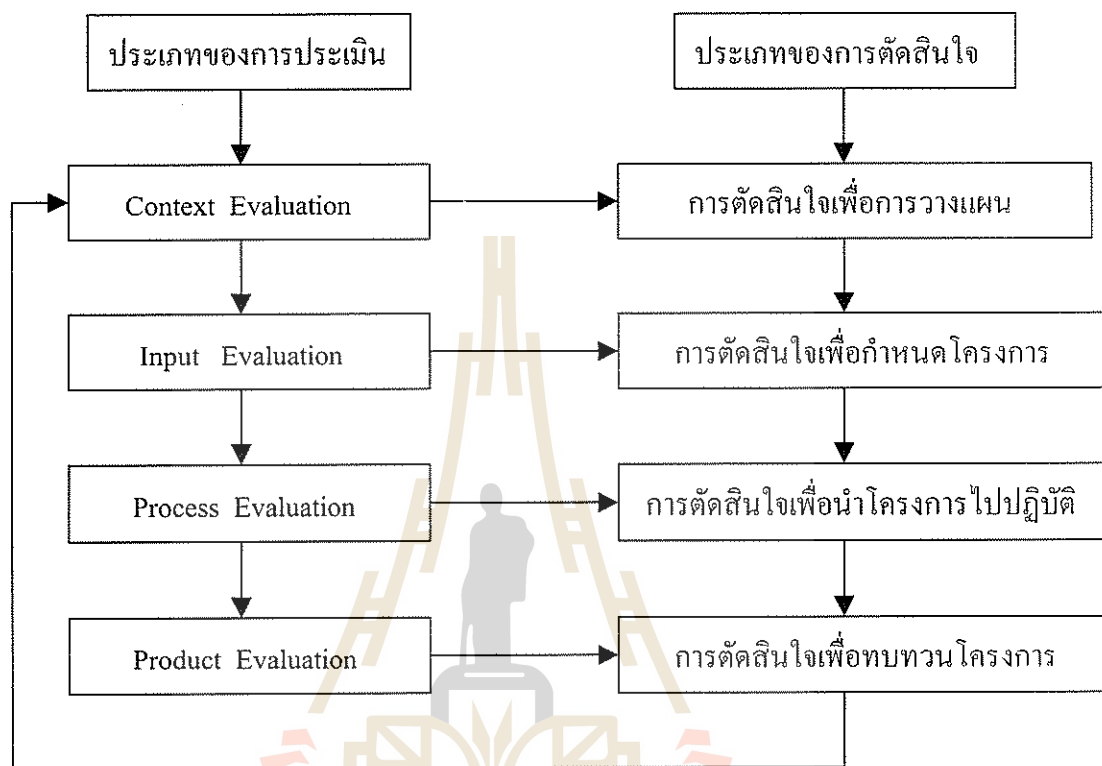
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนการของการดำเนินการโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

สต๊าฟเฟิลบีมสามารถนำเสนอ แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจ และ ประเภทของการประเมินกับการตัดสินใจ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมิน และการตัดสินใจของสต๊าฟเฟิลบีม นอกจากนี้ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อม ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการ
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementing Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ ล้มเลิก หรือปรับขยายโครงการ ที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาต้องการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านสมาชิก หมู่ที่ 13 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร ที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการศึกษา จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรภายในหมู่บ้านมีครัวเรือนทั้งหมด 103 ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น 498 คน เป็นชาย 236 คน เป็นหญิง 262 คน สำหรับการประเมินโดยวิธีการสุ่ม ซึ่งจำแนกออกได้ดังนี้

2.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 10 คน
2.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 98 คน
2.2.1 สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	จำนวน 59 คน
2.2.2 สมาชิกที่ไม่ได้กู้เงิน	จำนวน 39 คน
2.3 สมาชิกหมู่บ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 400 คน
2.4 ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ	จำนวน 2 คน
2.5 ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน 2 คน

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ผู้ศึกษาดำเนินการโครงการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยกำหนดระดับของการปฏิบัติงานตามโครงการ โดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการ และแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่
  - 1.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
  - 1.2 เงิน 1 ล้านบาท
  - 1.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
  - 1.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน
  - 1.5 ผู้สมัครขอกู้
  - 1.6 นักศึกษาบัณฑิต และทุนสะสมของหมู่บ้าน

2. กระบวนการ ได้แก่
  - 2.1 การคัดเลือกผู้กู้
  - 2.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ
  - 2.3 การรับชำระหนี้
  - 2.4 การทำบัญชี
  - 2.5 การช่วยหาตลาด
  - 2.6 นักศึกษาผ่านงาน

3. ผลผลิต ได้แก่
  - 3.1 จำนวนผู้ให้กู้
  - 3.2 ยอดเงินให้กู้
  - 3.3 กองทุนสะสม
  - 3.4 ชื่อเสียงของชุมชน
  - 3.5 นักศึกษาผ่านงาน

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

1. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่
  - 1.1 เงินที่กู้มาได้
  - 1.2 เงินอื่น ๆ
  - 1.3 สถานที่ และวัตถุดิบ
  - 1.4 เทคนิควิธีทำงาน
  - 1.5 กำลังทำงาน
  - 1.6 นักศึกษา
2. กระบวนการ ได้แก่
  - 2.1 การทำกิจการถูกวิธี
  - 2.2 การหาตลาดที่ดี
  - 2.3 การหาวัตถุดิบที่ดี
  - 2.4 การทำบัญชี
  - 2.5 การวิเคราะห์ประเมิน
  - 2.6 นักศึกษาได้เรียนรู้
3. ผลผลิต ได้แก่
  - 3.1 รายได้เป็นเงิน

- 3.2 ผู้รู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งที่ของ
- 3.3 ผู้รู้ขยายกิจการ
- 3.4 ผู้รู้มีการพึ่งพาตนเอง
- 3.5 กลับคืนถิ่นของประชากร
- 3.6 นักศึกษาได้เรียนรู้ธุรกิจ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) และแบบเก็บข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

- แบบรายงาน บร. 1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)
- แบบรายงาน บร. 2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)
- แบบรายงาน บร. 3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคนที่มียอดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- แบบรายงาน บร. 4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)
- แบบรายงาน บร. 5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- แบบรายงาน บร. 6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- แบบรายงาน บร. 7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน)
- แบบรายงาน บร. 8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์)
- แบบรายงาน บร. 9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)
- แบบรายงาน บร. 10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)
- แบบรายงาน บร. 11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี)
- แบบรายงาน บร. 12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลายวิธีที่นำมาใช้ และวิธีการที่นำมาใช้ในการเก็บข้อมูลกองทุนหมู่บ้านเสมา หมู่ที่ 13 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีวิธีดังนี้

1. การสังเกตและบันทึก การสังเกตและบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน

ตลอดจนการสังเกตและบันทึกขณะร่วมทำกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม

2. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์คณะกรรมการหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม ผู้นำชุมชน สมาชิกกองทุน และชาวบ้านทั้งรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในหมู่บ้าน โดยใช้แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) เป็นประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ และให้ได้ความจริงจากผู้สัมภาษณ์มากที่สุด

3. การประชุมจัดเวทีชาวบ้าน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมของสมาชิกกองทุน ที่มาร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ โดยการบันทึกข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การศึกษา เจาะลึกรายกรณี จะศึกษาจากสมาชิกกองทุนที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ โดยการศึกษาเป็นรายบุคคล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะตัวเลข แล้วสรุปโดยใช้ค่าสถิติหลายวิธี เช่น ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของข้อความ ที่เขียนบรรยายความคิดเห็น ในประเด็นที่กำหนดให้ ซึ่งเก็บรวบรวมจากพัฒนากร ผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุน ประชาชนภายในชุมชน

3. เสนอผลการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูลของกองทุน จะวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินกองทุน โดยตัดประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องออก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการประเมิน โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

ผลการติดตามประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยกรรายงานข้อมูลที่ได้ตามกรอบความคิดทฤษฎี ซิปป์โมเดล (CIPP Model) และการรายงานตามวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์แต่ละประการมี 6 ตอน ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม
3. ผลการทดลองวิธีการใหม่
4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู
5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ประเทศไทยประสบกับวิกฤตทางการเงินอย่างรุนแรงในกลางปี 2540 ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมมีปัญหาด้านเสถียรภาพ อัตราเงินเฟ้อสูง ภาคการผลิตขาดสภาพคล่องต้องประสบภาวะขาดทุน ล้มละลายจำนวนมาก เกิดปัญหาการว่างงาน ส่งผลกระทบต่อให้รายได้ของประชาชนหดตัว เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นคนจน

วรวิทย์ อริรุทธ์วรกุล และคณะ ได้กล่าวถึง ความยากจนในวารสารเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545 : 37 – 44) โดยสรุปว่า ผลจากวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้ประชาชนลดการใช้จ่ายในครัวเรือนในอัตราที่มากกว่าการลดลงของรายได้ให้เห็นได้ชัด เนื่องจากประชาชนยังไม่มั่นใจต่อสถานการณ์เศรษฐกิจของไทย ที่ยังไม่ฟื้นตัวได้มากเท่าที่ควร ความยากจนของประเทศไทย มีลักษณะที่สำคัญสรุปได้คือ คนจนส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบท โดยเป็นคนจนในเขตชนบทร้อยละ 82.1 ของคนจนทั้งหมดจำนวน 8.6 ล้านคน คนจนถึงสองในสามของคนจนทั้งหมดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพในภาคการเกษตร นอกจากนั้นยังมีลักษณะที่สำคัญอื่น ๆ คือ เป็นเกษตรกรยากจน

ถือครองที่ดินน้อย มีขนาดครัวเรือนใหญ่ มีอัตราส่วนพึ่งพิงหรืออัตราส่วนการเลี้ยงดูผู้สูงอายุและเด็กสูง รวมทั้งยังพบว่าคนจนได้รับการศึกษาน้อยกว่าคนทั่วไป รวมทั้งการได้รับสวัสดิการหรือการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐ

ในด้านการแก้ไขปัญหาคอนกรีตความยากจนปรากฏว่า รัฐบาลปัจจุบันได้ประกาศสงครามกับความยากจนที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนและจริงจังมากขึ้น โดยรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคอนกรีตความยากจนแบบยั่งยืน รวมถึงผู้ด้อยโอกาส เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาคอนกรีตที่ขัดขวางเศรษฐกิจ หรือด้านรายได้ในการยังชีพและกลุ่มคนยากจนเชิงโครงสร้าง ที่เกิดจากความขัดสนในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ด้านที่ดิน สาธารณะสุข การศึกษา เป็นต้น สำหรับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคอนกรีตความยากจนของรัฐบาล ในปัจจุบันได้มีการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล ในการสร้างความเข้มแข็งของสังคมและเศรษฐกิจฐานราก ประกอบด้วย 5 โครงการ คือ 1) โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อย 2) การจัดตั้งธนาคารประชาชน 3) การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 4) โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 5) โครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า การดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐภายใต้แผนงาน / โครงการปกติ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประมาณ 7 กระทรวงหลัก วงเงินงบประมาณปี 2545 จำนวน 76,693.67 ล้านบาท โดยงบประมาณแก้ไขปัญหาคอนกรีตความยากจนเน้นด้านการส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาศักยภาพและการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนจน และการส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินงานโดยชุมชนท้องถิ่น ปัจจุบันภาคประชาสังคมและชุมชนได้ตื่นตัวและมีการรวมกลุ่มกันหลายพื้นที่ เป็นองค์กรชุมชนและเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็งบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคอนกรีตความยากจนในพื้นที่ของตนเอง และร่วมกับภาครัฐในกระบวนการพัฒนา โดยในปีงบประมาณ 2545 มีการสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนวงเงิน 8,500 ล้านบาท เพื่อให้ชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงาน เพิ่มรายได้ในชุมชนท้องถิ่น และสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น อันนำไปสู่การสร้างรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวถึงภาคธุรกิจ SMEs เรื่อง “แนะแนวทางเพื่อความอยู่รอดของ SMEs” ในหนังสือของสภาอุตสาหกรรม (2543 : 46 – 47) ดังนี้

SMEs ย่อมาจากภาษาอังกฤษ Small and Medium Enterprises หรือแปลเป็นภาษาไทยว่า “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” สำหรับความหมายของวิสาหกิจ ครอบคลุมกิจการ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

1. กิจการการผลิต (Production Sector) ครอบคลุมการผลิตในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และเหมืองแร่

2. กิจการการค้า (Trading Sector) ครอบคลุมการค้าส่ง และการค้าปลีก

3. กิจการการบริการ (Service Sector)

ประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ในการสร้างและพัฒนา SMEs ให้มีประสิทธิภาพ
ดังนี้

1) ยกกระดับขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีและการจัดการ

2) การพัฒนาผู้ประกอบการและทรัพยากรบุคคล

3) การสร้างและขยายโอกาสด้านการตลาด

4) การเพิ่มขีดความสามารถของสถาบันการเงิน และสร้างกลไกเสริมทางการเงินเพื่อสนับสนุน SMEs

5) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

6) การพัฒนาวิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจชุมชน

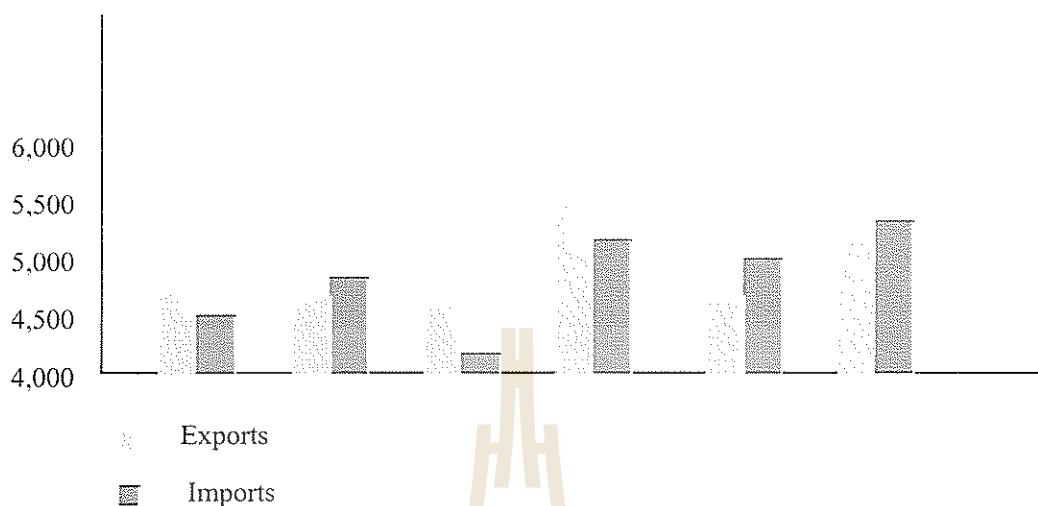
7) การสร้างความเชื่อมโยงและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจครบวงจร

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

ดุลการค้า (Trade Balance) เป็นผลต่างสุทธิระหว่างมูลค่าสินค้าออก F.O.B. (ราคาที่ไม่รวมค่าระวางและประกันภัยสินค้า) กับมูลค่าสินค้าเข้า C.I.F. (ราคาที่รวมค่าระวางและประกันภัยสินค้า) ที่ได้ปรับตามค่านิยามของดุลการชำระเงินแล้ว

ดุลการชำระเงิน (Payment Balance) หมายถึง ผลสรุปของการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Transaction) ระหว่างผู้มีถิ่นฐานในประเทศ (Resident) กับผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศ (Nonresident) ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

Trade Balance (Million of US\$)

	Dec	Jan p	Feb p	Mar p	Apr p	May p
Exports	4,965	4,719	4,735	5,561	4,777	5,758
Imports	4,372	4,895	4,256	5,167	5,042	5,240
Trade Balance	593	-176	479	394	-265	518

เศรษฐกิจของประเทศไทยในเดือนพฤษภาคม 2545 มีมูลค่าการส่งออก 5,758 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 4.3 % ซึ่งเป็นการขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้ามาจากสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก โดยภาพรวมการส่งออกในด้านปริมาณขยายตัวเพิ่มขึ้น 17 % ขณะที่มูลค่าการนำเข้า 5,240 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลทำให้ดุลการค้าเกินดุล 518 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การส่งออกจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นยังแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง ส่วนดุลบริการและบริจาคเกินดุลลดลงตามรายรับจากการท่องเที่ยวที่ลดลง เนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว รวมทั้งมีการจ่ายเงินปันผลค่อนข้างสูง ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 564 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดุลการชำระเงินเกินดุล 563 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอ่อนลงทำให้อำนาจต่อรองของผู้นำเข้าน้อยลง ส่งผลทำให้แนวโน้มราคาสินค้าส่งออกดีขึ้น แนวโน้มการส่งออกของประเทศไทยไปยังตลาดหลักคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ยุโรป

และอาเซียน มีทิศทางดีขึ้นจากที่เคยติดลบมาก ๆ ก็มีอัตราการขยายตัวติดลบลดลง ในขณะที่บางตลาดได้พลิกสถานการณ์จากการขยายตัวติดลบมาเป็นบวก

(<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/EconUta/Graph/GS.htm>)

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ได้ให้สัมภาษณ์ในนิตยสารการตลาด การไฟฟ้า เครื่องกลอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม ปีที่ 11 ฉบับที่ 123,2543 ได้เผยถึงสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยในปี 2542 ดีกว่า 2541 มีปริมาณสารพิษน้อยกว่า ผลจากการตรวจวัดคุณภาพอากาศ ตั้งแต่เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2542 พบว่าฝุ่นละอองยังคงเป็นปัญหาสำคัญ แต่ระดับความรุนแรงได้น้อยลง ส่วนก๊าซโอโซนมีค่าเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราว โดยเฉพาะอากาศในกรุงเทพมหานคร นิตยสารเอเชียวิคได้เลื่อนอันดับให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อันดับที่ 13 คาดว่าในสหัสวรรษหน้า แนวโน้มความรุนแรงของปัญหามลพิษทางอากาศจะลดน้อยลงอีก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินมาตรการอย่างต่อเนื่อง ในการควบคุมการระบายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ เช่น ยานพาหนะ โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่าง ๆ ประกอบกับเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว มีส่วนทำให้กิจกรรมจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญของสารมลพิษทางอากาศ เช่น การจราจร การก่อสร้าง รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรม และสถานประกอบการต่าง ๆ ยังคงมีการชะลอตัว

ในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมเพื่อนำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของคนไทย จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกของทุกภาคส่วนในสังคม มีการประสานความร่วมมือและร่วมทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวให้อยู่ในสถานะที่ดี คนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีคุณภาพ ขณะเดียวกันควรร่วมกันขยายผลความอยู่ดีมีสุข ให้บังเกิดขึ้นกับกลุ่มคนทุกกลุ่มทั้งในเขตเมืองและชนบททั่วประเทศ ด้วยการร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราให้ดีขึ้น เพื่อนำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของคนไทยทุกคน

1.1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

สถานการณ์เศรษฐกิจที่ตกต่ำของนา ๆ ประเทศ ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดรายได้ การว่างงาน ปัญหาเสถียรภาพด้านการเงินของประชาชนที่เป็นผลมาจากภาวะเงินเฟ้อ ค่าเงินบาทลอยตัว สำหรับประชาชนที่ขาดทุนและล้มละลายจากผลกระทบนี้จำนวนมาก ทำให้โอกาสที่ความเดือดร้อนและความยากจนมาเยือนได้โดยง่าย การขาดสภาพคล่องด้านการเงินในอันที่จะนำมาหมุนเวียนประกอบอาชีพก็ลดน้อยลง ภาคการผลิตขาดสภาพคล่องทั้งวัตถุดิบและผลผลิตขาดประสิทธิภาพ ความเสื่อมถอยทางด้านอารมณ์ ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเด่นชัด

การพึ่งพาเงินทุนหมุนเวียน หรือเงินกู้ยืมในระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงเกิดมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาความยากจนตามมา ก่อให้เกิดความคิดในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวไปในทางที่ผิด ความกดดันภายในครอบครัว ปัญหาภายในสังคม การทะเลาะเบาะแว้ง ซึ่งปัญหาทั้งหมดที่เกิดจากความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินกลับกลายเป็นปัญหาใหญ่ต่อประเทศชาติ

1.1.6 ความล้มเหลวของท้องถิ่นชนบท

ชุมชนส่วนใหญ่ภายในประเทศไทยมีลักษณะความเป็นผู้นำสูง ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในแง่การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในชุมชน รวมถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการรวมตัวกันแต่ยังขาดอำนาจต่อรอง ในการซื้อขายผลผลิตของชุมชน บรรยากาศโดยรวมจะเป็นลักษณะเครือข่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเชื่อมความสัมพันธ์ในด้านการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของชุมชน แต่ชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดระบบการตรวจสอบประเมินความคุ้มค่า ความเหมาะสมของทุกกิจกรรมที่ได้รับงบประมาณจากทางราชการ ด้านการแบ่งงาน แบ่งความรับผิดชอบ ส่วนใหญ่ศูนย์รวมจะอยู่ที่ผู้ใหญ่บ้าน โอกาสที่จะได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกันจึงมีน้อย ในขณะที่ความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนลดลง ปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพาอาศัยจากสังคมภายนอกทั้งหมด ที่สำคัญชุมชนทอดทิ้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเครื่องกำจุนความอยู่รอดของชุมชน ขณะที่ขนาดของเมืองได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยขาดการวางแผน และเครื่องมือในการบริหารเทศบาล สุขาภิบาล ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะสามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งแตกต่างจากชนบท ที่นับวันยังมีขนาดเล็กส่งผลให้ด้อยค่าลงตามลำดับ

1.1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2542 : 64 – 65) ได้สรุปเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวม ช่วง 30 ปีที่ผ่านมาพบว่า สังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรเป็นสังคมอุตสาหกรรม จนกระทั่งเปลี่ยนมาเป็นสังคมสารสนเทศ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต ความคิดและค่านิยมของคนไทยในสังคมเกษตรนั้น คนส่วนใหญ่เป็นผู้ควบคุมการผลิต แต่สังคมอุตสาหกรรมคนส่วนใหญ่เป็นเพียงชิ้นส่วนของการผลิต และเมื่อเข้าสู่ยุคสารสนเทศปรากฏว่า การดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นไปอย่างเร่งรีบ มีการบริโภคผ่านสังคมสารสนเทศ จนส่งผลให้คนไทยขาดการถ่วงถ่วงทั้งในด้านความถูกต้อง สาระประโยชน์ และศีลธรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าวนี้ ได้กลายเป็นประเด็นปัญหาด้านการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ บริโภคสินค้าจากต่างประเทศ นอกจากนั้นยังปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมช่วยกันผลิตมาเป็นสังคมบริโภคนิยม ทำให้คนไทยมีความต้องการทางวัตถุนิยมมากขึ้น ทั้งยังมีการถ่ายทอดค่านิยมและความต้องการไปสู่ลูกหลานอีกด้วย ในขณะเดียวกันการที่เปลี่ยนจากสังคมธรรมนิยมมาเป็นสังคมบริโภคนิยม ทำให้สังคมไทยดั้งเดิมที่เคยยึดถือความถูกต้อง

ต้อง ตลอดจนความรับผิดชอบชั่วชีวิตซึ่งเคยใช้เป็นเกณฑ์ในการดำเนินชีวิตนั้น ได้เปลี่ยนไปสู่วัตถุนิยมที่ยึดสินค้าและคุณภาพสินค้าเป็นหลัก กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้คนไทยหันไปยกย่องชาวต่างชาติและดูถูกคนไทยด้วยกันเอง ค่านิยมของคนไทยในปัจจุบันจึงหันไปรับวัฒนธรรมของต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหาร โภค การดำรงชีวิต การใช้สินค้าจากต่างประเทศซึ่งมีราคาแพง เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงรสนิยม ทำให้ในปัจจุบันคนไทยหลงลืมคุณค่าของภูมิปัญญาไทย จึงต้องกระตุ้นคุณค่าการรักษาวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ ที่สำคัญที่ถือว่ามียุทธพลสูงสุดต่อการสร้างค่านิยมของคนไทยก็คือสื่อมวลชน โดยสามารถเปลี่ยนวิธีการสร้างค่านิยมของไทยได้อย่างสิ้นเชิง โดยการปลูกฝังผ่านทางสื่อต่าง ๆ

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านเสมา

คนกลุ่มแรกที่มาตั้งหมู่บ้านอพยพมาจากบ้านกุดหิน ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เหตุที่อพยพจากบ้านเดิมเพราะสภาพทางภูมิศาสตร์ มีพื้นที่เป็นที่ลุ่ม น้ำท่วมตลอดปี ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหาย ทำไร ทำนา ทำสวน ไม่ได้ผลผลิตเท่าที่ควร จึงพากันอพยพมาหาที่อยู่ใหม่ เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ อพยพตามเครือญาติ

บ้านเสมาเดิมชื่อบ้านเหมือดแอ่ ต่อมานายสมชัย เพียงสูงเนิน ซึ่งเป็นกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิในขณะนั้น ได้ทำเรื่องขอแยกการปกครอง จากบ้านเหมือดแอ่ หมู่ที่ 1 ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนชื่อเป็นบ้านเสมา หมู่ที่ 13 ของตำบลเสมา โดยทำการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2534 หรือประมาณ 10 ปีมาแล้ว ผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือนายสมชัย เพียงสูงเนิน จนถึงปัจจุบัน

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

หมู่บ้านเสมาเป็นชุมชนแบบกระจุก ประชาชนตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันหนาแน่น บ้านเรือนที่ตั้งอยู่ริมถนนในหมู่บ้านจะมีรั้วง่าย ๆ มีเสาหลักใช้ไม้ไผ่ตีกัน หรือปลูกต้นไม้เป็นรั้วเท่านั้น ซึ่งถือเป็นลักษณะทั่วไปของการตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านชนบท ส่วนใหญ่เรือนที่ห่างจากถนนเข้าไป ไม่มีรั้วรอบขอบชิด ซึ่งสามารถทำให้เดินทะลุไปยังบ้านหลังอื่นได้

การสร้างบ้านเรือนของชาวบ้านเสมา ส่วนมากจะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง ใช้ใต้ถุนสำหรับเก็บอุปกรณ์การเกษตร มักก่อสร้างแบบง่าย ๆ ไม่คำนึงถึงความสวยงามมากนัก

ประชากรและการเปลี่ยนแปลงของประชากร

หมู่บ้านเสมาปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด 498 คน เพียชาย 236 คน เป็นหญิง 262 คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 103 ครัวเรือน ดังที่จะแสดงตารางต่อไปนี้

ตารางแสดง จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร ดังนี้

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	236	47.38
หญิง	262	52.62
2. อายุ		
1 วัน- 3 ปีเต็ม	25	5.02
3 ปี 1 วัน- 6 ปีเต็ม	19	3.82
6 ปี 1 วัน-12 ปีเต็ม	47	9.44
12 ปี 1 วัน-14 ปีเต็ม	10	2.01
14 ปี 1 วัน-18 ปีเต็ม	35	7.03
18 ปี 1 วัน-50 ปีเต็ม	254	51.00
50 ปี 1 วัน-60 ปีเต็ม	52	10.44
60 ปี 1 วันขึ้นไป	56	11.24
รวม	498	100

ที่มา : ข้อมูลจากพัฒนากรประจำตำบลเสมา

จำนวนประชากรของหมู่บ้านส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน คืออายุระหว่าง 18 – 50 ปี ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปที่มีฐานะยากจน เด็กที่มีครอบครัวฐานะยากจน กลุ่มคนเหล่านี้ถือเป็นปัญหาสำคัญของหมู่บ้าน และที่สำคัญยังขาดการดูแลจากหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง สำหรับการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ทำเลที่ตั้ง

บ้านเสมาตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ของที่ว่าการอำเภอสูงเนิน เป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับ	บ้านโสกแจ้ง ตำบลเสมา
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับ	บ้านทะเล ตำบลเสมา
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับ	บ้านแก่นท้าว ตำบลเสมา
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับ	บ้านเหมือดแอ่ ตำบลเสมา

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยส่วนใหญ่ของหมู่บ้านเสมา เป็นที่ราบ ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย สภาพของดินไม่ดีเท่าที่ควร มีถนนตัดผ่านหมู่บ้านไปยังอำเภอด่านขุนทดได้ โดยเป็นเส้นทางลัด

มีพื้นที่ทั้งหมด 1,812 ไร่ แบ่งออกเป็น

พื้นที่ทำการเกษตร 1,592 ไร่

พื้นที่อยู่อาศัย 150 ไร่

พื้นที่สาธารณประโยชน์ 70 ไร่

สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศบ้านเสมา แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ซึ่งจะคล้ายคลึงกับหมู่บ้านทั่วไปของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูร้อน จะเริ่มตั้งแต่ เดือนมีนาคม-มิถุนายน สภาพอากาศจะร้อน และแห้งแล้ง

ฤดูฝน จะเริ่มจากปลายเดือนกรกฎาคม-กันยายน ปริมาณน้ำฝนมีพอประมาณ แต่บางครั้งฝนทิ้งช่วง ทำให้การเพาะปลูกไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ฤดูหนาว จะเริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม-กุมภาพันธ์ อากาศจะเย็นในช่วงค่ำ ๆ ถึงตอนสาย ๆ ส่วนตอนกลางวันอากาศค่อนข้างร้อนจัด เหมือนฤดูร้อน

แหล่งน้ำสำคัญของหมู่บ้าน

บ่อน้ำตื้น เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เลี้ยงปลาตามแนวเกษตรผสมผสาน มีจำนวนทั้งหมด 20 บ่อ มีน้ำใช้ไม่ตลอดทั้งปี เนื่องจากเป็นบ่อน้ำตื้น เมื่อถึงฤดูร้อนน้ำในบ่อก็จะแห้ง

สระน้ำ มีจำนวน 2 สระ มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี

บึง จำนวน 1 แห่ง มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของหมู่บ้าน เพื่อนำน้ำนั้นมาใช้ภายในครัวเรือน

ระบบสาธารณูปโภค

ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้าน เมื่อปี พ.ศ. 2518 ปัจจุบันบ้านเสมามีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

ถนน เมื่อเริ่มตั้งหมู่บ้าน มีสภาพถนนแบบดินทราย ปัจจุบันเป็นถนนลาดยาง การคมนาคมสะดวกสบายกว่าเดิมมาก

ระบบประปา สร้างโดยกรมอนามัย เมื่อ พ.ศ. 2535 มีครัวเรือนที่ใช้น้ำจากระบบประปานี้ตลอดปี จำนวน 103 ครัวเรือน

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน

ความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพของชาวบ้านเสมา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพดั้งเดิม คือ ทำนา ซึ่งยังยึดเป็นอาชีพหลักที่สำคัญ อาชีพรองลงมาคือ ทำไร่มันสำปะหลัง ทำไร่ข้าวโพด ปัจจุบันหัน

มาทำไร่นาสวนผสม (เกษตรผสมผสาน) เพื่อมีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงครอบครัว เช่นการปลูกพืชผักสวนครัว สวนกล้วยไม้ และเลี้ยงสัตว์เพื่ออุปโภค-บริโภค เช่น วัว หมู เป็ด ไก่ โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับวัยแรงงานหรือคนรุ่นใหม่มักจะนิยมทำงานโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ละแวกใกล้บ้าน จึงทำให้ชาวบ้านเสมาส่วนหนึ่งมีความเป็นอยู่ในสภาพเศรษฐกิจโดยรวมแล้ว ถือว่าอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี

การประกอบอาชีพของประชากรในหมู่บ้าน

1. เกษตรกรรม 93 ครัวเรือน
2. เลี้ยงสัตว์ 86 ครัวเรือน
3. ค้าขาย 6 ครัวเรือน
4. รับจ้างทั่วไป 4 ครัวเรือน
5. หัตถกรรม 8 ครัวเรือน

หมายเหตุ ครอบครัวหนึ่งครอบครัว อาจจะประกอบอาชีพมากกว่า 1 อย่าง เช่นประกอบอาชีพหลักทำนา แต่อาจจะทำไร่ เลี้ยงสัตว์ด้วย

1.2.4 ด้านวัฒนธรรม

การสืบสานประเพณีอันดีงามของไทยสำหรับหมู่บ้านเสมาแล้ว ถือว่าเป็นงานสำคัญยิ่ง เช่นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ วันลอยกระทง วันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันสงกรานต์มีการทำบุญกลางบ้าน ที่เป็นความร่วมมือของทุกคนในหมู่บ้านทำกิจกรรม เช่น การตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้ที่เคารพนับถือ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี งานประเพณีกินเจาคำที่จัด ณ บริเวณปราสาทหินเมืองแขก ประมาณต้นเดือนมีนาคม ปี 2545 นี้ เป็นปีที่ 8 เพื่อเป็นการประกาศให้เห็นถึงความรุ่งเรืองแห่งอารยธรรมในอดีต

1.2.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ

- ลักษณะบางประการทางเศรษฐกิจและอาชีพ เช่น การเป็นหนี้สินของชาวบ้าน พบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สินจากการกู้ยืมเงินนอกระบบ เนื่องจากส่วนใหญ่จะทำงานรับจ้างตามสถานประกอบการใกล้บ้าน และมีงานทำอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีรายได้พอที่จะจุนเจือครอบครัว ปัญหาหนี้สินจากเงินนอกระบบมีน้อย และส่วนใหญ่จะมีที่ทำมาหากินและที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง มีส่วนน้อยที่ต้องเช่าบ้านหรือที่ดินเพื่อขยายการผลิต

- ลักษณะบางประการที่เป็นศักยภาพในด้านดี ซึ่งจะเอื้อต่อความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนของชุมชน ได้แก่ ความรัก ความสามัคคีกันของชุมชน จะเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่วนรวม เช่นการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นต้น และศักยภาพอีกด้านหนึ่งที่น่าสนใจคือ พระนอนที่เป็นสัญลักษณ์ของตำบลเสมา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม

- ลักษณะที่สื่อถึงความไม่เข้มแข็งของหมู่บ้านเสมอคือ จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน พบว่าบ้านเสมามีปัญหาเรื่องยาเสพติด และชาวบ้านส่วนหนึ่งมีการเล่นการพนัน ซึ่งปัญหานี้จะต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองโดยภาพรวม มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A คือหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1) นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากการสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านของตัวแทนสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพอสรุปได้คือ เป็นเงินทุนให้กู้ยืมเพื่อเข้ามาช่วยเหลือราษฎรในหมู่บ้าน และเป็นการเสนอนโยบายที่ใช้หาเสียงของพรรคไทยรักไทย ที่ได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะเข้ามาช่วยเหลือเป็นเงินกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนเงินล้าน สามารถกู้เงินไปเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและพัฒนาอาชีพ โดยมีระยะเวลากู้ยืม 1 ปี โดยต้องเสียดอกเบี้ยตามระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการหมู่บ้าน

สำหรับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อกองทุนเงินล้านของหมู่บ้าน คือส่วนใหญ่ต้องการให้เกิดกองทุน และอยากให้มีเงินกองทุนเข้ามาในหมู่บ้านเร็ว ๆ เนื่องจากประชาชนต้องการกู้เงินจำนวนนี้เป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ และลดรายจ่ายในด้านต่าง ๆ เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่กำลังมีปัญหาถูกเลิกจ้างจากสถานประกอบการ และบางส่วนมีรายได้ไม่คงที่ เมื่อมีแหล่งเงินทุนเข้ามา ก็ทำให้สามารถช่วยเหลือสมาชิกเหล่านี้ เรื่องแหล่งเงินทุนไปประกอบอาชีพได้

2) เงิน 1 ล้านบาท ตามที่ทางรัฐบาลได้จัดสรรเงินกองทุนให้กับหมู่บ้านแล้วนั้น ทางคณะกรรมการที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการกองทุน ได้ทำการปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกในหมู่บ้านที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุนและขอกู้เงิน โดยสมาชิกที่ขอกู้จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุนอย่างเคร่งครัด เพื่อก่อให้เกิดความเสมอภาคภายในหมู่บ้านอย่างแท้จริง สมาชิกกู้เงินกองทุนหมู่บ้านส่วนมากนำไปค้าขาย และทำการเกษตร

3) คณะกรรมการหมู่บ้าน เกิดจากการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม เป็นคนดี มีความเสียสละ ซื่อสัตย์เป็นที่ยอมรับ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความสำคัญของหมู่บ้าน โดยไม่คิดค่าตอบแทน ประชาชนทุกคนในหมู่บ้านเห็นสมควร โดยมีระบบการบริหารจัดการแบบเปิดเผย โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา เปิดโอกาสให้สมาชิกได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1) กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่า การคัดเลือกผู้กู้เงินกองทุนของคณะกรรมการ คณะกรรมการกองทุนจะคัดเลือกผู้กู้ที่ขอกู้เงินตามกิจกรรมที่ระบุในข้อบังคับของกองทุน ขั้นตอนคัดเลือกพร้อมอนุมัติเงินกู้ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะพิจารณาผู้กู้โดยดูศักยภาพของผู้กู้หลายอย่างถึงจะให้กู้ได้ เพื่อดูว่าผู้กู้สามารถชำระเงินคืนได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ จำนวนเงินที่จะพิจารณาให้ตามสภาพของโครงการ แต่จุดค้อยของคณะกรรมการในการพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ คือคณะกรรมการจะดูที่ฐานะของผู้มาขอกู้ว่า ถ้าสามารถชำระเงินคืนได้ก็จะอนุมัติให้ หรือเป็นญาติพี่น้องคณะกรรมการก็จะอนุมัติให้เร็ว ทำให้สมาชิกผู้กู้ที่ไม่ได้ผู้คิดว่าการทำงานไม่โปร่งใส หรือบางคนขยันทำมาหากินแต่ฐานะยากจน การพิจารณาให้กู้ในจำนวนเงินที่น้อย ทำให้ได้เงินไม่เพียงพอต่อการลงทุน

2) กระบวนการทำบัญชีของกองทุน พบว่า การจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านในช่วง 3-4 เดือนแรกยังไม่เข้ารูปเข้ารอยเท่าไร สาเหตุมาจากหลายประการ คือ คณะกรรมการที่รับผิดชอบในด้านการทำบัญชียังไม่มี ความชำนาญด้านบัญชี ไม่เข้าใจในระบบบัญชีที่ทางรัฐบาลอบรมให้ เมื่อเริ่มเข้ารูปเข้ารอย รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีใหม่ ทำให้การจัดการบัญชีในส่วนต่าง ๆ เป็นไปได้ช้า รวมถึงปัญหาด้านตัวคณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านบัญชี ไม่มีเวลาให้กับกองทุน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนหน้าที่ของคณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านบัญชีหลายครั้ง ทำให้การดำเนินงานด้านเอกสารดำเนินไปเรื่อย ๆ แต่ในช่วงหลังจาก 3-4 เดือนแรกผ่านไป คณะกรรมการถูกปรับเปลี่ยนอย่างเหมาะสมกับหน้าที่แล้ว การช่วยกันศึกษาด้านบัญชีทำให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น รวมถึงการขอรับปรึกษาด้านบัญชีจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ มีผลทำให้การทำงานด้านบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ผลโดยตรง พบว่า มีชาวบ้านในหมู่บ้านสมัครเป็นสมาชิกกองทุน 98 คน มีการปล่อยเงินกู้ให้สมาชิกผู้กู้ทั้งหมด 59 ราย สมาชิกผู้กู้เงินนำเงินไปเป็นทุนในการสร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อหาเลี้ยงครอบครัวทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การชำระเงินคืนเป็นรายปี

2) ผลกระทบโดยตรง พบว่า สมาชิกกองทุนผู้ที่ได้รับเงินกู้บางราย ไม่นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ เช่นนำไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือย นำไปชำระหนี้ที่กู้ยืมมาจากแหล่งอื่น

3) ผลกระทบทางอ้อม พบว่า การพิจารณาผู้ขอกู้ของคณะกรรมการกองทุน มีขั้นตอนการพิจารณาหลายขั้นตอนเพื่อให้เกิดความรอบคอบอย่างที่สุด ซึ่งในบางครั้งก็ต้องคำนึงถึง ความสามารถในการชำระเงินคืนของผู้ขอกู้ด้วย ทำให้เกิดการโต้แย้งจากสมาชิกว่าทำไมคนนั้นได้ คนนี้

ไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่โครงการก็เหมือน ๆ กัน ทำให้เกิดความเคืองแครงใจระหว่างคณะกรรมการกองทุนกับสมาชิกผู้ที่ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

1) ประสบการณ์ในการดำเนินงานกิจการของผู้กู้ ผู้กู้ที่นำเงินไปลงทุนประกอบกิจการในอาชีพต่าง ๆ นั้น มักจะเป็นกิจการที่ผู้กู้มีประสบการณ์มาก่อนแล้ว หรือไม่ก็นำเงินทุนไปขยายกิจการที่ทำอยู่ก่อนแล้ว ทำให้การดำเนินการไม่มีปัญหา การตลาดอาศัยตลาดเดิมที่มีอยู่ และหากกลยุทธ์เพิ่มตลาดใหม่ขึ้นมา

2) การหาความรู้เพิ่มเติม พบว่า การหาความรู้เพิ่มเติมจะเป็นส่วนของทางราชการที่เข้ามาอบรมในด้านต่าง ๆ หรือการเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อนำมาพัฒนากิจการของตนเองให้ดีขึ้น

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

1) จำนวนเงินที่ได้จากการกู้กองทุน พบว่า จำนวนเงินที่กู้จากกองทุนได้กระจายสู่ผู้กู้เงินเรียบร้อย และสมาชิกผู้กู้ทุกคนได้ดำเนินการตามนโยบายวัตถุประสงค์ และเมื่อครบกำหนดชำระเงินผู้กู้เงินกองทุนจะนำเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยนำส่งกองทุน

2) สถานที่และวัตถุดิบ พบว่า จะใช้สถานที่บ้านเป็นหลักสำหรับผู้กู้ที่เลี้ยงสัตว์ ส่วนผู้ค้าขาย เป็นทั้งสถานที่บ้านและเช่าสถานที่ที่เป็นทำเลเหมาะแก่การค้าขาย วัตถุดิบจะหาได้ในหมู่บ้านหรือสถานที่ใกล้เคียง

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

1) การทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้กู้แต่ละราย พบว่า ผู้กู้ดำเนินการตามประสบการณ์ที่เคยทำมา เช่น การเลี้ยงโค ก็จะเลี้ยงโดยปล่อยตามธรรมชาติตามทุ่งหญ้า

2) การทำบัญชี พบว่า การทำบัญชีของผู้กู้จะอาศัยการจดจำ หรือการจดแบบง่าย ๆ เพื่อความเข้าใจของตนเองมากกว่าที่จะทำเป็นระบบบัญชีตามมาตรฐานทั่วไป เนื่องจากชาวบ้านส่วนมากไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี รวมถึงไม่อยากเสียเวลาที่จะมาวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

1) ผลโดยตรง พบว่า จากการที่ได้กู้เงินกองทุนไปประกอบอาชีพ ผู้กู้มีทุนเพิ่มจากทุนเก่าที่มีอยู่แล้ว ทำให้ผู้กู้มีรายได้เพิ่มขึ้น หรือผู้กู้นำไปประกอบอาชีพใหม่ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว มีการใช้จ่ายให้เป็นประโยชน์เกิดการหมุนเวียนตลอดเวลา

2) ผลกระทบโดยตรง พบว่า ผู้ผู้สามารถพึ่งตนเองและเลี้ยงครอบครัวได้ ลดปัญหาการว่างงานในหมู่บ้าน สร้างสรรค์อาชีพใหม่ให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน

3) ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า ชาวบ้านมีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ไม่เป็นหนี้เงินนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง

3. ผลการทดลองวิธีใหม่

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเสมา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งมีการประกอบอาชีพเช่นนี้มาเป็นเวลานาน จนมีความชำนาญ ในปัจจุบันก็ยังมีประกอบอาชีพดังกล่าว โดยไม่มีการคิดค้นอาชีพหรือวิธีการประกอบอาชีพใหม่ ๆ

4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้แยกออกเป็นอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

4.1 อาชีพเลี้ยงโคเนื้อ ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่

- เงินกู้จากกองทุน
- การเลือกโคที่มีคุณภาพดี
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค

กระบวนการที่ดี ได้แก่

- วางแผนการพัฒนาด้านผลผลิต
- ศึกษาหาความรู้ในการเลี้ยงจากเอกสาร
- ขอคำแนะนำจากปศุสัตว์อำเภอ
- มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างสมาชิกผู้เลี้ยงวัว

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ

- ได้โคที่มีเนื้อมาก ตามความต้องการของตลาด
- ได้ลูกโคที่สวย สายพันธุ์ดี สามารถคัดเลือกทำแม่พันธุ์ได้
- เร่งผลิตให้ทันกับความต้องการ

4.2 อาชีพเลี้ยงไก่ชน ปัจจัยการนำเข้าที่ดี ได้แก่

- เงินกู้จากกองทุน
- การคัดเลือกสายพันธุ์ไก่ที่ดี ตรงตามลักษณะของไก่ชน
- ประสบการณ์ในการเลี้ยง

กระบวนการที่ดี ได้แก่

- การวางแผนการผลิต
  - มีการดูแลจัดการที่ดีและถูกต้อง
  - มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในกลุ่มและในหมู่บ้านใกล้เคียง
- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ
- ไม้พันธุ์ดี โตเร็ว มีความแข็งแรง
  - สามารถเก็บไว้ขยายพันธุ์ได้
  - ขายผลผลิตได้ในราคาดี

4.3 อาชีพปลูกข้าวโพด ปัจจัยการนำเข้าที่ดี ได้แก่

- เงินกู้จากกองทุน
- พันธุ์ข้าวโพดที่ดีมีคุณภาพ
- พื้นดินอุดมสมบูรณ์
- ประสบการณ์และความชำนาญที่มีมานาน

กระบวนการที่ดี ได้แก่

- การพัฒนาวิธีการทำไร่ข้าวโพดเพื่อลดต้นทุน
  - การวางแผนการผลิต
  - การรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์
  - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ปุ๋ยเคมีมาใช้ปุ๋ยชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์
- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ
- การผลิตข้าวโพดที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด

4.4 อาชีพด้านการบริการ (ค้าขาย) ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่

- เงินกู้จากกองทุน
- มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ทำเลที่ตั้งที่เป็นศูนย์กลางแหล่งชุมชนจะทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง

กระบวนการที่ดี ได้แก่

- มีการดูแลและจัดการร้านที่ดี สะอาด
- มีการบริการที่ดี ไม่เอาเปรียบลูกค้า

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ

- รายได้เป็นตัวเงิน
- ความประทับใจ ไว้วางใจในคุณภาพสินค้าและราคา

5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ผลที่เกิดจากโครงการกองทุนหมู่บ้านเกิดขึ้นมากมาย ทั้งด้านการประกอบอาชีพ และในด้านการบริการการจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

5.1 ผลที่เกิดจากกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านร่วมมือกันบริหารจัดการกองทุน โดยจัดสรรเงินให้สมาชิกผู้ เมื่อถึงเวลาชำระหนี้ สมาชิกจะสามารถนำเงินมาใช้กองทุนได้ ภายในหมู่บ้านมีการสร้างรายได้จากเม็ดเงินที่กู้ยืมจากกองทุน

5.2 ผลที่เกิดจากตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้าน

- 1) สมาชิกในชุมชนเกิดความสามัคคี
- 2) สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 3) สมาชิกในชุมชนมีการรวมตัวกันตั้งกลุ่มองค์กรประชาชนขึ้น
- 4) สมาชิกในชุมชนสามารถเลี้ยงครอบครัวได้
- 5) มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก
- 6) สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม

5.3 ผลที่เกิดจากการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) การบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุน เป็นไปอย่างมีระบบไม่ว่าด้านการปฏิบัติงานหรือด้านเอกสาร ทำให้การทำงานเป็นไปได้ง่ายและรวดเร็ว
- 2) การให้สมาชิกกองทุนกู้เงินเพื่อไปพัฒนาอาชีพ ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่ครอบครัว สมาชิกมีชีวิตที่ดีขึ้น ลดปัญหาการกู้เงินนอกระบบ
- 3) การติดตามการใช้เงินของผู้กู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ประเมินผลความสามารถในการชำระเงินคืน ทำให้ผู้กู้นำเงินมาชำระคืนได้ตามกำหนด
- 4) คณะกรรมการมีการประชุมกลุ่มสมาชิกกองทุนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกและคณะกรรมการรับฟังความคิดและปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมกันหาวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

6.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านสมาชิกทั้ง 5 ข้อพบว่า

1) การเกิดกองทุน พบว่า ส่วนมากชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจต่อกองทุน จะมีส่วนเล็กน้อยที่ไม่เข้าใจ ถ้ากลุ่มไหนไม่เข้าใจคณะกรรมการกองทุนร่วมประสานกันเข้าไปอธิบายเพื่อให้เข้าใจ และให้ชาวบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อกองทุน เมื่อกองทุนได้รับเงินจัดสรรมาจากรัฐบาล

คณะกรรมการดำเนินการให้สมาชิกยื่นข้อกู่ โดยผู้กู่จะต้องมีบุคคลค้ำประกัน และผู้ค้ำประกันจะต้องเป็นสมาชิกกองทุนเท่านั้น ถึงจะค้ำประกันผู้กู่ได้

2) ระบบการบริหารกองทุน พบว่า การบริหารของคณะกรรมการกองทุนได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองทุน คณะกรรมการมาจากการคัดเลือกของชาวบ้าน และคณะกรรมการร่วมกับชาวบ้านกำหนดกฎระเบียบกองทุน สมาชิกกองทุนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ให้ไว้อย่างเคร่งครัด

3) การเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง พบว่า ชาวบ้านรู้จักพึ่งตนเอง มีความเข้าใจในการใช้ภูมิปัญญาของตนเองช่วยกันทำมาหากิน เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ครอบครัว มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้

4) การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า การกู่เงินกองทุนเพื่อนำมาเป็นทุนในการประกอบอาชีพ ทำให้มีอาชีพหลายอาชีพที่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจในหมู่บ้าน ให้ชาวบ้านได้มีรายได้เข้าสู่หมู่บ้าน มีเงินหมุนเวียนในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น ชาวบ้านไม่ต้องไปกู้เงินนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง

5) การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า เมื่อชาวบ้านอยู่ดีกินดี รู้จักร่วมกันคิดร่วมกันสร้าง เพื่อให้ชาวบ้านอยู่ด้วยความสามัคคี ร่วมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้านเป็นหมู่บ้านหนึ่งซึ่งมีความสามัคคี เมื่อผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้นำที่มีความยุติธรรม หมู่บ้านก็จะเป็นหมู่บ้านที่เข้มแข็ง

6.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

6.2.1 ปัจจัยด้านบวก พบดังนี้

- 1) ชุมชนให้ความร่วมมือในการเสนอแนะ และให้แนวคิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- 2) เกิดศักยภาพความเข้มแข็งในการบริหารกองทุน
- 3) ชุมชนกระตือรือร้นในการชำระหนี้คืนกองทุน
- 4) ชุมชนสร้างอาชีพมีรายได้เลี้ยงครอบครัวได้

6.2.2 ปัจจัยด้านลบ พบดังนี้

- 1) ชุมชนไม่แสดงความคิดเห็นที่แท้จริงให้ทราบ
- 2) เมื่อเกิดกองทุนขึ้น ปัญหาต่างเกิดขึ้นมากมาย
- 3) ชาวบ้านที่ฐานะยากจนกู้เงินจากกองทุน ได้จำนวนน้อย
- 4) ชุมชนหลีกเลี่ยงคำถามที่ถามเพื่อตอบแบบสอบถาม

6.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า ชุมชนสามารถบริหารการจัดการกองทุนได้ด้วยตนเอง และพยายามเรียนรู้จากหน่วยงานที่ทางรัฐบาลจัดให้ และได้ร่วมมือกันแก้ปัญหา

ที่เกิดขึ้น พยายามลดข้อโต้แย้งภายในกลุ่ม เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการและชุมชน เป็นรากฐานให้เกิดความเข้มแข็งในหมู่บ้าน

6.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

1) ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พบว่า ในหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง การบริหารการจัดการของกองทุนเป็นไปตามระเบียบของกองทุนแห่งชาติ ตั้งแต่การเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุน จนถึงการได้รับเงินจัดสรร ปล่อยเงินให้กู้ และการติดตามประเมินผลผู้กู้เงินกองทุนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และการอบรมให้คำแนะนำแก่ผู้ไม่มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ

2) ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า ในหมู่บ้านมีความสามัคคี ชาวบ้านรักใคร่ปรองดองและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้นำหมู่บ้านเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของชาวบ้านดำเนินไปตามกรอบและกฎระเบียบของสังคม และทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญขึ้น

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้จัดทำสารนิพนธ์ จะได้นำสาระสำคัญตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 มาสรุปอภิปรายผล รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อให้เห็นประเด็นในการทำสารนิพนธ์ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปอภิปรายผล

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านเสมอมา สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

- 1.1 การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้
- 1.2 ท้องถิ่นชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
- 1.2 ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาตนเอง
- 1.3 เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ ได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม
- 1.4 ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพ และความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

2. วิธีการดำเนินการ

- 2.1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านเสมอมา
- 2.1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเสมอมา
- 2.2 ศึกษาชีพชีโมเดล และใช้ในการกำหนดตัวบ่งชี้ข้อมูล และวิเคราะห์ประเมินกองทุนหมู่บ้าน
- 2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจาก บร. 1 – บร.12
- 2.4 ประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่กำหนด
- 2.6 ลงมือเขียนสารนิพนธ์

3. ผลการดำเนินงาน

3.1 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวมของหมู่บ้านเสมา หมู่ที่ 13 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา

ผลการประเมินหน่วยระบบ A คือ หน่วยบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

3.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1) นโยบายของรัฐเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน จากการจัดเวทีและการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าชาวบ้านส่วนใหญ่เข้าใจและภูมิใจที่รัฐบาลให้การสนับสนุนเงินกองทุน เพื่อเป็นการกระจายรายได้ลงสู่ท้องถิ่นในระดับหมู่บ้าน

2) เงินกองทุน 1 ล้านบาท บ้านเสมา หมู่ที่ 13 จัดตั้งเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2544 มีผู้กู้จำนวน 59 ราย เป็นเงิน 951,000 บาท ยอดเงินคงเหลือ 49,000 บาท

3) คณะกรรมการกองทุนมีจำนวน 10 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาจำนวน 8 คน เพื่อคอยให้คำแนะนำกับคณะกรรมการกองทุน

3.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1) กระบวนการคัดเลือกผู้กู้กองทุน ซึ่งคณะกรรมการทำหน้าที่คัดเลือก

2) การแนะนำวิธีทำธุรกิจ จัดหาวิทยากรที่เคยประสบผลสำเร็จในการทำธุรกิจมาให้ความรู้

3) การรับชำระหนี้ ภายในระยะเวลา 1 ปี ชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย

4) การทำบัญชีโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

5) การช่วยหาตลาด ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

3.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A

1) ผลโดยตรง สมาชิกขอู้เพื่อทำโครงการต่าง ๆ

2) ผลกระทบโดยตรง จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้านเพิ่มขึ้น บางรายขยายกิจการ

3) ผลกระทบโดยอ้อม กองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง ท้องถิ่นเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ มีการขยายตลาดในระดับท้องถิ่น ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ

3.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B การดำเนินกิจการผู้กู้แต่ละราย

3.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

1) ประสิทธิภาพในการดำเนินการของผู้ขอู้ บางคนมีประสบการณ์ บางคนเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้

2) รายได้ของครอบครัวของผู้กู้ โดยส่วนใหญ่จะมีอาชีพหลักและอาชีพเสริม

- 1) อาชีพหลักของผู้กู้
- 2) หนี้สินนอกระบบ
- 3) หนี้สินธนาคาร
- 4) ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ โดยส่วนใหญ่จะเป็นที่ดิน
- 5) ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว

3.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

- 1) การทำกิจการอย่างถูกวิธี ของผู้กู้แต่ละรายจะประสบความสำเร็จ
- 2) การหาตลาดที่ดี ทำให้ผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้น
- 3) การหาวัตถุดิบที่ดี ทำให้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
- 4) การทำบัญชีทำให้ทราบสถานะทางการเงิน
- 5) การวิเคราะห์การประเมินทำให้ทราบจุดเด่นจุดด้อยของโครงการ

3.2.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่าแบ่งเป็น 3 ด้าน

- 1) ผลโดยตรง ผู้กู้มีรายได้และผลิตสิ่งของไว้ใช้เอง
- 2) ผลกระทบโดยตรง บางรายขยายกิจการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมกับวิทยา

การสมัยใหม่

- 3) ผลกระทบโดยอ้อม มีการเรียนรู้ที่จะพึ่งตนเอง สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนอย่าง

ยั่งยืน

4. อภิปรายผลสรุปได้ดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านเสมา บรรลุผลทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

1) การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านเสมาเกิดขึ้น โดยความร่วมมือของภาครัฐและชาวบ้านร่วมมือกัน และมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมกันมากขึ้น

2) การมีระบบการบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านเสมา มีการจัดระบบบริหารจัดการอย่างชัดเจน มีคณะกรรมการบริหาร ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการแบ่งหน้าที่กันในการทำงานอย่างถูกต้อง

3) การเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านเสมาเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ โดยการจัดเวทีชาวบ้าน แต่ยังไม่ถึงขั้นพึ่งตนเองได้ทั้งหมด

4) การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม กองทุนหมู่บ้านเสมาเริ่มมีการจัดรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเดียวกัน เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และรวมกลุ่มกันเพื่อการผลิต และการจำหน่าย

5) การมีศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น กองทุนหมู่บ้านเสริมความสามัคคี เอื้อเพื่อเอื้อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จากการวิจัยพบว่า สาเหตุที่กองทุนหมู่บ้านสมาชิกบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ข้อ เพราะเกิดจากการประสานงานของหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน ประชาชนในหมู่บ้าน ถึงแม้การบรรลุวัตถุประสงค์จะเป็นเพียงการเริ่มต้น ของการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการบริหารจัดการเงินกองทุน คาดว่าในอนาคตชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และเป็นแบบอย่างที่ดีกับชุมชนอีกต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนจะประสบผลสำเร็จได้ควรประกอบด้วยหลักสำคัญคือ

1. ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก ทั้งความพร้อมของคนและครัวเรือน
  2. ชาวบ้านมีจิตสำนึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของกองทุน
  3. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกา ด้วยคุณค่าภูมิปัญญาของตนเอง
  4. มีคณะกรรมการกองทุนที่ดี
  5. มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน
  6. มีความสามัคคี เอื้ออาทรต่อผู้ด้อยโอกาส
  7. การบริหารจัดการเงินกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
  8. ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างถูกต้อง โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การพึ่งพาตนเอง
2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ
- 2.1 ปัจจัยด้านบวก
    - 2.1.1 การมีกองทุนอื่นๆ ก่อนที่จะมีกองทุน I ด้านบาท ทำให้ชุมชนมีประสบการณ์ในเรื่องการบริหารจัดการเงินกองทุน
    - 2.1.2 ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อน จะเป็นบทเรียนที่ดีเพื่อการนำมาปรับใช้
    - 2.1.3 การมีทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ, ป่าไม้, ที่ดิน และวัตถุดิบในท้องถิ่นที่จะส่งเสริมปัจจัยการผลิตของชุมชน
    - 2.1.4 ทรัพยากรบุคคลที่ดีมีคุณภาพในชุมชน
    - 2.1.5 ความขยัน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 ปัจจัยด้านลบ

- 2.2.1 การเป็นหนี้ของคนในชุมชน
- 2.2.2 ความเชื่อ การยึดถือวิถีการดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิม ไม่ยอมรับวิทยาการสมัยใหม่
- 2.2.3 การเข้าใจผิดต่อวัตถุประสงค์ของเงินกองทุนหมู่บ้าน
- 2.2.4 การพนัน เช่น การเล่นหวยหุ้น
- 2.2.5 การไม่ชอบรวมกลุ่ม ชอบอิสระ

จากการวิจัยพบว่า สาเหตุที่เกิดปัจจัยด้านลบ เกิดจากวิถีชีวิตของคนในชุมชน ความเชื่อ ทัศนคติ การศึกษา ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรธรรมชาติ ผู้นำชุมชน การเมืองท้องถิ่น ช่องว่างทางสังคม ช่องว่างทางเศรษฐกิจภายในชุมชนเอง

3. การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานในพื้นที่บ้านเสมา ได้สร้างเครือข่ายองค์กรย่อยภายในหมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มสมาชิกผู้ประกอบอาชีพเพาะปลูก กลุ่มผู้เลี้ยงโค กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ เป็นองค์กรของการเรียนรู้ ได้มีการรวมกลุ่มกันแบบไม่เป็นทางการ แต่มีการประสานงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทั้งที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือต่างอาชีพ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสามัคคีอันเป็นพลังสำคัญในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของประชาชนบ้านเสมา

- 4.1 คนในชุมชนมีคุณภาพที่ดี
- 4.2 คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 4.3 การได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง
- 4.4 กระบวนการสื่อสารความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล
- 4.5 คนในชุมชนรู้หน้าที่ของตนเอง
- 4.6 การอยู่ในชุมชนอย่างสันติ
- 4.7 ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานมีงานทำตามความถนัดของตนเอง
- 4.8 มีการติดตามตรวจสอบประเมินกองทุน

จากการวิจัยพบว่า การเกิดกระบวนการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นเพราะประชาชนได้มีการบริหารจัดการกองทุนทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการระดมความคิด การจัดเวทีชาวบ้านทั้งระดับตำบล ให้คนในชุมชนได้มีการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการได้ข้อสรุปเช่นนี้เนื่องจาก การปฏิบัติงานในหมู่บ้านเสมา การเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบ บร. 1 – 12

5. ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

5.1 ผลโดยตรง พบว่า สมาชิกผู้กู้เงินไปดำเนินงานตามโครงการที่ขอกู้ สามารถก่อให้เกิดรายได้ และสามารถนำเงินไปหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

5.2 ผลกระทบโดยตรง พบว่า สมาชิกผู้กู้เงินสามารถเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพ และสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง จากการมีเงินหมุนเวียนที่สามารถใช้ได้ทันทั่วถึง และโอกาสที่พึงได้รับประโยชน์

5.3 ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า รูปแบบวิถีชีวิตชาวบ้านเสมา เปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดี ก่อให้เกิดความสงบสุขภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.1 เนื่องจากนโยบายเร่งด่วน ทำให้มีการปรับเปลี่ยนระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหลายฉบับ ทำให้เกิดความสับสนในหลักปฏิบัติ ทั้งของกรรมการและสมาชิกกองทุน สืบเนื่องจากการทำความเข้าใจที่มีข้อจำกัดของชาวบ้าน ควรมีการพิจารณาหรือวิจัยผลกระทบก่อนการจัดทำระเบียบ เพื่อการยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ

1.2 สำหรับระเบียบการชำระเงินคืนภายใน 1 ปี ที่มีข้อจำกัดสำหรับบางโครงการ ก่อให้เกิดข้อวิพากษ์วิจารณ์ ในการเพิ่มภาระหนี้สินให้กับประชาชน ที่หาทางออกโดยการกู้ยืมเงินของนายทุนนอกระบบ ที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงเพื่อส่งชำระหนี้กองทุนหมู่บ้าน

1.3 ระเบียบกำหนดการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ที่มีข้อจำกัดสำหรับหมู่บ้านขนาดเล็ก เป็นการยากที่จะหาผู้รับผิดชอบในหน้าที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ต่อจากคณะกรรมการที่หมดวาระ

2. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเสมา

2.1 การทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน ยังไม่มีการกำหนดรูปแบบและการทำงานที่แน่นอน ทำให้เกิดการทำงานที่ล่าช้าไม่เป็นระบบ

2.2 ควรมีหน่วยงานของรัฐบาล ออกมาช่วยส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการให้ชัดเจน และมีการกระจายความรับผิดชอบ เพื่อการตรวจสอบความโปร่งใส สมาชิกทุกคนสามารถทำความเข้าใจในรูปแบบการบริหารจัดการได้ชัดเจน

3. ข้อเสนอแนะการนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

3.1 การกระจายโอกาสพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ที่มีไว้จะเป็นแต่เพียงผู้ผลิตวัตถุดิบเพียงอย่างเดียว เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า และส่งเสริมรายได้

3.2 ควรมีความสนใจในโอกาสการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการศึกษาและสนใจในการประกอบอาชีพ ที่สามารถใช้เวลาเพียงเล็กน้อย อาจก่อให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้นภายในชุมชน

3.3 ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงดินที่เสื่อมคุณภาพ จากการใช้งานทางด้านการเกษตร เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพของผลผลิตทางอ้อม และรักษาสภาพแวดล้อมไปในตัวด้วย

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม

4.1 ในการกระจายเงินทุนสมาชิกผู้ได้หมู่บ้านละ 60 คน ในขณะที่บางหมู่บ้านมีจำนวนครัวเรือนมาก ควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม หรือพิจารณาภายใต้การประกอบการและขนาดของหมู่บ้าน

4.2 จากนโยบายที่มุ่งเน้นผลในระยะยาว ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนทำโครงการขนาดใหญ่เกิดบริการสาธารณะ สร้างรายได้หมุนเวียนเพื่อต่อยอดกองทุน

4.3 การปรับความยืดหยุ่น สำหรับการชำระคืนเงินกู้ตามลักษณะวัตถุประสงค์ และอาชีพ แม้จะต้องการให้เกิดการหมุนเวียนตามเจตนาของรัฐบาล แต่อาจเกิดประโยชน์แก่ผู้กู้

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ , สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ , สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนาการพิมพ์ จำกัด.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมอ. 2544. ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเสมอ. นครราชสีมา.
- เทคโนโลยีสุรนารี , มหาวิทยาลัย. 2544. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการจัดการ และการประเมินโครงการ. นครราชสีมา.
- เทคโนโลยีสุรนารี , มหาวิทยาลัย. 2545. ชุดวิทยาสารนิพนธ์ (เอกสารเพิ่มเติม). นครราชสีมา.
- สภาสถาบันราชภัฏ , สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตร การจัดการและการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ.
- สภาสถาบันราชภัฏ , สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการวิจัยชุมชนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ.
- สภาสถาบันราชภัฏ , สำนักงาน. 2545. ชุดวิทยาสารนิพนธ์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ.
- ศูนย์ประชาสัมพันธ์. 2545. “บทความเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ”. มติชน. 4 มกราคม 2545 , หน้า 18.
- วรวิทย์ อริรุทธ์วรกุล และคณะ. 2545. ความยากจนในวารสารเศรษฐกิจและสังคม. สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545, หน้า 37-44.
- ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช. 2543. “บทความจากนิตยสารการตลาด”. ปีที่ 11. ฉบับที่ 123. 2543.

ภาคผนวก ก

แบบรายงาน บร.1 – บร. 12

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน

ผู้เก็บข้อมูล.....

เก็บข้อมูลเดือน..... พ.ศ.....

1. ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

2. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน (โปรดเขียนบรรยายโดยละเอียดในข้อ 2.1 - 2.8)

2.1 ที่มาของชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

2.2 เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ..... หรือประมาณ.....ปีมาแล้ว

2.3 คนกลุ่มแรกที่มาเริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนมีใครบ้าง

2.4 คนกลุ่มแรกที่มาตั้งหมู่บ้าน/ชุมชน นื้ออพยพมาจากบ้าน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... และจากบ้าน.....

เหตุที่แต่ละกลุ่มนี้อพยพมาจากบ้านเดิมเพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 สภาพทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน/ชุมชน นี้ ก่อนที่จะตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นอย่างไร (เช่น เป็นป่า, เป็นทุ่งหญ้า, หนองน้ำ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

2.6 ปัจจุบันป่าหรือหนองน้ำหรือห้วยที่เคยมีในอดีตยังคงมีอยู่หรือไม่ ถ้าหมดไปแล้วเพราะเหตุใดจึงหมดไป

.....

.....

.....

.....

.....

2.7 อาชีพครั้งแรกของราษฎรที่อพยพมาอยู่หมู่บ้าน/ชุมชนคืออาชีพอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.7.1 ตั้งแต่เริ่มตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนถึงปัจจุบัน ราษฎรมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพอะไรบ้าง อาชีพดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ไດ เพราะเหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพ

ก. อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้ว คือ

อาชีพ.....เลิกไปเพราะ.....

.....เลิกเมื่อ พ.ศ.....

อาชีพ.....เลิกไปเพราะ.....

.....เลิกเมื่อ พ.ศ.....

อาชีพ.....เลิกไปเพราะ.....

.....เลิกเมื่อ พ.ศ.....

ข. อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น

อาชีพ.....เมื่อ พ.ศ.....

อาชีพ.....เมื่อ พ.ศ.....

อาชีพ.....เมื่อ พ.ศ.....

อาชีพ.....เมื่อ พ.ศ.....

อาชีพ.....เมื่อ พ.ศ.....

2.8 การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า โรงเรียน มีเมื่อปี พ.ศ. ไດ

2.8.1 ถนนเมื่อเริ่มก่อสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมีสภาพเป็นถนนแบบ.....

เป็นถนนลูกรัง เมื่อ พ.ศ.....ยาว.....เมตร

เป็นถนนลาดยาง เมื่อ พ.ศ.....ยาว.....เมตร

ถนนในหมู่บ้านทั้งหมดยาว.....เมตร

2.8.2 ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้าน/ชุมชน เมื่อ พ.ศ.....

2.8.3 ประปาหมู่บ้าน/ชุมชนสร้างเมื่อ พ.ศ.....

3. สภาพปัจจุบัน

3.1 ประชากร

3.1.1 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีครัวเรือน.....ครอบครัว มีบ้าน.....หลังคาเรือน

3.1.2 มีประชากรทั้งหมด.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

- 3.1.3 ประชากรวัย 1 วัน – 3 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   3 ปี 1 วัน – 6 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   12 ปี 1 วัน – 14 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   15 ปี 1 วัน – 18 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   50 ปี 1 วัน – 60 ปีเต็ม จำนวน.....คน
                   60 ปี 1 วันขึ้นไป จำนวน.....คน
- 3.1.4 ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีฐานะยากจน ไม่มีผู้อุปการะในหมู่บ้าน/ชุมชน มี.....คน
                   ปัจจุบันได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ จำนวน.....คน
                   ได้รับการสงเคราะห์จากที่อื่นๆ จำนวน.....คน
- 3.1.5 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีคนพิการ จำนวน.....คน
                   คนพิการได้เรียน.....คน ไม่ได้เรียน.....คน
- 3.1.6 การประกอบอาชีพ
                   มีอาชีพทำนา.....ครอบครัว รับราชการ.....ครอบครัว
                   ค้าขาย.....ครอบครัว รับจ้าง.....ครอบครัว
                   อาชีพทำสวน.....ครอบครัว อาชีพประมง.....ครอบครัว
                   ผู้มีอาชีพทำนา แต่ไม่มีที่เป็นของตัวเอง มี.....ครอบครัว
                   อาชีพอื่นๆ (โปรดระบุ).....ครอบครัว
- 3.1.7 ครอบครัวที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง
                   จำนวน 1 – 5 ไร่ มีจำนวน.....ครอบครัว
                   6 – 10 ไร่ มีจำนวน.....ครอบครัว
                   11 – 12 ไร่ มีจำนวน.....ครอบครัว
                   21 – 50 ไร่ มีจำนวน.....ครอบครัว
                   50 ไร่ขึ้นไป มีจำนวน.....ครอบครัว
- 3.1.8 ที่ดินที่ยังไม่ได้เอกสารสิทธิ์ จำนวน.....ครอบครัว รวม.....ไร่
- 3.1.9 ประเภทการทำนา
                   นาหว่าน.....ไร่ เริ่มเมื่อ พ.ศ.....
                   นาดำ.....ไร่
                   นาธรรมชาติ.....ไร่ (เกษตรผสมผสาน) เริ่มเมื่อ พ.ศ.....

3.2 การศึกษา

- 3.2.1 โรงเรียนระดับประถมในหมู่บ้าน/ชุมชน ( ) ไม่มี ( ) มี
ชื่อโรงเรียน.....มีครู.....คน
ตั้งเมื่อ พ.ศ.....
- โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในหมู่บ้าน/ชุมชน ( ) ไม่มี ( ) มี
ชื่อโรงเรียน.....มีครู.....คน
ตั้งเมื่อ พ.ศ.....
- 3.2.2 โรงเรียนในหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดมีครูรวม.....คน จบการศึกษา
ต่ำกว่าปริญญาตรี.....คน ปริญญาตรี.....คน
ปริญญาโท.....คน ปริญญาเอก.....คน
ครูที่มีอายุ 30 ปี ขึ้นไปมี.....คน
- 3.2.3 โรงเรียนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีครูที่สอนจบวิชาดังนี้
- วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
วิชาเอก.....จำนวน.....คน
- 3.2.4 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล ชั้นประถม และมัธยม
- ชั้นอนุบาล 1 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน
- ชั้นอนุบาล 2 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน
- ชั้น ป. 1 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน
- ชั้น ป. 2 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน
- ชั้น ป. 3 มี.....ห้อง

มีเด็ก.....คน
 ชั้น ป.4 มี.....ห้อง
 มีเด็ก .....คน
 ชั้น ป.5 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน
 ชั้น ป.6 มี .....ห้อง
 มีเด็ก.....คน

3.2.5 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ชั้น ม. 1 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน
 ชั้น ม. 2 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน
 ชั้น ม. 3 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน
 ชั้น ม. 4 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน
 ชั้น ม. 5 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน
 ชั้น ม. 6 มี.....ห้อง
 มีเด็ก.....คน

3.2.6 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีศูนย์เลี้ยงเด็กหรือไม่
 ( ) ไม่มี ( ) มี มีครู.....คน ครูจบการศึกษา.....
 มีเด็ก.....คน

3.2.7 ในหมู่บ้าน/ชุมชนผู้อ่านหนังสือไม่ออก..... คน

3.2.8 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีโรงเรียนทางศาสนาหรือไม่ ( ) ไม่มี ( ) มี คือ
 โรงเรียนศาสนา.....
 ชื่อโรงเรียน..... มีครู.....คน
 นักเรียน.....คน

- 3.2.9 มีสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนไปศึกษานอกหมู่บ้าน รวม.....คน คือ
 ระดับประถมศึกษา.....คน
 ระดับมัธยมศึกษา.....คน
 นักศึกษาผู้ใหญ่.....คน
 สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา.....คน

3.3 ปัจจุบันในหมู่บ้าน/ชุมชน

3.3.1 มีร้านค้า.....ร้าน มีการจ้างงาน.....คน

3.3.2 มีโรงสี.....โรง มีการจ้างงาน.....คน

3.3.3 มีโรงงานอุตสาหกรรม คือ..... มีการจ้างงาน.....คน

3.3.4 มีสัตว์เลี้ยง วัว.....ตัว ควาย.....ตัว เป็ด.....ตัว
 ไก่.....ตัว สุกร.....ตัว ปลา.....ตัว
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.3.5 ปัจจุบันมีแหล่งน้ำ (ทั้งของสาธารณะและส่วนบุคคล)

บ่อน้ำตื้น.....บ่อ ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

บ่อน้ำบาดาล.....บ่อ ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

สระน้ำ.....สระ ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

คลองน้ำ.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

ห้วย.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

หนอง.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

บึง.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

แม่น้ำ.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

ฝายกั้นน้ำ.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

เขื่อนกั้นน้ำ.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

ทะเล.....แห่ง ใช้ได้ ( ) ตลอดปี ( ) ไม่ตลอด

4. ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 มีพื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่ เป็นที่นา.....ไร่
 เป็นที่สวน.....ไร่ อื่น ๆ คือ..... จำนวน.....ไร่

4.2 มีผลผลิตด้านทำนาทั้งหมู่บ้านปีละ จำนวน.....เกวียน

- ขายไปจำนวน.....กิโลกรัม/กเวียน เก็บไว้รับประทาน จำนวน .....กิโลกรัม/กเวียน
- 4.3 ทั้งหมู่บ้านซื้อปุ๋ยเคมีปีละ.....กระสอบ ใช้ปุ๋ยคอก.....กระสอบ
- 4.4 มีผลผลิตอื่นๆ เช่น ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ดังนี้
- 4.4.1 ทำสวน.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
 ทำสวน.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
 ทำสวน.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.4.2 ทำไร่.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
 ทำไร่.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
 ทำไร่.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.4.3 เลี้ยงสัตว์.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
 เลี้ยงสัตว์.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
 เลี้ยงสัตว์.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.4.4 มีการผลิตสินค้าในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อจำหน่าย (เช่น ทอผ้า ทำมิด ทำอาหาร ทำขนม ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำร่ม ทอเสื่อ เป็นต้น)
 ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
 มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
 ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
 มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
 ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
 มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
 ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว

- มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
- 4.4.5 อื่น ๆ เช่น.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนปีละประมาณ.....บาทต่อปี
 อื่น ๆ เช่น.....จำนวน.....ครอบครัว
 ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนปีละประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.5 ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนออกไปขายแรงงานทำงานต่างถิ่น จำนวน.....ครอบครัว
 มีจำนวน.....คน ทุกคนที่ไปทำงานส่งเงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมดประมาณปี
 ละ.....บาท
- 4.6 รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครัว โดยสรุปรวมทั้งหมดประมาณ
1,000 – 5,000 บาท	มี.....	ครอบครัว
5,001 – 10,000 บาท	มี.....	ครอบครัว
10,001 – 20,000 บาท	มี.....	ครอบครัว
20,001 – 30,000 บาท	มี.....	ครอบครัว
30,001 – 50,000 บาท	มี.....	ครอบครัว
50,001 – 100,000 บาท	มี.....	ครอบครัว

5. ด้านวัฒนธรรม

- 5.1 มีวัด/มัสยิด/โบสถ์ จำนวน ..... แห่ง ชื่อ.....
 และ.....
 ถ้ามี วัด/โบสถ์ ให้บันทึกข้อมูล ข้อ 5.2
- 5.2 มีพระ/บาทหลวง.....รูป เณร.....รูป
 แม่ชี.....คน เด็กวัด.....คน
- 5.3 ภาษาพื้นบ้าน คือภาษา
 ( ) ภาษาไทย
 ( ) ภาษาพื้นบ้านอื่น ๆ (โปรดระบุ) คือ ภาษา.....
 และ.....
- 5.4 มีโบราณวัตถุ – โบราณสถานในหมู่บ้าน/ชุมชน หรือใกล้เคียงหมู่บ้าน/ชุมชน ไม่เกิน 3
 กิโลเมตร ดังนี้ คือ
- 5.4.1 .....
- 5.4.2 .....
- 5.4.3 .....

5.5 มีแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือใกล้หมู่บ้าน/ชุมชน ไม่เกิน 3 กิโลเมตร ดังนี้

5.5.1 .....

5.5.2 .....

5.5.3 .....

5.6 ภูมิปัญญาชาวบ้าน (ผู้รู้/ผู้ชำนาญการ/ผู้นำ/บุคคลตัวอย่าง)

5.6.1 ด้านเกษตรกรรม (เช่น การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ การเพาะพันธุ์สัตว์ การเกษตรผสมผสาน การทำไร่นาสวนผสม การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.2 ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (เช่น การจักสาน (ทอเสื่อ / สานกระด้ง / กระติบข้าว / แห / อวน ฯลฯ) การช่าง (ช่างตีเหล็ก / เหล็ก / ขวาน / ปั้นโอ่ง ฯลฯ) การแกะสลัก การตัดเย็บเสื้อผ้า อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.3 ด้านการแพทย์แผนไทย (เช่น หมอสมุนไพร หมอยากลางบ้าน หมอนวดแผนโบราณ หมอยาหม้อ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.4 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เช่น การบวขป่า การสืบ
ชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน
อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.5 ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (เช่น ผู้นำในการจัดการกองทุนของชุมชน ผู้นำในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน ผู้นำในการจัดระบบสวัสดิการบริการชุมชนอื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.6 ด้านศิลปกรรม (เช่น การวาดภาพ (จิตรกรรม) การปั้น (ประติมากรรม)

นาฏศิลป์ดนตรี การแสดง การละเล่นพื้นบ้าน นันทนาการ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.7 ด้านภาษาและวรรณกรรม (เช่น ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างผลงานด้านภาษา คือ ภาษาถิ่น ภาษาไทยในภูมิภาคต่าง ๆ และวรรณกรรมท้องถิ่น การจัดทำสารานุกรมท้องถิ่น การปริวรรต (การเปลี่ยนแปลง) หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.8 ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (เช่น ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจ สังคม การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การประยุกต์ประเพณีบุญ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.9 ด้านโภชนาการ (เช่น ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรับปรุงแต่ง
อาหารและยาได้เหมาะสมตามความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลิต
เป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.10 ด้านองค์กรชุมชน (เช่น ร้านค้าชุมชน ศูนย์สาธิตการตลาด กลุ่มออมทรัพย์ องค์กรด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มทอผ้า กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มตีมีด สีขาวน เครื่องมือที่ทำจากเหล็ก กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนอื่นๆ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ น้ำ ดิน และอื่น ๆ)

1. ชื่อกลุ่ม/องค์กร.....กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ.....
.....ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.....
ประธานกลุ่มชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง.....คน ปัจจุบัน.....คน
เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง.....บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน.....บาท
( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
2. ชื่อกลุ่ม/องค์กร.....กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ.....
.....ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.....

ประธานกลุ่มชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง.....คน ปัจจุบัน.....คน

เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง.....บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน.....บาท

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย

3. ชื่อกลุ่ม/องค์กร.....กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ

.....ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ....

ประธานกลุ่มชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง.....คน ปัจจุบัน.....คน

เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง.....บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน.....บาท

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย

5.7 ในรอบหนึ่งปีในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการทำบุญหรืองานประเพณี

เดือน มกราคม ทำบุญประเพณี.....

เดือน กุมภาพันธ์ ทำบุญประเพณี.....

เดือน มีนาคม ทำบุญประเพณี.....

เดือน เมษายน ทำบุญประเพณี.....

เดือน พฤษภาคม ทำบุญประเพณี.....

เดือน มิถุนายน ทำบุญประเพณี.....

เดือน กรกฎาคม ทำบุญประเพณี.....

เดือน สิงหาคม ทำบุญประเพณี.....

เดือน กันยายน ทำบุญประเพณี.....

เดือน ตุลาคม ทำบุญประเพณี.....

เดือน พฤศจิกายน ทำบุญประเพณี.....

เดือน ธันวาคม ทำบุญประเพณี.....

5.8 ผู้ที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความนับถือในหมู่บ้าน/ชุมชนใครบ้าง

5.8.1.....

5.8.2.....

5.8.3.....

5.8.4.....

5.8.5.....

5.9 ถ้าราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความจำเป็นเรื่องเงินจะไปขอความช่วยเหลือจากใครบ้าง

5.9.1.....

5.9.2.....

5.9.3.....

5.9.4.....

5.9.5.....

6. ข้อมูลด้านอื่นๆ

6.1 คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน

ผู้ใหญ่บ้านชื่อ.....สกุล.....

การศึกษาสูงสุด.....

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชื่อ.....สกุล.....

การศึกษาสูงสุด.....

มีคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนด้านต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

2. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

3. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

4. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

5. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

6. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

7. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

8. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

9. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....

10. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....
- 6.2 สมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน/ชุมชน คือ
1. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....
  2. ชื่อ - สกุล.....การศึกษาสูงสุด.....
- 6.3 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการรวมกลุ่มอะไรบ้าง
- 6.3.1 ชื่อกลุ่ม.....ตั้งขึ้น พ.ศ.....
สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม.....บาท
- 6.3.2 ชื่อกลุ่ม.....ตั้งขึ้น พ.ศ.....
สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม.....บาท
- 6.3.3 ชื่อกลุ่ม.....ตั้งขึ้น พ.ศ.....
สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม.....บาท
- 6.3.4 ชื่อกลุ่ม.....ตั้งขึ้น พ.ศ.....
สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม.....บาท
- 6.3.5 ชื่อกลุ่ม.....ตั้งขึ้น พ.ศ.....
สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม.....บาท
- 6.4 ทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนมีผู้คิดขายเสพติด.....คน
มีผู้คิดแฮคส์ จำนวน.....คน
รถยนต์.....คัน
มอเตอร์ไซด์.....เครื่อง
รถไถนาเดินตาม.....คัน
เครื่องเกี่ยวข้าว นวดข้าว.....คัน
มีไฟฟ้าใช้.....ครัวเรือน
มีประปา.....ครัวเรือน
ตู้เย็น.....เครื่อง
พัดลม.....เครื่อง
เครื่องปรับอากาศ.....ครัวเรือน
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า.....เครื่อง
ทีวีสี.....เครื่อง
ทีวีขาวดำ.....เครื่อง
โทรศัพท์.....เครื่อง

หอกระจายข่าว .....แห่ง
ภาชนะเก็บน้ำฝน.....คร้วเรือน
มีส่วนที่ถูกสุขาภิบาลจำนวน.....คร้วเรือน

6.5 ปัจจุบันมีป่าไม้

ป่าคอนปูน.....ไร่
ป่าช้า.....ไร่
ป่าในวัด.....ไร่
ป่าสงวน.....ไร่
ป่าอื่น ๆ เช่น.....จำนวน.....ไร่

6.6 ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหนี้สินสถาบันการเงินของรัฐ (เช่น ธ.ก.ส./ กองทุนหมู่บ้าน /
ชุมชน (กข.คจ.)

จำนวน.....ครอบครัว เป็นเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ.....บาท
คิดหนี้นายทุน จำนวน.....ครอบครัว เป็นเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ.....บาท
ดอกเบี้ยของนายทุนคิดร้อยละประมาณ.....บาทต่อเดือน ดอกเบี้ยของสถาบันการ
เงินประมาณ.....บาทต่อปี

6.7 ผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน คือ.....

6.8 ผู้สื่อข่าวประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน/ชุมชน คือ.....

6.9 ในหมู่บ้าน/ชุมชนรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีโครงการของรัฐ หรือ อบต. เข้ามาพัฒนาช่วยเหลือ
ชาวบ้านอะไรบ้าง

6.9.1 โครงการ.....

โดยหน่วยงานใด.....

เข้ามา พ.ศ.....

ผลการดำเนินการ.....

6.9.2 โครงการ.....

โดยหน่วยงานใด.....

เข้ามา พ.ศ.....

ผลการดำเนินการ.....

6.9.3 โครงการ.....

โดยหน่วยงานใด.....

เข้ามา พ.ศ.....

- ผลการดำเนินการ.....
- 6.9.4 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....
- ผลการดำเนินการ.....
- 6.9.5 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....
- ผลการดำเนินการ.....
- 6.10 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีโครงการของเอกชน (NGO) เข้ามาพัฒนาช่วยเหลือหมู่บ้าน/ชุมชน
ในเรื่องอะไรบ้าง
- 6.10.1 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....
- ผลการดำเนินการ.....
- 6.10.2 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....
- ผลการดำเนินการ.....
- 6.10.3 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....
- ผลการดำเนินการ.....
- 6.10.4 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....
- ผลการดำเนินการ.....
- 6.10.5 โครงการ.....
- โดยหน่วยงานใด.....
- เข้ามา พ.ศ.....

- ผลการดำเนินการ.....
- 6.11 ความต้องการของราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนมีดังนี้
- 6.11.1 .....
- 6.11.2 .....
- 6.11.3 .....
- 6.11.4 .....
- 6.11.5 .....
- 6.12 ในหมู่บ้าน/ชุมชนแต่ละปีสามารถเก็บภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีที่ดิน ภาษีร้านค้า ฯลฯ ได้ปีละ.....บาท
- 6.13 โรคระบาดในพืชและสัตว์เลี้ยงหรือคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่พบมากในรอบ 5 ปีมานี้ คือ
- โรคพืชมีโรค.....
- โรคสัตว์มีโรค.....
- โรคในคนคือโรค.....

(โปรดเขียนแผนที่ แผนผังหมู่บ้าน/ชุมชนแนบท้ายมาด้วย)

อาจารย์นิเทศก์.....
 ..... / ..... / .....

แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

(จากส่วนกลาง)

ชุมชนเป้าหมาย.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ใช้วัด
1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสดหาความรู้เพิ่ม	( ) ใช่ จำนวนครั้ง.....ต่อ..... ( ) ไม่ใช่
6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้	จากปีก่อนมี.....ครอบครัว ( ) เพิ่มขึ้นเป็น.....ครอบครัว ( ) ลดลงเหลือ.....ครอบครัว ( ) เท่าเดิม
7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน	จากปีก่อนมี.....ครอบครัว ( ) เพิ่มขึ้นเป็น.....ครอบครัว ( ) ลดลงเหลือ.....ครอบครัว ( ) เท่าเดิม
8. ในชุมชนมีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน	จากปีก่อนมี.....กลุ่ม ( ) เพิ่มขึ้นเป็น.....กลุ่ม ( ) ลดลงเหลือ.....กลุ่ม ( ) เท่าเดิม
9. ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเป็นประจำ โดยการประชุมหรือเสวนา	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
10. ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	จากปีก่อนมี..... คน ( ) เพิ่มขึ้นเป็น..... คน ( ) ลดลงเหลือ..... คน ( ) เท่าเดิม
11. ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม	( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ ( ) ไม่แน่ใจ
12. ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน	( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่

วัน เดือน ปี ที่เก็บข้อมูล.....

ลงชื่อผู้สรุปข้อมูล.....

(.....)

อาจารย์ผู้นิเทศก์.....

(.....)

แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน

-----

1. ประจำเดือน..... พ.ศ.....

2. รายชื่อคณะกรรมการกองทุน

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ประสบการณ์และความสามารถพิเศษ
1.	.....	.....
2.	.....	.....
3.	.....	.....
4.	.....	.....
5.	.....	.....
6.	.....	.....
7.	.....	.....
8.	.....	.....
9.	.....	.....
10.	.....	.....

3. เรื่องที่เกี่ยวกับกองทุน

3.1 การตั้งกองทุนใครมีส่วนร่วมบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ระเบียบกองทุนมีกระบวนการจัดทำระเบียบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. สภาวะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตั้งเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
ได้รับเงินโอนเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

4.1 จำนวนสมาชิกกองทุน.....คน

4.2 เงินออมและเงินทุนจากสมาชิกปัจจุบัน มี..... บาท

4.3 เงินกองทุน 1 ล้านบาท ปัจจุบันเหลือ..... บาท

ปล่อยให้กู้ยืมมาจากเดือนก่อน.....ราย ปล่อยให้กู้.....ราย เดือนนี้ให้

กู้จำนวน.....ราย รวมผู้กู้ทั้งหมดปัจจุบัน.....ราย ยอดเงินให้กู้รวม

เป็นเงิน.....บาท ดอกเบี้ยจากเงินกู้หรือเงินบริจาคขอรวมเป็น

เงิน.....บาท เดือนนี้มีการชำระเงินกู้.....ราย

รวมเป็นเงิน.....บาท

4.4 เลขบัญชีธนาคารกองทุนล้านบาท.....

เลขบัญชีธนาคารเงินสะสมของกองทุน.....

5. ปัจจุบันจำนวนผู้กู้เงินทั้งหมด โดยนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพหรือทำกิจกรรมอะไร
บ้าง

5.1 พัฒนาอาชีพ

5.1.1 การผลิตทางการเกษตร

ปลูกพืช คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

เลี้ยงสัตว์ คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

ประมง คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.1.2 ค้าขาย คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.1.3 การบริการ

ช่างซ่อม คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

ตัดผมเสริมสวยที่.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

ตัดเย็บเสื้อผ้าที่.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

อื่นๆ คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.1.4 อุตสาหกรรมในครอบครัว คือ.....จำนวน.....ราย

รวมเงินกู้.....บาท

9. เรื่องเกี่ยวกับกองทุนฯ นี้ ต้องการให้รัฐช่วยเหลือในเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. ผลประโยชน์หรือกำไรจากกองทุน จะมีหรือไม่ ถ้ามีจะจัดสรรอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ปฏิบัติการอยู่

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผู้รายงาน ชื่อ / สกุล..... ลงชื่อ.....
บ้าน..... ตำบล..... (.....)
อำเภอ..... จังหวัด..... อาจารย์นิเทศก์

ชื่อ / สกุล.....ตำแหน่ง.....บ้าน/ชุมชน.....
ชื่อ / สกุล.....ตำแหน่ง.....บ้าน/ชุมชน.....
ชื่อ / สกุล.....ตำแหน่ง.....บ้าน/ชุมชน.....
ชื่อ / สกุล.....ตำแหน่ง.....บ้าน/ชุมชน.....

4. สาเหตุที่ทำให้ยังไม่สามารถตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้

.....
.....
.....
.....
.....

5. ปัจจัยที่ช่วยให้สามารถตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้

.....
.....
.....
.....
.....

6. ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแบบต่างๆ

6.1 การรับสมาชิก

แบบที่ 1.....
แบบที่ 2.....
แบบที่ 3.....

6.2 ระเบียบการกู้หรือขอทุน และการพิจารณาอนุมัติ

แบบที่ 1.....
แบบที่ 2.....
แบบที่ 3.....

6.3 การคิดดอกเบี้ยหรือบริจาค

แบบที่ 1.....
แบบที่ 2.....

โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
(เขียนแผนธุรกิจผู้ประกอบการ SMEs)

หลักการและเหตุผล

ภูมิหลัง.....

.....

ศักยภาพ.....

.....

แนวคิดในการทำธุรกิจ.....

.....

วิเคราะห์สถานการณ์.....

.....

สรุป.....

.....

วัตถุประสงค์ของโครงการขอสินเชื่อ

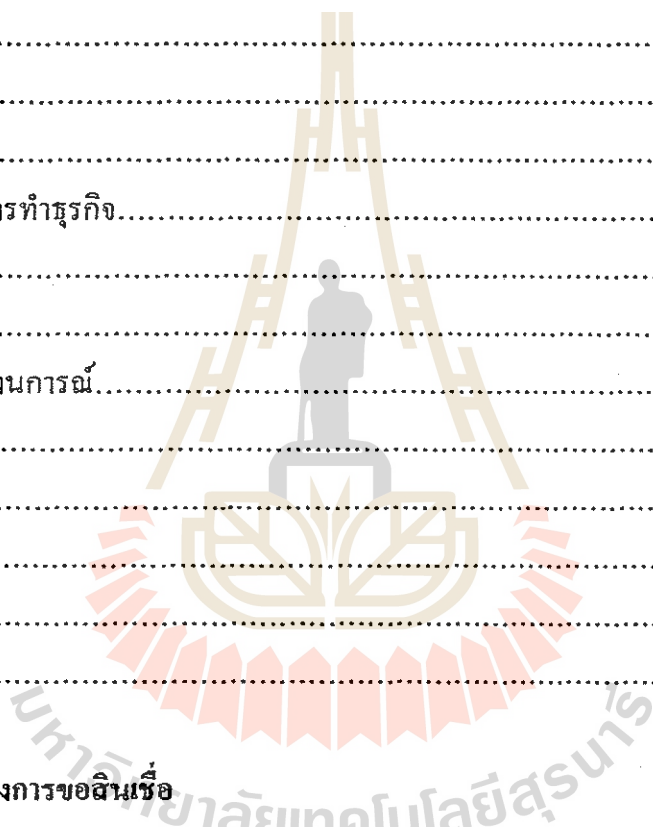
เชิงคุณภาพ.....

.....

เชิงปริมาณ.....

.....

.....

เป้าหมายของโครงการขอสินเชื่อ

เชิงคุณภาพ.....

.....

.....

เชิงปริมาณ.....

.....

.....

ลักษณะโครงสร้างธุรกิจ

.....

.....

.....

.....

แผนดำเนินการผลิต

.....

.....

.....

แผนด้านการเงิน

ต้นทุน.....

.....

.....

การกำหนดราคาผลผลิต.....

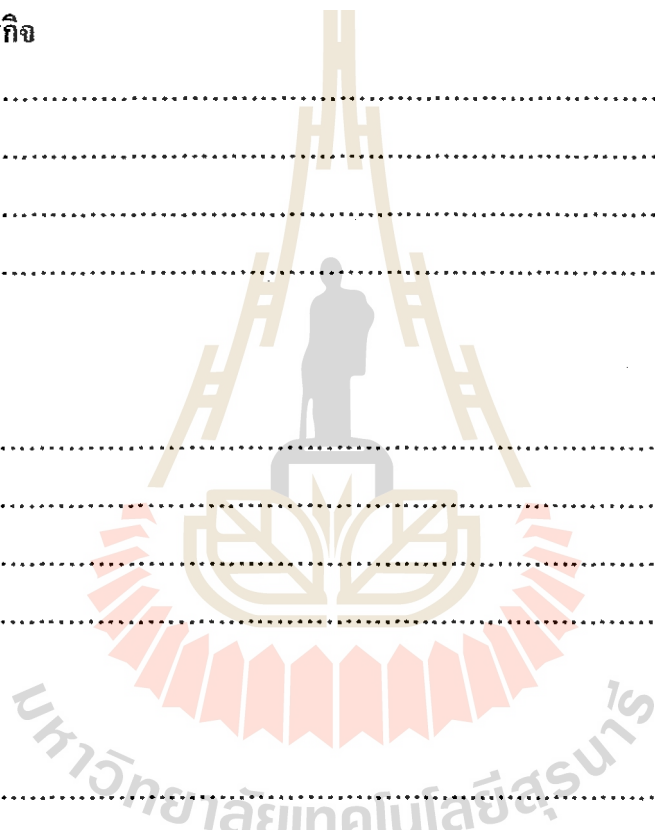
.....

.....

รายได้จากการจำหน่าย.....

.....

.....

สรุปภาวะคู่ทุนและกำไร.....

.....
.....

การวิเคราะห์ลูกค้าเป้าหมาย

.....
.....
.....

การวิเคราะห์การตลาด

คู่แข่งชั้นทางการตลาดปัจจุบัน.....

.....
.....

เป้าหมายลูกค้าที่ต้องการ.....

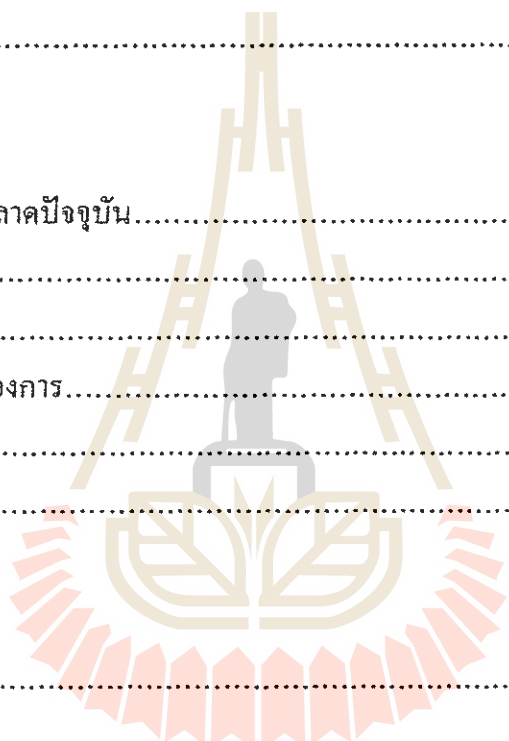
.....
.....

แผนการตลาดการจำหน่าย

.....
.....
.....
.....
.....

แผนการชำระเงินทุนและดอกเบี้ย

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

.....
.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....

รายชื่อผู้จัดทำโครงการ

1. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
2. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
3. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
4. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
5. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
6. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
7. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
8. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
9. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

10. ....บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
11. ....บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
12. ....บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
13. ....บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
14. ....บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
15. ....บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ผู้สรุปรายงาน ชื่อ / สกุล.....
บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ลงชื่อ.....
(.....)
อาจารย์นิเทศก์

แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน

( ) เวทีหมู่บ้าน

( ) เวทีตำบล

1. จำนวนสมาชิกเข้าร่วมสัมมนา.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

2. ความสำเร็จที่ภูมิใจ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เหตุผลทำไมจึงสำเร็จ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

เลขบัญชีธนาคาร.....
 ธนาคาร..... สาขา.....

แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี

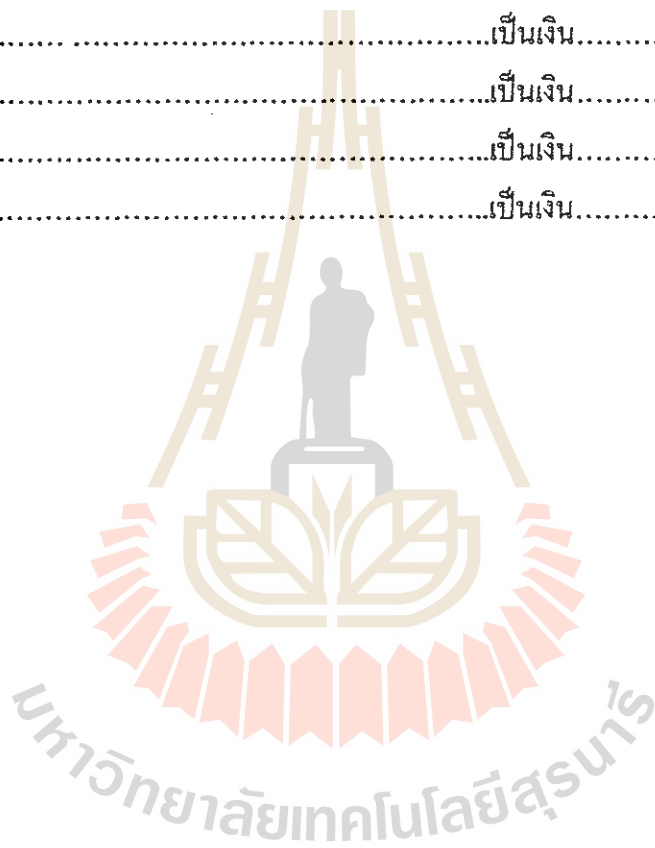
1. ชื่อ - สกุล... ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน.....
2. อาชีพหลัก
  - ( ) เกษตร คือ.....
  - ( ) ประมง คือ.....
  - ( ) ค้าขาย คือ.....
  - ( ) รับจ้าง คือ.....
  - ( ) รับราชการ คือ.....
  - ( ) อื่นๆ.....
3. มีสมาชิกในครอบครัว.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
 กำลังเรียน.....คน คนชรา.....คน ทำงาน.....คน
4. ลักษณะครอบครัวเป็น ( ) ครอบครัวเดี่ยว ( ) ครอบครัวขยาย
5. รายได้ของครอบครัว.....บาท/เดือน มีรายได้.....บาท/ปี
6. ในครอบครัวมีหนี้สินดังนี้
 หนี้สินธนาคาร.....บาท ดอกเบี้ย.....ต่อปี
 หนี้นานทุนนอกระบบ.....บาท ดอกเบี้ย.....ต่อเดือน
7. เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองมาแล้ว.....เดือน
 มีเงินหุ้นกับกองทุน.....บาท เงินออม.....บาท
8. ได้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเมื่อวันที่..... เดือน.....
 พ.ศ..... เป็นเงิน.....บาท

11.2 ทูลหมื่นเวียนคาดว่าจะต้องจ่าย ดังนี้

- 12.2.1 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน..... บาท
- 12.2.2 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน..... บาท
- 12.2.3 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน..... บาท
- 12.2.4 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน..... บาท
- 12.2.5 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน..... บาท

11.3 คาดว่าจะมีรายรับภายใน 1 ปี เป็นเงิน..... บาท มีรายรับจาก

- 11.3.1 .....เป็นเงิน..... บาท
- 11.3.2 .....เป็นเงิน..... บาท
- 11.3.3 .....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3.4 .....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3.5 .....เป็นเงิน.....บาท

11.4 รายรับรายจ่ายจริง

เดือนที่	รายจ่าย	บาท	รายรับ	บาท
1.	....	....	....	....
2.	....	....	....	....
3.	....	....	....	....
4.	....	....	....	....
5.	....	....	....	....

12. ปัญหาที่พบจากการดำเนินการมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

13. จากปัญหาดังกล่าวมีแนวทางหรือได้แก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

14. สรุปความคิดเห็นของนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อนักศึกษา.....

ลงชื่อ.....

บ้าน..... ตำบล.....

(.....)

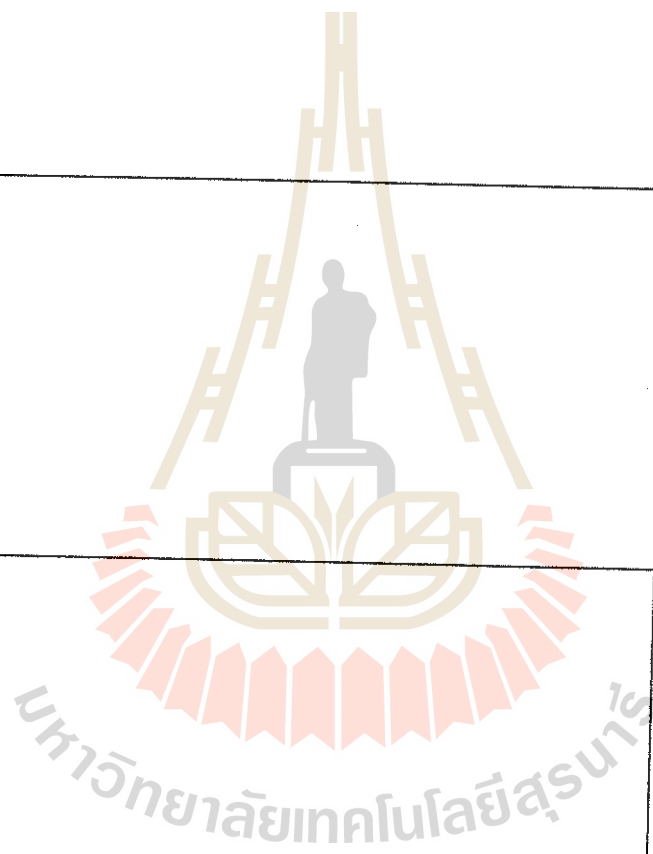
อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

อาจารย์นิเทศก์

การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

1. ตำบลธรรมบุรี (อ.ราช) บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

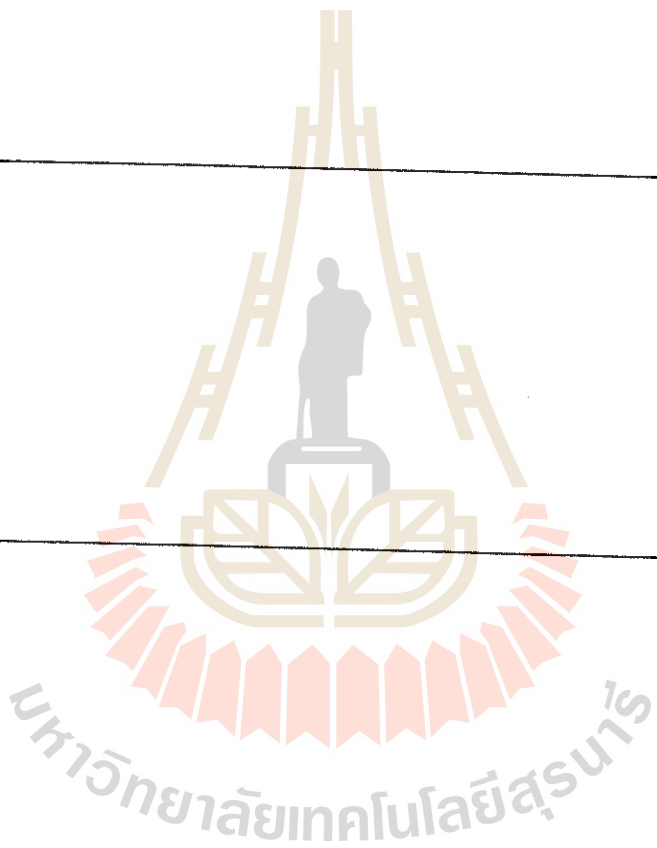
ภูมิในอดีต	ภูมิในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผลสนับสนุนจากบริษัทชุมชน

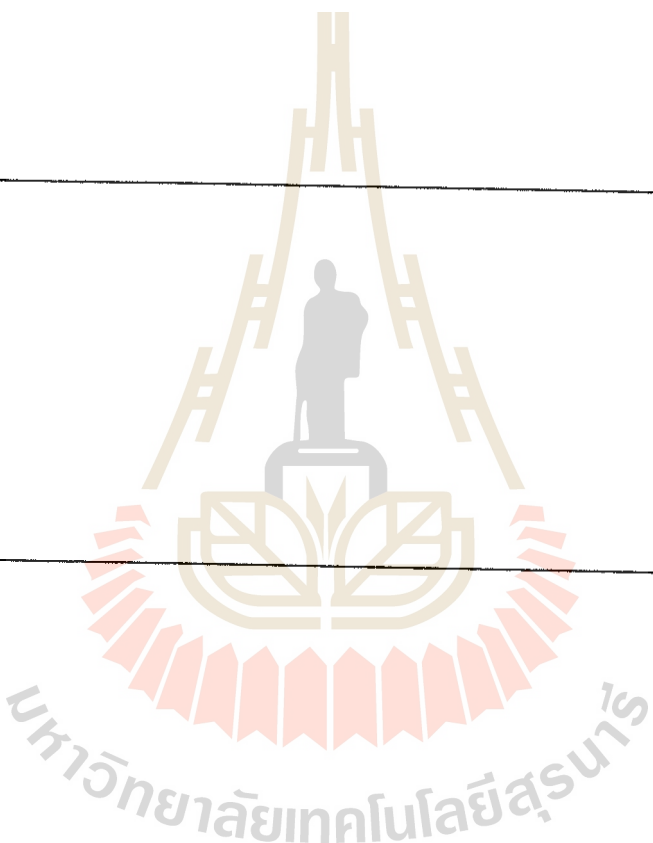
2. ด้านสังคม (การอยู่ร่วมกับ)

คุณใจเมตตา	คุณใจเมตตา	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เกตุผลสนับสนุนจากบริษัท ผู้ขาย

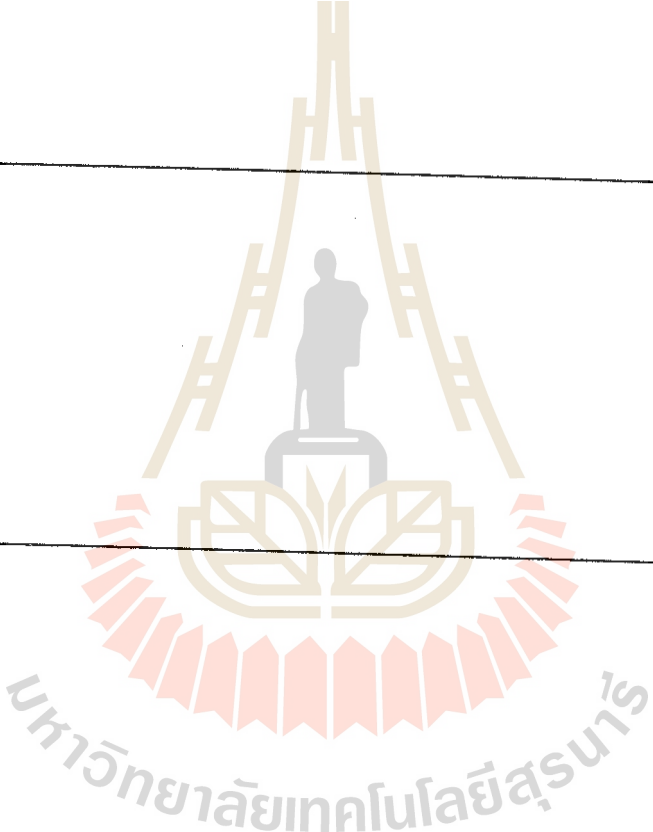
3. ใ้ดำเนินการศึกษาและวัดผลธรรม

คุณใจในอดีต	คุณใจในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผลสนับสนุนจากกรณีศึกษา

4. ด้านสาธารณสุข (สุขภาพชุมชน)

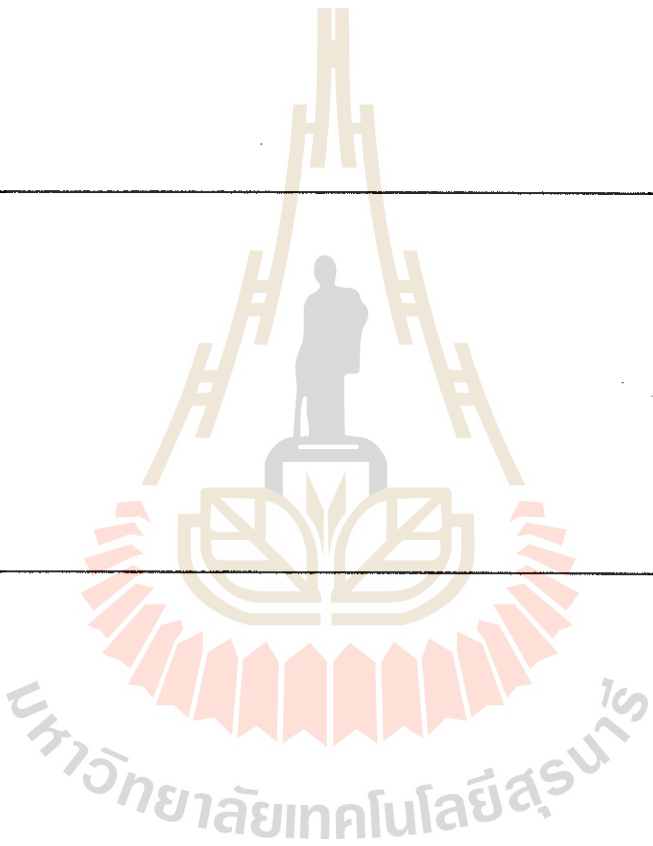
ภูมิในอดีต	ภูมิในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	ภาคีสถาบันสุขภาพจากบริเวณชุมชน

6. ส่วนโครงสร้างพื้นฐาน

ศูนย์ในเขต	ภูมิภาาเขต	ความ	โครงการ	การ

ภาคผนวก ข
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วย
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544
และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ว่าด้วย

การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เห็นควรมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจ และหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนงานในการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าว เป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” หมายความว่า กองทุนในระดับชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้าน อีกทั้งชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล ในเขต
ปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่ง
ชาติ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นาย
กรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่
นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการคณะ
กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัด
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการ
ธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะ
รัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน เป็นกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและ
เลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๓ คน

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ
จำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีก
ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรี
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง

ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๙ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกองทุน

(๒) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน

(๓) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

(๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

(๙) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐ วิชากิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(๑๐) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ ๕ มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เบี่ยงประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุม และ ค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๑๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔ สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

(๒) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๓) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ

และของกองทุน

(๔) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน

(๕) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน

(๖) จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน

(๗) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน

(๘) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน

(๙) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน

(๑๐) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ

(๑๑) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๓๐ ง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๔ คน”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๔

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ภาคผนวก ค

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วย
การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๑๐ (๘) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุน และติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุน และติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการ กองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนด

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือ
กรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่ง
ชาติ

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี
ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่รวมกัน

“หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบ้านตามทะเบียนบ้าน

“ผู้แทนครัวเรือน” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้าครัว
เรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

“หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตามที่
กองทุนกำหนด

“เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่
จะตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพจาก
การเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมตามที่กอง
ทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่วิสามัญ

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการ ตาม
ระเบียบนี้

หมวด ๒

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๕ ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

(๑) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น

(๒) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง

(๓) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน

(๔) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม

(๕) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

ข้อ ๖ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

(๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

(๕) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๗ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๓) เงินกู้ยืม

(๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพันอื่นใด

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” กับธนาคาร เพื่อสำรองจ่ายและเตรียมจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง

ให้ธนาคารโอนเงินจาก “บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองตามคำสั่งจ่ายของคณะกรรมการ

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ไปยังบัญชีกองทุนหมู่บ้านและบัญชีกองทุนชุมชนเมืองตามหมวด ๕ แห่งระเบียบนี้ บัญชีละหนึ่งด้าน บาท ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาต่อได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ ๑๐ ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในหลักการ ดังนี้

(๑) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง รวมทั้งการแสดงออกอย่างชัดเจนซึ่งความพร้อมในการเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุน และการควบคุมดูแลตนเองในการใช้ประโยชน์จากกองทุนของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๒) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล ด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น

กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนอาชีพ และกองทุนสวัสดิการ และความพร้อมในการเข้าบริหารจัดการกองทุน

(๓) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนทางสังคมหรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น

(๔) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก และมีตัวชี้วัดประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรมของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑๑ และบทบัญญัติในหมวด ๘ แห่งระเบียบนี้ เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมืองแล้ว คณะกรรมการย่อมหมดอำนาจในการบริหารจัดการเงินกองทุน และจะเข้าแทรกแซงการบริหารจัดการเงินกองทุนของคณะกรรมการกองทุนมิได้

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจระงับการจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหรือให้กองทุนขาดใช้หรือให้ส่งคืนเงินในกรณีที่กองทุนเบิกจ่ายไปแล้ว อันเนื่องมาจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด หรือกระทำการอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทุน

หมวด ๓

คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๑๒ ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นรองประธานคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กร

ประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ เป็น
อนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็น
อนุกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนจากสำนักงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๓ คณะอนุกรรมการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
กับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์
กลางในการพัฒนา

(๒) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคณะอนุกรรมการสนับสนุน
ระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่งกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) บูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
ของกองทุน

(๔) ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงานโครงการของรัฐซึ่งมีวัตถุประสงค์
ใกล้เคียงกับกองทุน เพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน สามารถรวมกองทุนอื่น
กับกองทุนได้ตามวัตถุประสงค์

(๕) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ
สนับสนุน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๔

คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

ข้อ ๑๔ ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นประธาน ปลัดจังหวัด เป็นรองประธาน ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธาน
กรรมการ และผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์
กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ธนาคารออม
สิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาธารณสุขจังหวัด เจริญพัฒนาชนบทจังหวัด
ประชาสัมพันธ์จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน

และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการเป็นอนุกรรมการ และ
พัฒนาการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะอนุกรรมการ
สนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะอนุกรรมการดังกล่าวตามวรรคแรก ประกอบด้วยปลัด
กรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้ง
จากประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง
พาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กรม
ประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจาก
องค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคนเป็นอนุกรรมการ

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๕ ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมินของคณะ
อนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (๔) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบหรือ
วิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- (๕) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการให้สอดคล้องกับ
สภาพปัญหาและความต้องการของกองทุนในจังหวัด
- (๖) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนและส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทราบ
- (๗) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบตามระเบียบ
หรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สนิบสนุนระดับจังหวัด

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสนิบสนุนมอบหมาย

ให้คณะกรรมการสนิบสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสนิบสนุนระดับ อำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี ปลัดเทศบาล หรือ ปลัดเมืองพัทยาแล้วแต่กรณี ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนและอื่น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินเก้าคน เป็น อนุกรรมการ และพัฒนาการอำเภอหรือ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนเขตแล้วแต่กรณี เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ

คณะกรรมการสนิบสนุนระดับอำเภอมีหน้าที่ประเมินความพร้อม สนับสนุนการเตรียม ความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและติดตามการดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสนิบสนุนระดับจังหวัดมอบหมาย

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนา การเรียนรู้ร่วมกันใน การบริหารการจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจ ให้คณะกรรมการสนิบสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้ง คณะทำงานเครือข่ายชุมชนระดับอำเภอซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรประชาชน เครือ ข่ายชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ ด้านการ พัฒนากองทุนหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในจำนวนตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยให้มี บทบาท ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสนิบสนุนระดับอำเภอ

หมวด ๕

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๑๖ ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนสิบห้าคนประกอบด้วย กรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความ สามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของ ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้นให้คณะกรรมการกองทุนออกข้อ
บังคับกองทุนตามมติของที่ประชุมสมาชิก

ข้อ ๑๗ กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อย
กว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน

(๒) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน
ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางด้าน การเงิน ตลอดจนยึด
มั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความ
ผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ
ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และ
ความผิดฐานบุกรุก

(๗) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่าง
ร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

(๘) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

(๙) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงิน
กองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(๓) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคล ในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๔) สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ยุทธศาสตร์ครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๕) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(๖) ทำนิติกรรมสัญญา หรือ ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

(๗) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

(๘) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุดเนื่องจาก คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับ ที่กองทุนกำหนด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ ๑๕ กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ข้อ ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) คาบ

(๒) ถาออก

(๓) คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๔) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

(๖) คณะกรรมการให้ออก เนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุนแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๕ วรรคสาม มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) และ (๓)

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรัณญิกกองทุน และเลขานุการกองทุน

ข้อ ๒๒ การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้น

หมวด ๖

กองทุนและสมาชิกกองทุน

ข้อ ๒๓ กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (๑) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (๕) เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
- (๖) เงินค้ำหุ้น
- (๗) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (๘) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๒๔ สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน ให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากสัจจะไว้ที่กองทุน

ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๒๖ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกใหม่

วิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๒๗ นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุน อาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกตามระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นสมควร

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิกซึ่งเข้าชื่อกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ข้อ ๒๘ ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใดมีสมาชิมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังถ้ามิใช่เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๙ สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๓๐ สมาชิกตามข้อ ๑๘ (๓) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๑ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วนให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะส่วนบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี และสภาพ

เศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ ๓๕ การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณาลดหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้อย่างหนึ่งรายใดก็ได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้ นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิกสัญญา

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

หมวด ๘

การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสมาชิกเป็นหลัก

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบกองทุน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน

ข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน

ข้อ ๔๐ การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหากปรากฏว่าปีใดมีกำไรสุทธิคณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ผู้มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าประชุมแทนได้

เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุนเป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน

ในส่วนของผู้ชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้านตามวรรคแรก

ข้อ ๔๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เข้าดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด

ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๔๓ คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ ต้องดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกองทุนต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และเปิดบัญชีเงินฝากของคณะกรรมการกองทุนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันหลังจากได้รับเลือก

ข้อ ๔๔ ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน (ชื่อบ้าน..... หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....)” ไว้กับธนาคาร เพื่อรับโอนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

ข้อ ๔๕ ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ลงนาม สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๔๘๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ (๘) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ข้อความดังกล่าวนี้แทน

“ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย กรรมการทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการชี้แจง ทำความเข้าใจ เตรียมความพร้อม และดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามข้อ ๑๗ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ลงนาม สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๔

ภาคผนวก ง
คู่มือสำหรับประชาชน
เพื่อ
เตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คู่มือสำหรับประชาชน

เพื่อ

เตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบาย

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ ๑ ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

ปรัชญา

๑. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
๒. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้าน และชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
๓. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
๔. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
๕. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

วัตถุประสงค์

๑. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุน เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและ

ความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชน
ในหมู่บ้านหรือชุมชน

๒. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และ
บริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้าง
และพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงใน
หมู่บ้านและชุมชนเมือง

๔. กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทาง
เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

๕. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนใน
หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

หลักการจัดสรรเงิน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีหลักการในการจัดสรรเงินให้แก่
กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ดังนี้

๑. ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
๒. ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ที่เน้นความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านความรู้
และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน
๓. ความพร้อมของระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ
กองทุน โดยสมาชิก
๔. ความพร้อมของการบริหารจัดการ ที่สอดคล้องและเกื้อกูลกัน ระหว่างกองทุนหมู่บ้าน
หรือชุมชนเมืองกับกองทุนอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น ในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

เตรียมความพร้อมอย่างไร

ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง จะต้องร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้ง
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามขั้นตอน ดังนี้

๑. สร้างจิตสำนึก และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

- สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของกองทุนที่จะต้องร่วมกันบริหารจัดการโดยประชาชนเพื่อประชาชนของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวทางการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง
- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ และบริหารจัดการกองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนร่วมสร้างกองทุนไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

๒. เลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน

□ จัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๑๕ คน ประกอบด้วย กรรมการทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ทั้งนี้หมายถึง มีจำนวนเท่ากันหรือใกล้เคียงกันขึ้นอยู่กับเวทีชาวบ้านที่เกี่ยวกับจำนวนและวิธีการเลือกสรรคณะกรรมการกองทุน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้

- องค์กรประชุมของเวทีชาวบ้าน คือจำนวนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง
- ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง
- เลือกคณะกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด
- เลือกคนดีมีความรู้ ประสบการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

คุณสมบัติคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ประชาชนร่วมกันคัดเลือกคนดี และมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการกองทุน เพื่อบริหารกองทุนของประชาชน

- เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านหรือชุมชนมาไม่น้อยกว่า ๒ ปี
- เป็นผู้ที่มีอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์
- เป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบเสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรม

ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่ติดการพนัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีประวัติเสียด้านการเงิน และยึดมั่นระบอบประชาธิปไตย

- ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ
- ไม่เคยรับโทษจำคุก เว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาท
- ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก
- ไม่เคยถูกไล่ออก หรือให้ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง
- ไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการ หรือมติของสมาชิก

๓. จัดทำระเบียบข้อบังคับ

เมื่อดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุน และประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน (กติกา) กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองตนเอง โดยมีแนวทางดังนี้

- ประเด็นที่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด คือ
  - วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท
  - ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ยืมไม่เกินหนึ่งปี
- ประเด็นอื่น ๆ คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของสมาชิกเป็นผู้กำหนด

๔. การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมื่อจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุน (กติกา) และสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกานั้นที่วางไว้ เช่น

- การรับสมาชิก
- การระดมทุน
- การจัดทำระบบบัญชี

- การจัดระบบตรวจสอบ
- การมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบของกรรมการ
- อื่น ๆ

๕. การขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล

เมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้ว สามารถขอรับการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๕.๑ การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

- จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ. ๒ ซึ่งขอรับแบบ กทบ. ๒ จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ
- ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน
- เปิดบัญชีกับธนาคาร

๕.๒ การประเมินความพร้อมกองทุน

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้วคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับกองทุนหมู่บ้านจะประเมินความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
- ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
- การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

๕.๓ รับเงินจัดสรร

เมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ อนุมัติเงินจัดสรรตามผลการประเมินความพร้อมแล้ว จะแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทราบ เมื่อกองทุนได้รับแล้วให้ติดต่อธนาคารเพื่อทำหลักฐานการรับเงินจัดสรร โดยมีเอกสาร ดังต่อไปนี้

- สมุดบัญชีเงินฝากของกองทุน
- มติที่ประชุม ซึ่งเห็นชอบและมอบหมายให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้มีอำนาจในการทำนิติกรรมสัญญากับธนาคารไปแสดงต่อธนาคารฯ และมติดังกล่าวต้องให้ประธานกรรมการของกองทุนลงนามกำกับ และรับรองสำเนาครบทุกหน้า
- บัตรประจำตัวประชาชนของคณะกรรมการกองทุน

๖. ทำอย่างไร เมื่อไม่ผ่านการประเมินความพร้อม

กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองใดที่ได้รับแจ้งว่าไม่ผ่านการประเมินความพร้อม ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับแจ้งผลการประเมินความพร้อม โดยมีแนวทางและวิธีการดังนี้

๖.๑ แนวทางการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุนร่วมกับสมาชิกเตรียมความพร้อมตามแนวทางดังนี้

- โดยร่วมมือและช่วยเหลือกันเองในหมู่บ้าน
- ขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว

- ขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ

- การผสมผสานกันทั้ง 3 แนวทาง

๖.๒ วิธีการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุน ดำเนินการเพื่อให้เกิดความพร้อมด้วยวิธีดังนี้

- สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่บ้านหรือชุมชน โดยการใช้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองอื่นที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- การสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการและการจัดการแก่คณะกรรมการกองทุนและสมาชิก

จากอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ

๖.๓ ทำอย่างไรเมื่อมีความพร้อมแล้ว

- เมื่อกองทุนมีความพร้อม คณะกรรมการกองทุนแจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เพื่อมาติดตามตรวจสอบ และรายงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จะโอนเงินเข้ากองทุน เมื่อได้รับรายงานจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง จะประสบผลสำเร็จได้หากมีสิ่งเหล่านี้อยู่ในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

- ชาวบ้านมีจิตสำนึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของกองทุน
- ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเองรวมทั้งเคารพในกติกาที่กำหนดร่วมกัน
- มีคณะกรรมการกองทุนที่เป็นคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ เสียสละ และรับผิดชอบ
- มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการเรียนรู้ร่วมกัน คิดร่วมกัน ทำร่วมกัน ติดตามตรวจสอบร่วมกัน และรับผลประโยชน์ร่วมกัน อย่างเป็นธรรม
- มีความสามัคคี ความเอื้ออาทร เกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส
- มีการประสานความร่วมมือทั้งในด้านการเรียนรู้และกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ภาคผนวก จ
แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

จัดทำโดย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน..... หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง/เทศบาล..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

คำชี้แจง

แบบประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดทำขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนรวมทั้งให้ข้อมูลรายละเอียดตามความเป็นจริง สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไป

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

๑. จำนวนประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน..... คน
๒. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน..... ครัวเรือน
๓. อาชีพของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบด้วย
  ๑. ....
  ๒. ....
  ๓. ....
  ๔. ....
๔. ผลผลิตของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน

๔.๑ ผลผลิตด้านการเกษตรและอื่น ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบด้วย (เช่น จากการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การทำประมง อุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือ โรงงานเอกชนที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น)

๑. ....
๒. ....
๓. ....
๔. ....
๕. ....

๔.๒ ผลผลิตจากข้อ ๔.๑ ซึ่งเป็นผลผลิตด้านการเกษตรมีการแปรรูปก่อนส่งไปจำหน่ายที่อื่นหรือไม่

- ไม่มี
- มี คือ ๑. ....แปรรูปเป็น.....
๒. ....แปรรูปเป็น.....
๓. ....แปรรูปเป็น.....

๔.๓ การแปรรูปผลผลิตตามข้อ ๔.๒ ใครเป็นผู้ดำเนินการ

- ผลผลิตแต่ละครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย
๑. ....
  ๒. ....
  ๓. ....
- ผลผลิตที่หลายครัวเรือนร่วมกันดำเนินการ ประกอบด้วย
๑. ....
  ๒. ....
  ๓. ....
- ผลผลิตที่โรงงานเอกชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นผู้ผลิต ประกอบด้วย

๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔.๔ นอกเหนือจากการใช้วัตถุดิบในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งใช้ในการแปรรูปหรือผลิตสินค้าแล้ว มีการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งอื่นนอกหมู่บ้าน/ชุมชน มาใช้ในการผลิตสินค้าบ้างหรือไม่

ไม่ได้ใช้วัตถุดิบจากนอกหมู่บ้าน/ชุมชน

ใช้วัตถุดิบจากที่อื่น คือ ๑.....สั่งซื้อจาก.....

๒.....สั่งซื้อจาก.....

๓.....สั่งซื้อจาก.....

๔.๕ ผลผลิตของหมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนใหญ่จะส่งไปจำหน่ายที่ใดบ้าง (ระบุจังหวัด)

๑. จังหวัด.....สินค้าที่ส่งไปจำหน่าย คือ.....

๒. จังหวัด.....สินค้าที่ส่งไปจำหน่าย คือ.....

๓. จังหวัด.....สินค้าที่ส่งไปจำหน่าย คือ.....

๕. รายได้เฉลี่ยของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ต่อครัวเรือน.....บาทต่อปี

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

๑. จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดวิธีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง.....ครัวเรือน

๒. วิธีการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง (โดยย่อ)

.....
.....
.....

๓. วันที่มีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๔. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ หรือไม่

- มีครบทุกคน
- ไม่ครบทุกคน คือ ๑. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....
๒. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....
๓. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๕. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ได้ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเองแล้วมีความเห็นว่า จำนวนคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพมีจำนวน

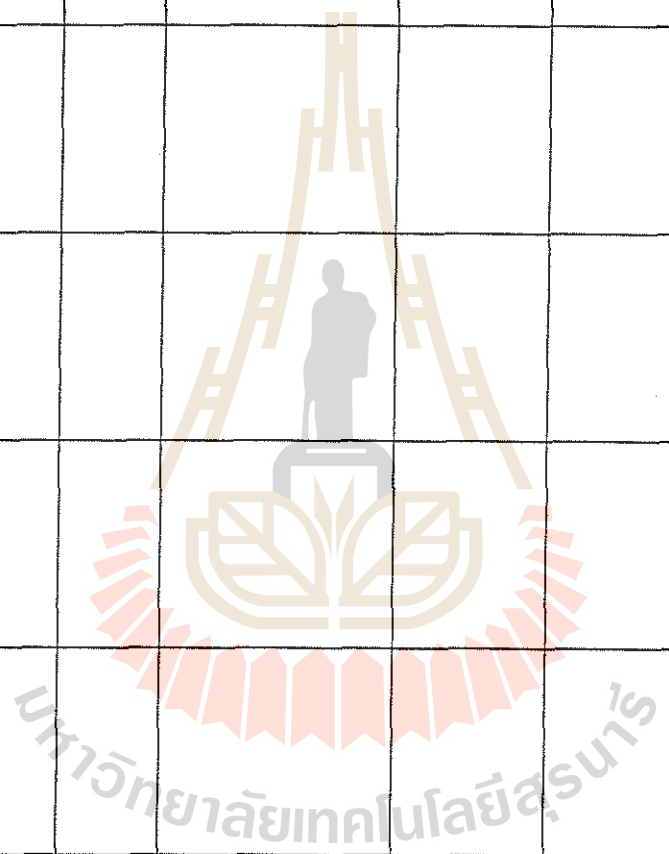
- ตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป
- ต่ำกว่า ๕ คน หรือ ไม่มี

๖. รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองนี้ ประกอบด้วยคณะกรรมการ.....คน ผู้ทรงคุณวุฒิ.....คนที่ปรึกษา.....คน ดังนี้

(โปรดระบุตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายของคณะกรรมการในลำดับที่ ๔ - ๑๕ ในช่องว่างที่จัดเตรียมไว้)

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ความสามารถพิเศษที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
ประธาน						
รองประธาน						

๓. เลขานุการ						
๔. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๕. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๖. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๗. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๘. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๙. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๐. กรรมการ ตำแหน่ง.....						

.....						
๑๑. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๒. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๓. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๔. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๕. กรรมการ ตำแหน่ง.....						

ส่วนที่ ๓ การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

๑. ระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

- มีแล้ว
- อยู่ในระหว่างร่าง
- ยังไม่มีระเบียบข้อบังคับ

๒. ระเบียบข้อบังคับ มีข้อกำหนดในเรื่องต่อไปนี้แล้วหรือไม่

มี	ยังไม่มี	
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกภาพ (การเข้าเป็นสมาชิก การลาออก การฝากเงินออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก)
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และชำระคืนเงินกู้
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกองทุน
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับ.....
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับ.....
☐	☐	ข้อบังคับเกี่ยวกับ.....

๓. วิธีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ กำหนดขึ้นโดย

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง เป็นผู้กำหนดขึ้นเอง
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง และประชาชนในหมู่บ้านร่วมกันกำหนดขึ้น

ส่วนที่ ๔   **ทุนดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง**

๑. จำนวนกลุ่ม/องค์กรชุมชนภายในหมู่บ้าน ณ ปัจจุบันมีจำนวน.....กลุ่ม จำนวนเป็น

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (คน)	วันที่จัดตั้งขึ้น	เงินทุนสะสม (บาท)
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (คน)	วันที่จัดตั้งขึ้น	เงินทุนสะสม (บาท)
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

๒. ปัจจุบันกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน มีสมาชิกแล้ว ประกอบด้วย

- สมาชิกประเภทบุคคล คือ หัวหน้าครัวเรือน.....คน
 สมาชิกสมทบ .....คน
 สมาชิกประเภทองค์กร/กลุ่มในชุมชน.....กลุ่ม

๓. จำนวนเงินที่สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน ในรูปของการถือหุ้น / การออม / ค่าธรรมเนียม / เงินบริจาค หรือเปล่า ในปัจจุบันมีดังนี้

เงินออม/เงินถือหุ้น เป็นเงิน.....บาท
ค่าธรรมเนียม เป็นเงิน.....บาท
เงินบริจาค/ให้เปล่า เป็นเงิน.....บาท
เงินอื่น ๆ คือ.....
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน.....บาท

๔. การเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน

ยังไม่ได้เปิดบัญชี

เปิดบัญชีแล้ว เลขที่บัญชี..... ธนาคารออมสินสาขา.....

วันที่เปิดบัญชี.....

จำนวนเงินฝากคงเหลือ ณ ปัจจุบัน เป็นเงิน.....บาท

๕. หมู่บ้าน/ชุมชน มีความร่วมมือหรือเชื่อมโยงในการพัฒนากับหมู่บ้าน/ชุมชน หรือเครือข่ายอื่น นอกหมู่บ้าน/ชุมชนหรือไม่

ยังไม่มี

มี ได้แก่ - หมู่บ้าน/ชุมชน/เครือข่าย.....

กิจกรรมที่ร่วมกันดำเนินงาน.....

- หมู่บ้าน/ชุมชน/เครือข่าย.....

กิจกรรมที่ร่วมกันดำเนินงาน.....

- หมู่บ้าน/ชุมชน/เครือข่าย.....

กิจกรรมที่ร่วมกันดำเนินงาน.....

ส่วนที่ ๕ แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

๑. วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ให้มีการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง มีดังนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ให้มีการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

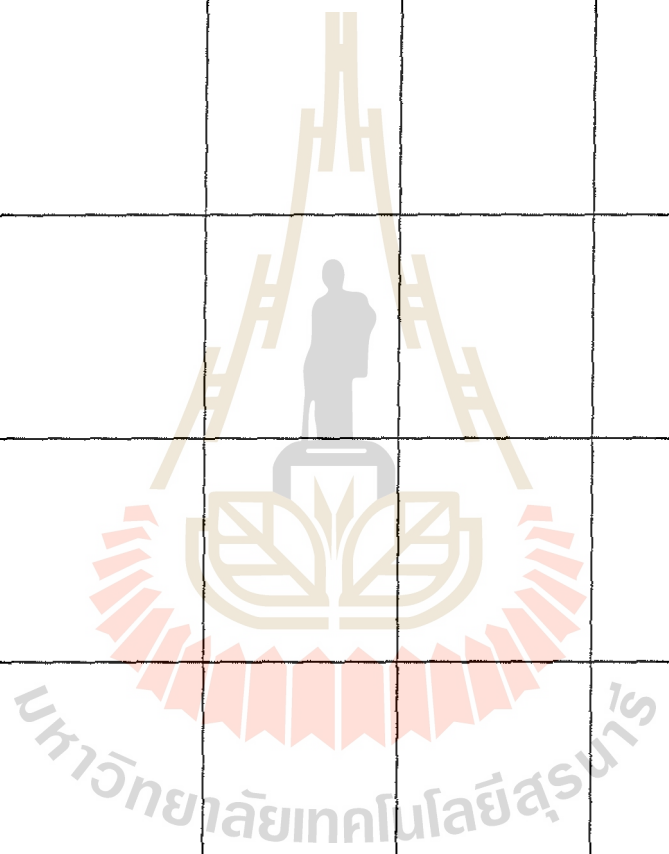
.....

.....

.....

๓. กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง จะให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอะไรบ้าง

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่กู้ยืม	วงเงินกู้ยืม (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลาชำระ คืน (เดือน/ปี)	ข้อกำหนดหรือ เงื่อนไขสำคัญ
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ให้กู้ยืม	วงเงินกู้ยืม (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลาชำระ คืน (เดือน/ปี)	ข้อกำหนดหรือ เงื่อนไขสำคัญ
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

๔. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้ จะพิจารณาถึง.....

.....
 .....
 .....

๕. วิธีการในการควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้ วิธีดังนี้.....

.....
 .....

.....
.....

๖. วิธีการป้องกันความเสี่ยงภัยในการให้กู้ ประกอบด้วย.....

.....
.....
.....

๗. วิธีการแก้ไขปัญหาในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้วไม่ส่งใช้คืนเงินต้น และดอกเบี้ยเงินกู้คืนตามสัญญาคือ.....

.....
.....
.....

๘. แนวทางในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองในด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีแนวทางดังนี้

.....
.....
.....

๙. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

๑) .....

๒) .....

๓) .....

๑๐. การประเมินความพร้อมในหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

มั่นใจว่าหมู่บ้าน/ชุมชน มีความพร้อมรับการสนับสนุนเงินจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ยังไม่มั่นใจว่าหมู่บ้าน/ชุมชน มีความพร้อมรับการสนับสนุนเงินจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เนื่องจาก

- ๑) .....
- ๒) .....
- ๓) .....
- ๔) .....
- ๕) .....

๑๐.๑ จากปัญหาและความไม่มั่นใจข้างต้นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองสามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้เองหรือใช้เครือข่ายร่วมกันแก้ไขปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

- ๑) .....
- ๒) .....
- ๓) .....

๑๐.๒ รัฐบาลจะต้องให้การสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องใด

- ๑) .....
- ๒) .....
- ๓) .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ประเมินและให้ข้อมูลตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....

(.....) (.....)

ประธาน

รองประธาน

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

เลขานุการ

กรรมการ

ลงชื่อ.....

(.....)

กรรมการ

ได้ขึ้นทะเบียนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองแล้ว

เมื่อวันที่.....

เลขทะเบียนที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้ขึ้นทะเบียน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ภาคผนวก ข

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ชื่อบ้าน/ชุมชน..... หมู่ที่.....ตำบล/แขวง/เทศบาล..... อำเภอ /เขต.....
จังหวัด.....

๑. กระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ ๔๑ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วย การจัดตั้งและบริหาร
กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (สังเกตการณ์)

(๑.๑) จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมีครัวเรือนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

(๑.๒) การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

(๑.๓) วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน

ก่อนประกาศคณะกรรมการ

หลังประกาศคณะกรรมการ

๒. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ ๑๗ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (ลอบถามข้อมูลภายในหมู่บ้าน และข้อมูลทางราชการ)

คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ
๑. เป็นผู้มิใช่อยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการกองทุน
๒. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุสิบปีบริบูรณ์
๓. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
๔. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
๕. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
๖. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
๗. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
๘. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิสามมาตรา ๖๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
๙. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

ผลการประเมิน มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ / ทุกคน

มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ เฉพาะ

๑. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง .....

๒. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง .....

๓. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง .....

๔. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง .....

๕. ....ขาดคุณสมบัติเรื่อง .....

มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนทุกข้อ / ทุกคน

.....
(.....
ตำแหน่ง .....

ผู้ติดตาม / สังเกตการณ์

วันที่ .....

ภาคผนวก ข
คู่มือการทำบัญชีและรายงาน
สำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คู่มือการทำบัญชีและรายงาน
สำหรับ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยที่รัฐบาลเห็นว่าการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพและเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้ที่พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน จะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้นรับผิดชอบนโยบายดังกล่าว และคณะกรรมการได้ออกระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 เพื่อกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารจัดการกองทุน ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การควบคุมการใช้จ่ายเงินและการรายงานผล ตลอดจนแนวทางการตรวจสอบ กำกับดูแล และการมีส่วนร่วมของประชาชนและสมาชิกของกองทุน เพื่อให้การบริหารกองทุนมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและบรรลุวัตถุประสงค์

ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาคม
5. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านบริหารงาน โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย กรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกัน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
2. ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

3. รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่มองค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

4. สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

5. พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

6. ทำนิติกรรมสัญญา หรือ คำเนิณการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

7. จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

8. จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับจากการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับจากการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตาม หรือบริหารจัดการกองทุนไม่เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย
ที่มาของเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย เงินและทรัพย์สิน ดังนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน
3. เงินกู้ยืม
4. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่ม หรือองค์กรสมาชิก
8. เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

การควบคุมการรับ – จ่ายเงินกองทุน

เนื่องจากกองทุนมีการดำเนินกิจกรรมหลายกิจกรรม เช่น กิจกรรมเงินทุน ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุน สร้างอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชนบท และวิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน และกิจกรรมด้านการออมของสมาชิกในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น เงินฝากสัจจะ เงินค้ำหุ้น เงินรับฝาก เงินรับบริจาค เงินสมทบจากกลุ่มหรือจากสมาชิก และดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์อื่น ที่กองทุนได้รับอันเนื่องมาจากกิจกรรมด้านการออม ซึ่งทั้งกิจกรรมเงินทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมด้านการออม ต่างก็มีวัตถุประสงค์ร่วมกันประการหนึ่ง คือ เป็นแหล่งเงินทุน ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้

ดังนั้น เพื่อให้การควบคุมการดำเนินงานกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อความ สะดวกในการปฏิบัติงานการควบคุมและการตรวจสอบ ให้คณะกรรมการกองทุนเปิดบัญชี เงินฝากธนาคารกับธนาคารที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด เป็น 2 บัญชี ดังนี้

1. ชื่อบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 1) เพื่อรับโอน เงิน 1 ล้านบาท จากบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หรือตามวงเงินที่ได้รับจัดสรร จากคณะกรรมการ และเพื่อรับเงินจากการชำระหนี้จากลูกหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) ที่กู้จากเงิน กองทุน 1 ล้านบาท

2. ชื่อบัญชีเงินออมของสมาชิกกองทุน หมู่บ้าน..... (บัญชีที่ 2) เพื่อรับเงิน จากสมาชิกของกองทุนตามที่ได้ตกลงที่จะฝากเงินหรือออมเงินกับกองทุน เป็นเงินสะสมของ สมาชิก และเพื่อรับเงินจากการชำระหนี้จากลูกหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) ที่กู้จากเงินออมของ สมาชิก

บัญชีเงินฝากทั้ง 2 บัญชี จะจ่ายให้กู้ยืมแก่สมาชิกของกองทุน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดในระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และภายในวงเงินที่

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด คือ วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งต้องไม่เกิน 20,000 บาท เว้นแต่ผู้ขอกู้รายใดขอกู้เกิน 20,000 บาท และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก จึงให้กู้เกิน 20,000 บาทได้ แต่ต้องไม่เกิน 50,000 บาท โดยผู้กู้จะต้องเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ เพื่อรับโอนเงินที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมจากธนาคารไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้กู้ต่อไป

การชำระคืนเงินกู้

ผู้กู้จะต้องชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย โดยนำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่ธนาคาร และส่งหลักฐานการชำระคืนให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ไปจัดทำบัญชีลดยอดลูกหนี้เงินกู้ และทำรายงานการเงินต่อไป ดังนี้

1. บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 1) สำหรับลูกหนี้ที่กู้เงินจากเงินกองทุน 1 ล้านบาท

2. บัญชีเงินออมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 2) สำหรับลูกหนี้ที่กู้เงินจากเงินออมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.....

การรับรายรับทุกกรณี จะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้กับสมาชิกทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานในการลงบัญชี

กรณีรับรายรับเป็นเงินสด ให้คณะกรรมการกองทุนรวบรวมเงินนำฝากธนาคาร ทุกสิ้นวันหรืออย่างช้าในวันถัดไป

ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารหรือผลประโยชน์อื่นที่กองทุนได้รับต้องนำไปบริหารให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก และใช้จ่ายตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน รวมทั้ง ทำบัญชีควบคุมและรายงานตามแนวทางที่แนะนำในคู่มือนี้ หรือตามวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด

สำหรับค่าใช้จ่ายดำเนินงานกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่าย และมีเงินดอกเบี้ยเพียงพอที่จะจ่าย จะต้องจ่ายตามอัตราและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด และการจ่ายค่าใช้จ่ายทุกรายการจะต้องมีใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่ผู้รับเงินจากกองทุนไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ ให้กองทุนทำใบสำคัญจ่ายทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานในการลงบัญชี (ตามแบบฟอร์มในหน้าถัดไป)

หมู่บ้าน .....

ใบเสร็จรับเงิน

วันที่ .....

เล่มที่ ..... เลขที่ .....

ได้รับเงินจาก .....

เลขที่สมาชิก .....

หุ้นสะสม ..... บาท

หนี้คงค้าง ..... บาท

ว.ค.ป.	รายการ	จำนวนเงิน		งวดที่	ชำระเงินกู้				รวมเป็นเงิน	
					เงินต้น	ค่าดอกเบี้ย	ค่าปรับ	เงินคั่นคงเหลือ		
	เงินฝากสัจจะ									
	เงินรับฝาก									
	ค่าหุ้น									
	สัญญากู้เลขที่....									
	(	ค้ำหนังสือ						)	รวมเงิน	
	ผู้รับเงิน	.....								

คำอธิบาย

- (1) ใบเสร็จรับเงิน เป็นหลักฐานที่กองทุนออกให้แก่สมาชิกเมื่อมีการรับเงินทุกกรณี ไม่ว่าจะรับเป็นเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร เช่น เมื่อสมาชิกรายหนึ่งนำเงินไปชำระหนี้เงินกู้ที่ธนาคาร สมาชิก(ผู้กู้)จะได้รับสำเนาใบนำฝากเงินจากธนาคารเพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการชำระหนี้เงินกู้ที่ธนาคารแล้ว สมาชิกรายนี้จะต้องนำสำเนาใบนำฝากมามอบให้แก่คณะกรรมการกองทุน เพื่อขอรับใบเสร็จรับเงินจากกองทุนไปแทน
- (2) หุ้นสะสม หมายถึง จำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกสะสมไว้กับกองทุน โดย เก็บยอดจากทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ / ค่าหุ้น / เงินรับฝาก รายตัว
- (3) หนี้คงค้าง หมายถึง จำนวนเงินต้น ดอกเบี้ยและค่าปรับ(ถ้ามี) คงเหลือที่ลูกหนี้ต้องชำระในงวดต่อไป รวมทั้งที่ยังไม่ชำระในงวดก่อน เก็บยอดจากทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ช่อง "คงค้าง"
- (4) งวดที่ หมายถึง จำนวนงวดที่ชำระค่าหุ้น / จำนวนงวดที่ ชำระคืนเงินกู้

หมู่บ้าน .....

ใบสำคัญจ่าย

วันที่ ..... เลขที่ ..... เล่มที่ .....

จ่ายเงินให้ ..... เลขที่สมาชิก .....

รายการ	จำนวนเงิน	
(คำนวณ) รวมเงิน		
ผู้รับเงิน ..... ผู้จ่ายเงิน		

คำอธิบาย

ใบสำคัญจ่าย เป็นหลักฐานแสดงการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงินกรณี que ผู้รับเงินไม่สามารถ
ออกใบเสร็จรับเงินให้กองทุนได้

การทำบัญชีและรายงาน

ให้จัดทำบัญชีและรายงานแยกเป็น 2 ชุด ตามกิจกรรมของกองทุน คือ กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน ทุกครั้งที่มีการรับจ่ายเงินให้วันที่บัญชีควบคุมให้ถูกต้อง ครบถ้วนเพื่อประโยชน์ ดังนี้

1. เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่รับผิดชอบบริหารจัดการการเงินกองทุน ใช้ควบคุมการรับ – จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
2. เพื่อรายงานผลการรับ – จ่ายเงิน ประจำเดือน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกและคณะกรรมการสนับสนุนในระดับต่าง ๆ ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน
3. เพื่อจัดทำรายงานการเงินประจำปี แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดตรวจสอบและรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ พร้อมกับประกาศเปิดเผยให้ประชาชนและสมาชิกทราบ

วิธีการทำบัญชีกองทุน สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

การจัดทำบัญชีอย่างน้อยต้องมีสมุดบัญชี ทะเบียน และรายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สมุดบัญชี เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายละเอียดการรับและการจ่ายเงินกองทุน ประกอบด้วย

1.1 สมุดบัญชีรายรับเงินกองทุน 1 ล้านบาท การรับเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายรับ เพื่อบันทึกควบคุมการรับเงินทุกประเภทเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์

คำอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายรับ

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการรับเงิน
  - ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงการรับเงิน
- เช่น หนังสือแจ้งการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการ หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเพื่อชำระหนี้จากสมาชิก เป็นต้น
- รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการรับเงิน

- เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดตามที่คณะกรรมการกำหนดให้รับหรือมีไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้ลงสมุดบัญชีแสดงจำนวนเงินที่ได้รับพร้อมกับประเภทของเงินด้วยจำนวนที่เท่ากัน
- เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือที่ได้รับหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากจากสมาชิกเพื่อการชำระคืนเงินกู้ เป็นต้น
  - ประเภทรายรับ หมายถึง รายรับแต่ละประเภทของกองทุน จำนวนเงินรายรับทุกประเภทในสมุดบัญชีรายรับ เมื่อรวมกันแล้วจะต้องเท่ากับ ช่องเงินสดและเงินฝากธนาคาร
  - รับเงินจัดสรรจากคณะกรรมการ หมายถึงจำนวนเงิน 1 ล้านบาทที่คณะกรรมการ (ส่วนกลาง) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร “บัญชีกองทุนหมู่บ้าน...” เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน สำหรับการลงทุน
  - รับชำระคืนเงินกู้ยืม หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับชำระจากลูกหนี้เมื่อถึงกำหนดชำระ ตามสัญญากู้ ทั้งที่เป็นเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ (ถ้ามี)
  - จำนวนผู้กู้ หมายถึง จำนวนรายผู้กู้ที่มาชำระหนี้เงินกู้
  - เงินต้น หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับชำระจากผู้กู้ ในส่วนของเงินต้นเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงในสัญญากู้ยืม
  - ดอกเบี้ย หมายถึง จำนวนเงินค่าดอกเบี้ยที่ผู้กู้ชำระให้แก่กองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
  - ค่าปรับ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องเสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนเงินที่ขาดส่งหรือค้างชำระในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย
  - ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายให้แก่ กองทุนตามอัตราที่ธนาคารกำหนด เมื่อมีการฝากเงินไว้กับธนาคาร
  - รายได้อื่น ๆ หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับนอกเหนือจากเงิน ที่กล่าวแล้วข้างต้น คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้เป็นรายได้ของกองทุน
  - รวมรายรับ หมายถึง จำนวนเงินรายรับทั้งสิ้นที่กองทุนได้รับ

1.2 สมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท การจ่ายเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายจ่าย เพื่อบันทึกควบคุมการจ่ายเงินสดและการจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้กับผู้รับหรือผู้มีสิทธิ ค่าอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการจ่ายเงินกองทุนทั้งที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารให้แก่สมาชิก หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้กู้ยืมหรือใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ถ้ามี)
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่สัญญาขืมเงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) ใบสำคัญจ่าย และหลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงการจ่ายเงิน
- รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการจ่ายเงิน
- เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดที่จ่ายให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือบุคคลอื่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด
- เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารโอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านเข้าบัญชีของสมาชิกตามคำสั่งของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เช่น เงินกู้ยืม เงินกู้ฉุกเฉิน เป็นต้น
- ประเภทรายจ่าย หมายถึง รายละเอียดจำนวนเงินประเภทต่าง ๆ ที่จ่ายเป็นเงินสด หรือจ่ายจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้แก่สมาชิก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือบุคคลอื่น (ถ้ามี)
- จำนวนผู้กู้ หมายถึง จำนวนรายผู้ขอกู้ที่ได้จ่ายให้กู้ ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญและกู้ยืมฉุกเฉิน
- จ่ายให้กู้ หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายให้สมาชิกกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญ หรือกู้ยืมฉุกเฉิน
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) หมายถึง ค่าใช้จ่าย สำหรับใช้ในการบริหารกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่าย และกองทุนมีเงินดอกผลเพียงพอที่จะจ่ายได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามจำนวนและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้จ่ายได้
- รวมรายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินรายจ่ายทั้งสิ้นที่กองทุนได้จ่ายไปแล้ว

วิธีการทำบัญชีกองทุน สำหรับกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

การจัดทำบัญชีอย่างน้อยต้องมีสมุดบัญชี ทะเบียน และรายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สมุดบัญชี เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายละเอียดการรับและการจ่ายเงินกองทุน ประกอบด้วย

1.1 สมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม) การรับเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายรับเพื่อบันทึกควบคุมการรับเงินทุกประเภทเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ประเภทออมทรัพย์

คำอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม)

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการรับเงินฝากธนาคาร
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงการรับเงิน เช่น หนังสือแจ้งการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการ หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเพื่อชำระหนี้จากสมาชิก เป็นต้น
- รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการรับเงิน
- เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดตามที่คณะกรรมการกำหนดให้รับหรือมีไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้ลงสมุดบัญชีแสดงจำนวนเงินที่ได้รับพร้อมกับประเภทของเงินด้วยจำนวนที่เท่ากัน
- เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือที่ได้รับหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีจากสมาชิกเพื่อชำระคืนเงินกู้ เป็นต้น
- ประเภทรายรับ หมายถึง รายรับแต่ละประเภทของกองทุน จำนวนเงินรายรับทุกประเภทในสมุดบัญชีรายรับรวมกันจะต้องเท่ากับ ช่องเงินสดและเงินฝากธนาคาร
- เงินฝากสัจจะ หมายถึง เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝาก หรือออมไว้กับ กองทุนตามแต่จะตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ต่อเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก ตามระเบียบ หรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

- เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออม ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
- ค่าหุ้น หมายถึง การออมทรัพย์ในกองทุนอีกรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
- รับชำระคืนเงินกู้ยืม หมายถึงจำนวนเงินที่กองทุนได้รับชำระจากลูกหนี้เมื่อถึงกำหนดชำระ ตามสัญญากู้ ทั้งที่เป็นเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ (ถ้ามี)
- ราย หมายถึง จำนวนผู้กู้ที่ชำระหนี้เงินกู้
- เงินต้น หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับชำระจากผู้กู้ ในส่วนของเงินต้นเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงในสัญญากู้ยืม
- ดอกเบี้ย หมายถึง จำนวนเงินค่าดอกเบี้ยที่ผู้กู้ชำระให้แก่กองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
- ค่าปรับ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องเสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนเงินที่ขาดส่งหรือค้างชำระในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายให้แก่ กองทุนตามอัตราที่ธนาคารกำหนด เมื่อมีการฝากเงินไว้กับธนาคาร
- รายได้อื่น ๆ หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับนอกเหนือจากเงิน ที่กล่าวแล้วข้างต้น คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้เป็นรายได้ของกองทุน
- รวมรายรับ หมายถึง จำนวนเงินรายรับทั้งสิ้นที่กองทุนได้รับ

1.2 สมุดบัญชีรายจ่ายเงินกองทุน (เงินออม) การจ่ายเงินทุกกรณีที่จ่ายจากกองทุนเงินออม จะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายจ่าย เพื่อบันทึกควบคุมการจ่ายเงินสดและการจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้กับผู้รับหรือผู้มีสิทธิ

คำอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน (เงินออม)

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการจ่ายเงินกองทุนทั้งที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารให้แก่สมาชิก หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้กู้ยืมหรือใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ถ้ามี)
  - ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่สัญญาขืมเงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) ใบสำคัญจ่าย และหลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงการจ่ายเงิน
  - รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการจ่ายเงิน
  - เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดที่จ่ายให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือบุคคลอื่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด
  - เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารโอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านเข้าบัญชีของสมาชิกตามคำสั่งของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เช่น เงินกู้ยืม เงินกู้ฉุกเฉิน เป็นต้น
  - ประเภทรายจ่าย หมายถึง รายละเอียดจำนวนเงินประเภทต่าง ๆ ที่จ่ายเป็นเงินสด หรือจ่ายจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้แก่สมาชิก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือบุคคลอื่น (ถ้ามี)
    - จำนวนผู้กู้ หมายถึง จำนวนรายชื่อผู้ขอกู้ที่จ่ายให้กู้ ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญหรือกู้ยืมฉุกเฉิน
    - จ่ายให้กู้ หมายถึง วงเงินกู้ที่จ่ายให้สมาชิกกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญ หรือกู้ยืมฉุกเฉิน
    - ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) หมายถึง ค่าใช้จ่าย สำหรับใช้ในการบริหารกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่าย และกองทุนมีเงินดอกเบี้ยเพียงพอที่จะจ่ายได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามจำนวนและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้จ่ายได้
    - รวมรายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินรายจ่ายทั้งสิ้นที่กองทุนได้จ่ายไปแล้ว

สมุดบัญชีรายจ่ายเงินกองทุน (เงินออม)

วาดป ที่เอกสาร	รายการ	เงินสด	เงินฝากธนาคาร	ประเภทรายจ่าย				รวมรายจ่าย
				จำนวน ผู้กู้	จ่ายให้กู้	ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน	ค่า...	
	รวมเดือนนี้							
	รวมเดือนนี้							
	รวมแต่ต้นปี							

2. ทะเบียน ประกอบด้วย

2.1 ทะเบียนคุมค่าชอู้ ใช้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้ยื่นค่าชอู้ (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) เพื่อสรุปวงเงินที่ชอู้ และวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติให้กู้ในแต่ละเดือน แต่ละปี

2.2 ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ใช้บันทึกควบคุมลูกหนี้เงินกู้รายตัว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามหนี้โดยแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ของลูกหนี้ เช่น วงเงินให้กู้ การรับชำระหนี้ และยอดเงินคงเหลือ

ทั้ง 2 ทะเบียนข้างต้น ให้ใช้รูปแบบและวิธีการบันทึกคุมลูกหนี้เช่นเดียวกัน ทั้งที่เป็นการกู้จากเงินกองทุน 1 ล้านบาท หรือจากกองทุนเงินออมของสมาชิก

คำอธิบายวิธีการบันทึกทะเบียนคุมค่าชอู้

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่สมาชิกยื่นค่าชอู้ต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด
- ลำดับที่เอกสาร หมายถึง เลขที่ค่าชอู้เรียงตามลำดับการรับเรื่องหรือรับค่าชอู้
- ชื่อผู้กู้ หมายถึง ชื่อและนามสกุลของผู้ชอู้
- วงเงินที่ชอู้ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ชอู้ยื่นชอู้เงิน
- มติคณะกรรมการ หมายถึง จำนวนเงินที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอนุมัติให้กู้ ซึ่งอาจจะเท่ากับจำนวนที่ชอู้หรือต่ำกว่าก็ได้
- เลขที่สัญญา หมายถึง เลขที่และวันที่ของสัญญากู้เงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) ของผู้ชอู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้และทำสัญญากู้เงินกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือผู้ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมอบหมายให้เป็นตัวแทนในการทำสัญญากับผู้ชอู้
- หนังสือแจ้งธนาคาร หมายถึง หนังสือที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแจ้งให้ธนาคารโอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านเข้าบัญชีของสมาชิกผู้กู้ ตามเลขที่บัญชีที่สมาชิกให้ไว้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- หมายเหตุ หมายถึง รายละเอียดอื่นที่ต้องการจดบันทึกเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้กู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน

ทะเบียนคุมค่าขอกู้

หมู่บ้าน .....

ประจำปีงบประมาณ .....

ว.ค.ป.	ลำดับที่เอกสาร	ชื่อผู้ขอกู้	วงเงินที่ขอกู้	วงเงินที่คดและกก. อนุมัติให้กู้	สัญญาเลขที่ ลงวันที่	หนังสือแจ้ง ธนาคารลงวันที่	หมายเหตุ
		รวมเดือนนี้					
		รวมเดือนนี้					
		รวมตั้งแต่ต้นปี					

คำอธิบายวิธีการบันทึกทะเบียนคุณลูกหนี้รายตัว

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่สัญญากู้เงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด)
- จ่ายให้กู้ หมายถึง จำนวนวงเงินกู้ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอนุมัติให้กู้ และได้จ่ายให้แก่ผู้กู้แล้ว
- รับชำระหนี้ หมายถึง จำนวนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ (ถ้ามี) ที่รับชำระจากลูกหนี้เมื่อถึงกำหนดต้องชำระตามสัญญา
- คงค้าง หมายถึง จำนวนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ (ถ้ามี) คงเหลือที่ลูกหนี้ต้องชำระในงวดต่อไป รวมทั้งที่ยังไม่ได้ชำระในงวดก่อน
- หมายเหตุ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดอื่นที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบติดตามหนี้

2.3 ทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/ค่าหุ้น/เงินรับฝาก รายตัว

ใช้บันทึกควบคุมเงินที่สมาชิกนำมาฝากไว้กับกองทุนหมู่บ้านเพื่อเป็นเงินออมตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบกับยอดเงินฝากธนาคาร และการจ่ายคืนให้สมาชิก

คำอธิบายการทำทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/ค่าหุ้น/เงินรับฝาก

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่สมาชิกแต่ละรายนำเงินมาฝากไว้กับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเป็นเงินออมประเภทเงินฝากสัจจะ หรือเป็นเงินค่าหุ้น หรือเงินรับฝาก(เพื่อขอถอนคืน) หรือวันเดือนปีที่สมาชิกจะถอนคืนเงินรับฝากจากกองทุนหมู่บ้าน
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่เอกสาร หรือหลักฐานที่แสดงว่าสมาชิกได้นำเงินมาฝากหรือ ถอนเงินรับฝาก
- รายการ หมายถึง การบันทึกรายละเอียดของรายการเกี่ยวกับการรับเงินฝากหรือรับค่าหุ้นจากสมาชิก หรือจ่ายคืนเงินรับฝากให้สมาชิก
- เงินฝากสัจจะ หมายถึง เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่ละตกลงกัน และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ต่อเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
- ค่าหุ้น หมายถึง จำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกชำระเป็นเงิน ค่าแรง หรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
- เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมตามที่กองทุนกำหนด

2.4 ทะเบียนคุมทรัพย์สินที่รับเป็นค่าหุ้น / บริจาค

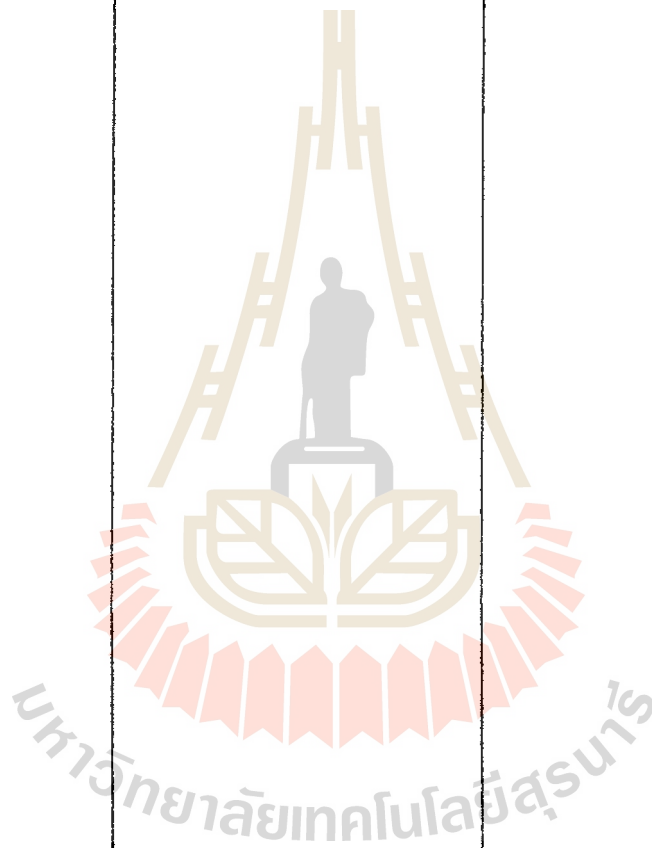
ใช้บันทึกรายละเอียดทรัพย์สินที่สมาชิกขอชำระเป็นค่าหุ้นแทนเงิน แต่จะไม่มีการบันทึกรับในสมุดรายรับจนกว่าจะมีการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นจริง ๆ หรือทรัพย์สินที่ได้จากการรับบริจาคโดยปราศจากภาระผูกพัน

คำอธิบายการทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่คณะกรรมการกองทุนได้รับชำระค่าหุ้นจากสมาชิกเป็นทรัพย์สิน หรือ รับบริจาคเป็นทรัพย์สิน
- รายการ หมายถึง การบันทึกรายละเอียดของรายการที่เกี่ยวกับการรับชำระค่าหุ้น หรือรับบริจาค
- ชื่อ – นามสกุล ผู้ชำระค่าหุ้น / ผู้บริจาค หมายถึง ชื่อ และ นามสกุลของสมาชิกที่ชำระค่าหุ้นเป็นทรัพย์สิน แทน เงิน หรือรับบริจาค
- ราคา หมายถึง มูลค่าของทรัพย์สินที่สมาชิกชำระค่าหุ้นแทนเงิน ซึ่งคณะกรรมการกองทุนตีมูลค่าทรัพย์สิน โดยยึดตามราคาซื้อขายภายในท้องถิ่น ณ วันที่สมาชิกส่งชำระค่าหุ้น
- หมายเหตุ หมายถึง รายละเอียดอื่นที่ต้องการจดบันทึกเพื่อประโยชน์ ในการควบคุมทรัพย์สินที่สมาชิกชำระค่าหุ้นแทนเงิน และเป็นทรัพย์สินที่สามารถขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินได้

ทะเบียนคุณทรัพย์สินที่รับเป็นค้ำหุ้น/ บริจาค

ว.ด.ป	รายการ	ชื่อ - นามสกุล ผู้ชำระค้ำหุ้น/ผู้บริจาค	ราคา	หมายเหตุ

รายงานการเงิน ประกอบด้วย

1. รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย ประจำเดือน / ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงผลการดำเนินงาน
  2. รายงานงบดุล ประจำเดือน / ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันสิ้นวันใดวันหนึ่ง
- รายงานทั้ง 2 รายงาน ให้จัดทำแยกชุด สำหรับ กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิก เพื่อส่งธนาคารออมสิน / ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวนกิจกรรมละ 1 ชุด และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงาน 1 ชุด

คำอธิบายการจัดทำรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

1. รายได้ ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน 1 ล้านบาท “ประเภทรายรับ” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้น ช่อง รับเงินจัดสรร และช่องจำนวนผู้กู้
2. ค่าใช้จ่าย ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท “ประเภทรายจ่าย” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นจ่ายให้กู้ และช่องจำนวนผู้กู้
3. นำยอดรวมของรายได้ตามข้อ 1 หักด้วย ยอดรวมของค่าใช้จ่าย ตามข้อ 2 ตามแบบรายงานในหน้าถัดไป ผลต่างของรายได้และค่าใช้จ่ายจะแสดงถึงผลการดำเนินงานว่ามีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือ รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งในกรณีที่มียาได้ต่ำกว่าจะต้องแสดงตัวเลขให้อยู่ในวงเล็บ เพื่อแสดงผลขาดทุน

หมู่บ้าน.....
 รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย
 ประจำเดือน สิ้นสุดวันที่ .....เดือน..... พ.ศ.25...
 สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ด้านบาท

หน่วย : บาท

รายได้		
	ดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืม	xx
	ค่าปรับ	xx
	ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	xx
	รายได้ได้อื่น	<u>xx</u>
	รวมรายได้	<u>xx</u>
หัก ค่าใช้จ่าย		
	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี)	xx
	ดอกเบี้ยจ่าย	xx
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>xx</u>
	รวมค่าใช้จ่าย	<u>xx</u>
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		<u>xx</u>

คำอธิบายการจัดทำรายงานงบดุลสำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

1. สินทรัพย์

- 1.1 เงินสด ให้แสดงยอดเงินคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนก่อน เป็นยอดยกมา เพื่อนำไปบวกกับยอดเงินที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน 1 ล้านบาท ของยอดรวมเดือนที่ทำรายงาน ได้เท่าไรให้นำไปหักกับยอดรวมของเดือนที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท
  - 1.2 เงินฝากธนาคาร ให้แสดงยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนก่อน เป็นยอดยกมา เพื่อนำไปบวกกับยอดเงินฝากที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน 1 ล้านบาท ของยอดรวมเดือนที่ทำรายงาน ได้เท่าไรให้นำไปหักกับยอดรวมของเดือน โดยเก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท
  - 1.3 ลูกหนี้ ให้แสดงยอดลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนก่อน เป็นยอดยกมา เพื่อนำไปบวกกับยอดจ่ายให้ผู้ที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท ของยอดรวมเดือนที่ทำรายงาน ได้เท่าไรให้นำไปหักกับยอดรวมของเดือน โดยเก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับ และให้นำจำนวนผู้กู้มาแสดงด้วยเช่นกัน
2. เงินกองทุนหมู่บ้าน เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
  3. รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นยอดเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของกองทุน 1 ล้านบาท โดยนำยอดรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายที่แสดงไว้ในรายงานงบดุล เดือนก่อน มาบวก หรือหัก รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่เก็บมาจากรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย

หมู่บ้าน....

รายงานงบดุล

สิ้นสุด ณ วันที่ .....เดือน....พ.ศ.25.....

สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

สินทรัพย์

เงินสด	ยอดยกมา		xx	
	บวก รับเงินสด		<u>xx</u>	
			xx	
เงินฝากธนาคาร	หัก จ่ายเงินสด		<u>xx</u>	xx
	ยอดยกมา		xx	
	บวก รับเงินฝาก		<u>xx</u>	
			xx	
ลูกหนี้	หัก จ่ายเงินฝาก		<u>xx</u>	xx
	ยอดยกมา	xx	ราย เงิน	xx
	บวก จ่ายให้กู้	xx	ราย เงิน	<u>xx</u>
		xx	ราย เงิน	xx
	หัก รับชำระคืน	xx	ราย เงิน	<u>xx</u>
	คงเหลือ	xx	ราย	<u>xx</u>
	รวมสินทรัพย์			<u>xx</u>
หนี้สินและทุน				
เงินกองทุนหมู่บ้าน				xx
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม				
	ยอดยกมา เดือนก่อน		xx	
	บวก (หัก) เดือนนี้		<u>xx</u>	<u>xx</u>
	รวมหนี้สินและทุน			<u>xx</u>

คำอธิบายการจัดทำรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

1. รายได้ ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม)
“ประเภทรายรับ” เฉพาะช่อง เงินค้ำนี้ ดอกเบี้ย ค่าปรับ ดอกเบี้ยเงินฝาก
และช่องรายได้อื่น
2. ค่าใช้จ่าย ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน (เงินออม)
“ประเภทรายจ่าย” เฉพาะช่อง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และช่อง
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี) ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นจ่ายให้กู้ และช่อง
จำนวนผู้กู้
3. นำยอดรวมของรายได้ตามข้อ 1 หักด้วย ยอดรวมของค่าใช้จ่าย ตามข้อ 2
ตามแบบรายงานในหน้าถัดไป ผลต่างของรายได้และค่าใช้จ่ายจะแสดงถึง
ผลการดำเนินงานว่ามีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือ รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย
ซึ่งในกรณีที่มีรายได้ต่ำกว่าจะต้องแสดงตัวเลขให้อยู่ในวงเล็บ เพื่อแสดง
ผลขาดทุน

คำอธิบายการจัดทำรายงานงบดุลสำหรับกิจกรรมเงินออมของสมาชิก

1. สินทรัพย์

1.1 เงินสด ให้แสดงยอดเงินคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนก่อน เป็นยอดยกมา เพื่อนำไปบวกกับยอดเงินที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม) ของยอดรวมเดือนที่ทำรายงาน ได้ทำอะไรให้นำไปหักกับยอดรวมของเดือนที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน (เงินออม)

1.2 เงินฝากธนาคาร ให้แสดงยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนก่อน เป็นยอดยกมา เพื่อนำไปบวกกับยอดเงินฝากที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม) ของยอดรวมเดือนที่ทำรายงาน ได้ทำอะไรให้นำไปหักกับยอดรวมของเดือน โดยเก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน (เงินออม)

1.3 ลูกหนี้ ให้แสดงยอดลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนของเดือนก่อน เป็นยอดยกมา เพื่อนำไปบวกกับยอดจ่ายให้ผู้ที่เก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน (เงินออม) ของยอดรวมเดือนที่ทำรายงาน ได้ทำอะไรให้นำไปหักกับยอดรวมของเดือน โดยเก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับ และให้นำจำนวนผู้กู้มาแสดงด้วยเช่นกัน

2. หนี้สินและทุน

2.1 เงินรับฝาก เป็นยอดเงินรับฝากทั้งสิ้นรวมตั้งแต่ต้นปีจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม) ช่อง เงินรับฝาก และจะต้องเท่ากับยอดเงินรับฝากคงเหลือของสมาชิกทุกรายในทะเบียนคุมเงินรับฝากรวมกัน

2.2 เงินฝากสัจจะ เป็นยอดเงินฝากสัจจะทั้งสิ้นรวมตั้งแต่ต้นปี จากสมุดบัญชีรายรับ (เงินออม) ช่อง เงินฝากสัจจะ และจะต้องเท่ากับยอดเงินฝากสัจจะของสมาชิกทุกรายในทะเบียนคุมเงินฝากรวมกัน

2.2 ค่าหุ้น เป็นยอดรวมค่าหุ้นที่รับตั้งแต่ต้นปีจากสมุดบัญชีรายรับ (เงินออม) ช่อง ค่าหุ้น และจะต้องเท่ากับเงินค่าหุ้นของสมาชิกทุกรายในทะเบียนคุมเงินค่าหุ้นรวมกัน

3. ทุน เป็นยอดเงินออมของสมาชิกที่ได้สะสมไว้กับกองทุน

4. รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นยอดเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน โดยนำยอดรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายที่แสดงไว้ในรายงานงบดุล เดือนก่อน มาบวก หรือหัก รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่เก็บมาจากรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

หมู่บ้าน....

รายงานงบดุล

สิ้นสุด ณ วันที่ .....เดือน....พ.ศ.25....

สำหรับกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

สินทรัพย์

เงินสด	ยอดยกมา		xx	
	บวก รับเงินสด		<u>xx</u>	
			xx	
	หัก จ่ายเงินสด		<u>xx</u>	xx
เงินฝากธนาคาร	ยอดยกมา		xx	
	บวก รับเงินฝาก		<u>xx</u>	
			xx	
	หัก จ่ายเงินฝาก		<u>xx</u>	xx
ลูกหนี้	ยกมา	xx	ราย เงิน	xx
	บวก จ่ายให้กู้	<u>xx</u>	ราย เงิน	<u>xx</u>
		xx	ราย เงิน	xx
	หัก รับชำระคืน	<u>xx</u>	ราย เงิน	<u>xx</u>
	คงเหลือ	xx	ราย เงิน	<u>xx</u>
	รวมสินทรัพย์			<u>xx</u>
	หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก				xx
เงินฝากสัจจะ				xx
ค่าหุ้น				xx
ทุน	รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม			
	ยอดยกมา เดือนก่อน		xx	
	บวก (หัก) เดือนนี้		<u>xx</u>	<u>xx</u>
	รวมหนี้สินและทุน			<u>xx</u>

การควบคุมตรวจสอบความถูกต้องของการทำบัญชี

คณะกรรมการกองทุน ควรตรวจสอบความถูกต้องของการทำบัญชี ทั้ง 2 กิจกรรม (กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน) เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ และควบคุมดูแลการจัดเก็บเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการรับ และการจ่ายเงินทุกประเภทให้ครบถ้วน และเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการค้นหา และตรวจสอบ

1. การตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงินคงเหลือ

คณะกรรมการกองทุนสามารถทราบความเคลื่อนไหวของเงินกองทุน ณ วันใดวันหนึ่งได้จากสมุดบัญชีรายรับและสมุดบัญชีรายจ่ายและควรตรวจสอบความถูกต้องของการลงบัญชีอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ว่าเงินคงเหลือในสมุดบัญชีรายรับและสมุดบัญชีรายจ่าย กับเงินคงเหลือที่เป็นเงินสดในมือกับสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร (สมุดคู่ฝาก) ตรงกันหรือไม่ ได้ทุกวัน

วิธีการตรวจสอบ

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายรับ ได้ดังนี้

- จำนวนเงินในช่อง “เงินสด” และ “เงินฝากธนาคาร” แต่ละวันหรือแต่ละเดือน เมื่อรวมกันแล้วจะต้องเท่ากับยอดรวมรายรับ และยอดรวมรายรับต้องเท่ากับยอดรายรับทุกประเภทรวมกัน ยกเว้นช่องจำนวนผู้กู้

- หากตรวจสอบแล้วยอดไม่เท่ากัน ให้ตรวจสอบความถูกต้องของการลงบัญชีในสมุดบัญชีรายรับทุกครั้งที่มีการรับรายรับไม่ว่าจะเป็นเงินสด หรือเงินฝากธนาคาร จะต้องลงบัญชี 3 ช่อง เช่น การรับชำระคืนเงินกู้ยืม จะต้องลงบัญชี ช่อง “เงินฝากธนาคาร” 1 ช่อง และต้องแสดงประเภทรายรับในช่อง “ประเภทรายรับ” คือ ช่อง “เงินคืน” “ดอกเบี้ย” “ค่าปรับ (ถ้ามี)”รวมเป็น 1 ช่อง และช่อง “รวมรายรับ” อีก 1 ช่อง ดังนั้น หากลงบัญชีรายการใดรายการหนึ่ง ไม่ครบถ้วนก็จะสามารถตรวจสอบหาข้อผิดพลาดและดำเนินการให้ถูกต้องได้

1.2 ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายจ่าย ณ สิ้นวันหนึ่ง ๆ โดย

- จำนวนเงินในช่อง “เงินสด” และ “เงินฝากธนาคาร” จะต้องเท่ากับยอดรวมรายจ่ายและยอดรวมรายจ่ายต้องเท่ากับช่องรายจ่ายทุกประเภทรวมกัน ยกเว้นช่องจำนวนผู้กู้

- หากตรวจสอบแล้วยอดไม่เท่ากัน ให้ตรวจสอบความถูกต้องของการลงบัญชีในสมุดบัญชีรายจ่าย ทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร จะต้องลงบัญชี 3 ช่อง เช่น การจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้กู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้จากคณะกรรมการกองทุนแล้ว จะต้องลงบัญชี ช่อง “เงินฝากธนาคาร” 1 ช่อง และแสดงประเภทรายจ่าย ช่อง “ประเภทรายจ่าย” อีก 2 ช่อง คือ ช่อง “จ่ายให้กู้ยืม” และช่อง “รวมรายจ่าย” ดังนั้น หากลงบัญชีรายการใดรายการหนึ่งไม่ครบถ้วน ก็จะสามารถตรวจสอบหาข้อผิดพลาด และดำเนินการให้ถูกต้องได้

1.3 ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือ ณ สิ้นวัน โดย

- นำช่อง “เงินสด” ในสมุดบัญชีรายรับ หักด้วย ช่อง “เงินสด” ในสมุดบัญชีรายจ่าย ยอดคงเหลือจะต้องเท่ากับเงินสดในมือ
- นำช่อง “เงินฝากธนาคาร” ในสมุดบัญชีรายรับ หักด้วย ช่อง “เงินฝากธนาคาร” ในสมุดบัญชีรายจ่าย ยอดคงเหลือจะต้องเท่ากับยอดในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร (สมุดคู่ฝาก)

การตรวจสอบตามวิธีดังกล่าวข้างต้นหากปรากฏว่ามีการบันทึกรายการครบถ้วน แต่ยอดเงินคงเหลือยังไม่ตรงกัน ให้ตรวจสอบหลักฐานการรับและการจ่ายเงิน ณ วันนั้นทุกฉบับกับสมุดบัญชีว่ามีการนำหลักฐานมาบันทึกรายการครบถ้วนหรือไม่ นอกจากนั้น ให้ตรวจสอบยอดเงินในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารว่าได้นำไปให้ธนาคารปรับยอดเงินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันตรงกับวันที่ตรวจสอบยอดกับยอดคงเหลือในสมุดบัญชีรายรับรายจ่ายหรือไม่

1.4 ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายงาน

ให้ตรวจสอบตามขั้นตอนและวิธีการทำรายงานแต่ละประเภทในหัวข้อการทำบัญชีและรายงาน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับและการจ่ายเงิน

เอกสารการรับและการจ่ายเงินเป็นเอกสารสำคัญ เนื่องจากเป็นหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการรับและจ่ายเงินแล้ว ดังนั้น จึงต้องมีวิธีการจัดเก็บที่ถูกต้องครบถ้วน

เป็นระเบียบ เพื่อให้สะดวกในการค้นหา และตรวจสอบ และจะต้องเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัยโดยให้เก็บแยกเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

2.1 สัญญากู้เงิน และคำขอกู้ ควรเก็บเข้าแฟ้มเรียงตามลำดับวันหรือที่ หรือเลขที่ของเอกสาร

2.2 สำเนาใบเสร็จรับเงิน และสำเนาใบสำคัญจ่ายเก็บเรียงตามเลขที่เล่มที่ แยกแฟ้ม หลักฐานรับ - จ่าย หากเป็นไปได้ เมื่อผู้รับผิดชอบการทำบัญชีได้มีการนำไปบันทึกรายการในสมุดบัญชีแล้ว ควรมีการบันทึกว่า “ลงบัญชีแล้ว” พร้อมลงลายมือชื่อและลงวันที่กำกับไว้ด้วย เพื่อจะได้ทราบว่ามีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีแล้ว

2.3 ใบเสร็จรับเงินจากบุคคลภายนอก(ถ้ามี) เก็บเรียงตามลำดับวันที่ที่มีการจ่ายเงิน และต้องเก็บแยกแฟ้มต่างหากจากแฟ้มสำเนาใบเสร็จรับเงิน และแฟ้มสำเนาใบสำคัญจ่าย และมีการบันทึกว่า “ลงบัญชีแล้ว” พร้อมลงลายมือชื่อและวันที่กำกับไว้ด้วย

2.4 สำเนาหนังสือแจ้งธนาคารให้ออนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้กู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้ตามมติคณะกรรมการกองทุน เก็บเรียงตามลำดับวันที่

2.5 หนังสือจากธนาคารแจ้งการโอนเงินให้แก่ผู้กู้ตามรายละเอียดที่คณะกรรมการกองทุนแจ้งธนาคาร เก็บเรียงตามลำดับวันที่ ที่ได้รับแจ้ง เพื่อตรวจสอบกับสำเนาหนังสือแจ้งธนาคารจาก ข้อ 2.4

3. การยกยอดคงเหลือไปควบคุมในปีต่อไป

เมื่อสิ้นปีบัญชี ให้ปิดบัญชีในสมุดบัญชีรายรับ และสมุดบัญชีรายจ่าย เพื่อทำงบรายได้ค่าใช้จ่ายประจำปี และงบดุล ส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้ง ตรวจสอบและรับรองงบแล้ว ในปีถัดไป จะต้องยกยอดคงเหลือในสมุดบัญชีรายรับ และสมุดบัญชีรายจ่าย ไปตั้งเป็นยอดยกมา ดังนี้

กิจกรรมกองทุน 1 ด้านบาท

ยอดยกมาในสมุดบัญชีรายรับ คือ เงินสด (ถ้ามี) เงินฝากธนาคาร
เงินรับจัดสรรจากคณะกรรมการ

ยอดยกมาในสมุดบัญชีรายจ่าย คือ จ่ายให้กู้ยืม และจำนวนผู้กู้ด้วย

กิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

ขอยกมาในสมุดบัญชีรายรับ คือ เงินสด (ถ้ามี) เงินฝากธนาคาร
เงินฝากสัจจะ เงินรับฝาก ค่าหุ้น

ขอยกมาในสมุดรายวันจ่าย คือ จ่ายให้กู้ และจำนวนผู้กู้ด้วย

วิธีการตรวจสอบ ทั้ง 2 กิจกรรม

- เงินสด และเงินฝากธนาคาร ขอยกมาจะต้องเท่ากับยอดรวมตั้ง
แต่ต้นปี จนถึงเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายรับ หักด้วย ยอดรวมตั้ง
แต่ต้นปีจนถึงเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายจ่าย และเท่ากับยอดที่แสดง
ในงบดุล

- เงินรับจัดสรรจากคณะกรรมการ เงินฝากสัจจะ เงินรับฝาก ค่าหุ้น ขอยก
มาคือ ยอดรวมตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชี
รายรับ และเท่ากับยอดที่แสดงในงบดุล

- เงินจ่ายให้กู้ยืม ขอยกมาจะต้องเท่ากับ ยอดรวมตั้งแต่ต้นปีจนถึง
เดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายจ่าย ช่อง "จ่ายให้กู้ยืม หักด้วย ยอดรวม
ตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายรับ ช่อง "รับชำระคืนเงิน
กู้ยืม"

บทสรุป

คู่มือการทำบัญชีและรายงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนี้ได้จัดทำขึ้นเป็นแนวทางในการควบคุมการทำบัญชีกองทุนของคณะกรรมการกองทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการทำบัญชีกองทุนสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และให้คณะกรรมการกองทุนใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดวิธีการในการควบคุมเพิ่มเติม หรือแตกต่างจากนี้ ตามความเหมาะสมได้

แนวทางการควบคุมและลงบัญชีตามคู่มือนี้ ใช้หลักการบัญชีอย่างง่าย มีเพียงสมุดบัญชี 2 เล่ม โดยแยกตามกิจกรรมของกองทุน (กิจกรรมกองทุน 1 ด้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน) คือ สมุดบัญชีรายรับ และสมุดบัญชีรายจ่าย และทะเบียนคุมค่าของตู้ ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/ เงินรับฝาก/ เงินค่าหุ้นรายตัวและทะเบียนคุมทรัพย์สินซึ่งสามารถควบคุมการรับจ่ายเงินและนำข้อมูลไปจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างเพียงพอ ทั้งนี้คณะกรรมการจะพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระบบการควบคุม และการทำบัญชีให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ประโยชน์ที่จะได้รับจากคู่มือ คือ การควบคุมการรับจ่ายเงิน และรายงานการเงิน เสนอคณะกรรมการทุกระดับ รวมทั้งประชาชน และบุคคลทั่วไปที่สนใจศึกษา และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน รวมทั้งสามารถเผยแพร่รายงานทางการเงินที่ผู้ตรวจสอบบัญชีรับรองแล้วให้สมาชิก และประชาชน ผู้สนใจทราบ โดยทั่วกัน เพื่อความโปร่งใส

ภาคผนวก ก
เอกสารประกอบการพิจารณาเงินกู้
ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

หนังสือสั่งจ่ายเงินกู้และโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้กองทุนหมู่บ้าน

วันที่.....

ที่...../.....

เรื่อง ขอความร่วมมือในการจ่ายเงินกู้ และโอนเงินกู้เข้าบัญชีผู้กู้

เรียน ผู้จัดการ ธนาคารออมสิน สาขา.....

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาสัญญาเงินกู้ของ.....

ด้วยกองทุนหมู่บ้าน..... ได้มีมติอนุมัติเงินกู้ให้กับสมาชิกชื่อ.....

เป็นจำนวนเงิน..... บาท

ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากทางธนาคารโอนเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุนหมู่บ้าน

เลขที่บัญชี..... ชื่อบัญชี..... จำนวน..... บาท

เข้าบัญชีเงินฝากของสมาชิกชื่อ.....บัญชีเลขที่.....

เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้มีอำนาจถอนเงินฝาก

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้มีอำนาจถอนเงินฝาก

สำหรับธนาคาร

.....
(.....)

...../...../.....

ผู้บันทึกบัญชี

.....
(.....)

...../...../.....

ผู้ตรวจ

.....
(.....)

...../...../.....

ผู้อนุมัติ

หนังสือแจ้งความประสงค์การชำระคืนเงินกู้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

เรื่อง การชำระคืนเงินกู้

เรียน ผู้จัดการธนาคาร.....

ด้วยสมาชิกกองทุนชื่อ.....

มีความประสงค์ที่จะชำระคืนเงินกู้ให้กับกองทุน.....

เป็นเงินทั้งสิ้น ..... บาท

- เงินต้น ..... บาท

- ดอกเบี้ย ..... บาท

ดังนั้นจึงขอความร่วมมือให้ธนาคาร.....

สาขา..... รับเงินจากสมาชิกเพื่อโอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของกองทุน

เลขที่บัญชี..... ชื่อบัญชี.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ประธานคณะกรรมการกองทุน.....

สำหรับธนาคาร
ธนาคารได้ออนเงินเข้าบัญชีเลขที่.....
เป็นเงิน.....บาท แล้ว
.....
...../...../.....
ผู้รับมอบอำนาจ

แบบคำขอกู้เงิน

ทำที่กองทุนหมู่บ้าน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....เลขที่สมาชิก.....
สถานที่ติดต่อบ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. หุ่น และการออมทรัพย์ ณ วันยื่นขอกู้เงิน

2.1 มีหุ้นอยู่กับกองทุนหมู่บ้าน จำนวน.....หุ้น รวมเป็นเงิน.....บาท

2.2 มีเงินฝากตั้งจะกับกองทุนหมู่บ้าน (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ....) รวมเป็นเงิน.....บาท

2.3 มีเงินฝากกับกองทุนหมู่บ้าน.....ในวันที่ยื่นขอกู้ จำนวน.....บาท
ตามบัญชีเงินฝากเลขที่.....

2.4 มีเงินฝากไว้กับธนาคาร.....ในวันที่ยื่นขอกู้ จำนวน.....บาท

3. ปัจจุบันมีหนี้สินกับกลุ่ม หรือสถาบันการเงินอื่นๆ หรือ หน่วยงานภาครัฐ หรือ เอกชน

มี ไม่มี

ถ้ามี (โปรดระบุแหล่งเงินกู้ วงเงินกู้ และระยะเวลาผ่อนชำระคืนเงินกู้ ตลอดจนผลกำไรระยะคืนเงินกู้ใน
ระยะเวลาที่ผ่านมา)

.....
.....
.....

4. วงเงินขอกู้จำนวน.....บาท ระยะเวลชำระหนี้.....เดือน ผ่อนชำระคืนทีละ.....งวด

5. วัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงิน (เรียงลำดับความสำคัญ ของกิจกรรมจากมากไปหาน้อย)

- (1) .....
- (2) .....
- (3) .....
- (4) .....
- (5) .....

6. วิธีดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้โดยย่อ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. ประเมินการรายจ่ายและรายรับจากกิจกรรมตามข้อ 5

7.1 ประมาณการรายจ่าย

.....
.....
.....

7.2 ประมาณการรายรับ

.....
.....
.....

8. หลักประกัน (ระบุผู้ค้ำประกัน หรือ หลักทรัพย์)

.....
.....

☐ ผู้ค้ำประกัน

หลักทรัพย์ คือ

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(.....)

ผู้ขอกู้

วันที่ยื่นเอกสาร.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ โปรดแนบสำเนาหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1. สำเนารายงานการถือหุ้น ยอดเงินตั้งจะ ยอดเงินฝากธนาคาร ฯลฯ
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
3. สำเนาทะเบียนบ้านผู้ขอกู้
4. สำเนาโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. 3 ก (กรณีใช้ที่ดินค้ำประกัน)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวอารยา ทองนิม

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 17 สิงหาคม 2515

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยรังสิต	2538
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนปากเกร็ด นนทบุรี	2534
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนสุขจันทร์ ศรีสะเกษ	2531
ประถมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนอนุบาลเมืองนครราชสีมา	2529

